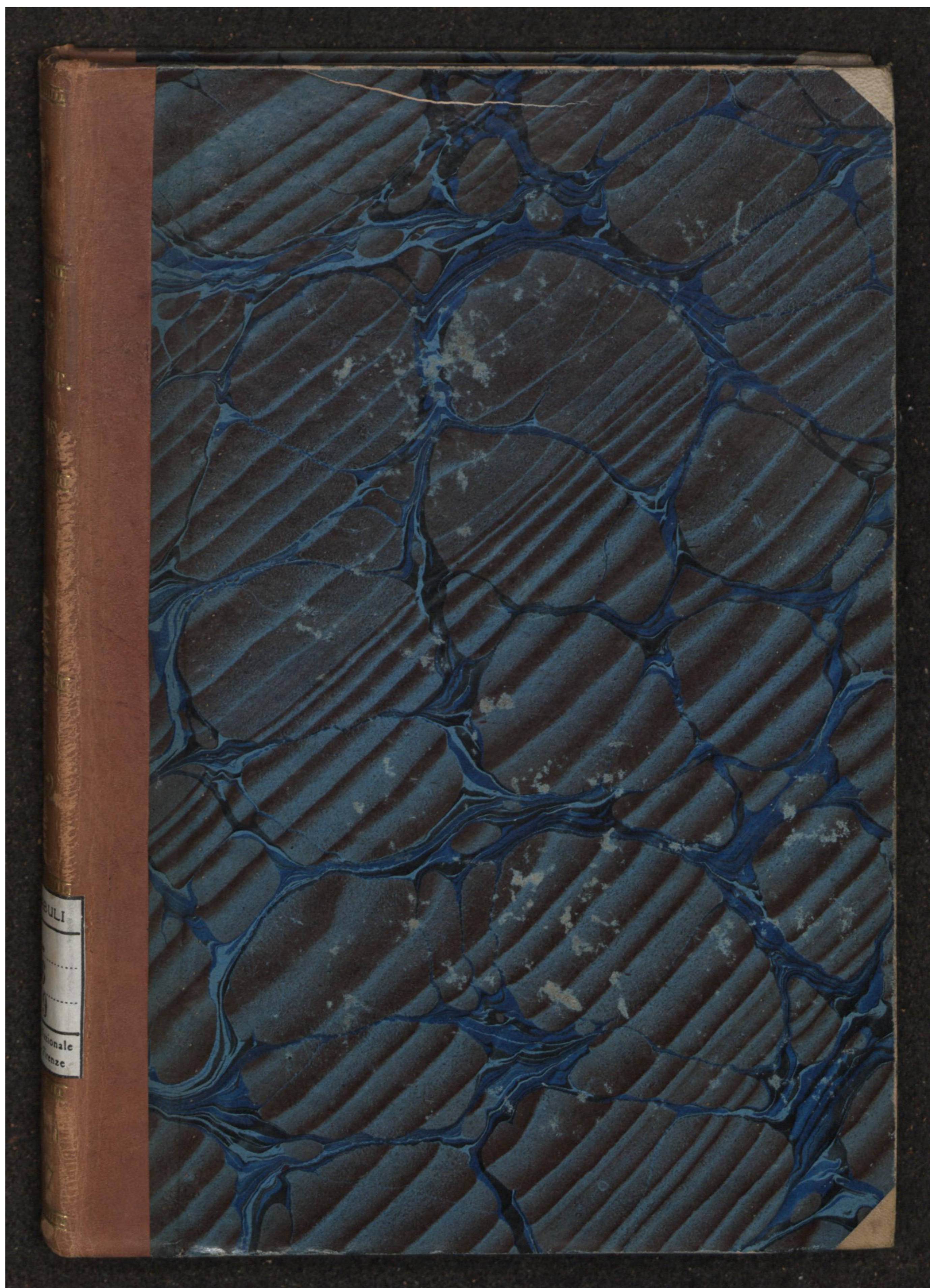
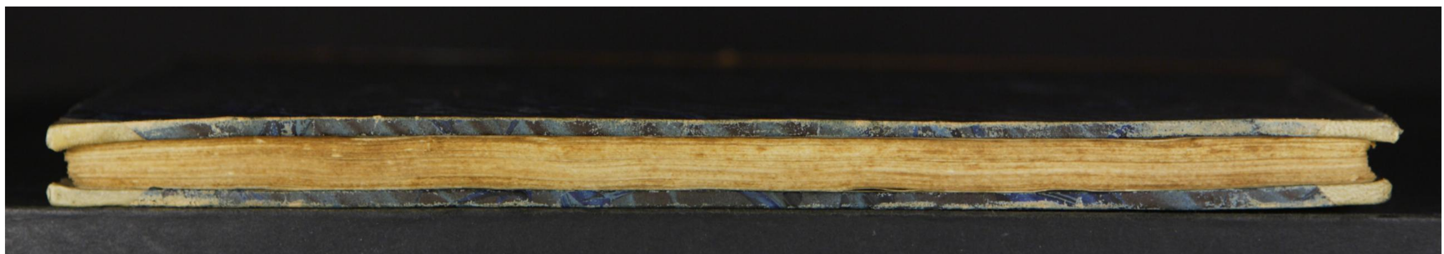

VII
ISAAC
DE PART
DIETIS
142
INCUNABULI
L
6
49
Biblioteca Naziona
Centrale - Firenze
PATAVI
1487

i

Eximij Ysaac medicine monarce: de ꝑticularibus dietis libellꝰ. Incipit feliciť Anno dñi. 1487. Die vͦ prima marcij.

Compleuimus in libro primo vniuersalez significationez generis cibarij ⁊ specierũ eius. oportet ut in scđo sigulariť de cibo vnoquoqꝫ tractare: initiuz libri huius ⁊ finis de granis ⁊ fructibus erit: cuz cibaria in sua substantia diuersis subiacent accidentibꝰ: in qualitate bono ⁊ malo: in quãtitate multo ⁊ paruo. In natura calido ⁊ sicco frigido ⁊ humido duro ⁊ molli spisso ⁊ raro. Necesse ẽ granũ tritici tot accidentia similiť acceptare: ideo maxime quia p̃cipuus est cibus ad hũani corpis nutrimentũ ⁊ eius naturaliť simĺe complexõi: ꝓinde antiqui p̃cipueqꝫ pithagorici cõsueuerunt in sua substãtia triticum diuersarum existere qualitatum ⁊ quãtitatuz: quinqꝫ modis. Primo bᵐ genꝰ suuz. Scđo ꝓpť terram vbi nasciť. Tercõ ꝓpter regionis naturã. Quarto ꝓpter aeris qualitates tempore sui incrementi. Quinto pro sui nouitate ⁊ vetustate. Generis vero eiusmodi sũt duo: vnũ vͦ spissũ ⁊ ⁊ ẽ g̃ue: frãgi difficile: coloris exteriꝰ cerei interius vero albi superficie lucidũ ⁊ lene. Alterũ ariduz ⁊ lene: frangi facile: interiora eius albissima: supficies vero nõ lenis eius quidez qđ supiꝰ diximꝰ spissũ ⁊ g̃ue: farina ⁊ medulla exuberantia ex subã sui. corticẽ vicit ⁊ furfurẽ: meliꝰ ẽ faciẽde siĺe quã farie: nutrimẽtũ eius plus est: eiectio a stomacho tarde: digestio eius dura qm̃ l obediẽs est actionibꝰ nature: ad ꝯfortatõez mẽbroꝝ ⁊ vires dã das q̃ꝫ ad sanitatis custodiã magis valet: ad mẽbroꝝ ꝯfortatõnem necessariꝰ est cibus durus digeri: ⁊ tardus dissolui. Ad sanitatis vͦ custodiã necessariꝰ ẽ cibꝰ lenis digeri ⁊ cito dissolui:

granū qđ leue: ⁊ facile frangi potest: furfur ⁊ cortex farine exuberat ⁊ medullā in hꝰmōi rei grā ad corpis nutrimētū minꝰ ē ⁊ ad dissolutōnē faciliꝰ iō ad sanitatis custodiaꝫ q̄ꝫ ad mēbroꝝ confortationem preualet.

Diuersitas grani ḃm t̄rā vbi nascit̄ tripbariā diuidit̄: ē eni t̄ra crassa ⁊ pinguis atqꝫ putribilis: ē macra ⁊ sicca nālit̄ siue accidētalit̄ ꝓpt̄ berbarū mltitudinē: vn̄ a sua bu̅iditate desiccat̄ ⁊ pinguedie destituit̄. Est ⁊ nālit̄ sicca ⁊ macra: bꝰ quidē vstiōe berbaꝝ exiccat̄ duplr̄ ⁊ marcessit: vn̄ nitrosa fit ⁊ salinaria: qđ i crassa igr̄ ⁊ pingui nascit̄ ḡnū: crassū ē ⁊ pingue: ḡueqꝫ in pondere: nutribileqꝫ existit. Qđ in macra ⁊ sicca nāliter siue accidētalit̄: ē macrū ⁊ siccū fit: leueqꝫ in pōdē minusqꝫ nutrit. Macrū v̄o nālit̄ ⁊ incensa pene nūq̄ꝫ deinceps fructū ferēs erit: si quos tūc ferat: siccissimi erūt ⁊ macerrimi ⁊ a frumēti nā degeneres: medulle nihil babebūt: zizania dicunt̄ egressi de natura cibarij: ⁊ in naturā venenosā ingressi fiunt: vn̄ ⁊ corporibus bumanis nocuissimi fiunt.

Diuersitatū tritici ex nā regionis vbi nascit̄ .4. modi sūt. Est eni regio nature calide ⁊ sicce ut meridional̄. Est calide ⁊ bumide: ut oriētalis. Est frigide ⁊ sicce septentrionalis. Est frigide ⁊ bumide ut occidētalis. Eiusqꝫ ḡni qđ in calida ⁊ sicca nascit̄: bu̅oēs eiꝰ pauci sūt vn̄ paꝝ nutrit: calor illiꝰ ē defectiuꝰ: qm̄ regionū calō substantialis eiꝰ desiccat bu̅ores: corpusqꝫ rarificat: vn̄ caloris iterioris mior ē vis ⁊ fit ēt siccū ⁊ duꝝ paꝝqꝫ nutribile. Nati i ca. ⁊ bu. r̄giōe: bu̅ores mlti sūt ca. ⁊ bu: vū cā fit defectōis caloris eiꝰ subāl̄: l̄ accn̄l calor āt nō subālis ⁊ ex aere veniēs: exteriꝰ eiꝰ bu̅iditatē subālez exurit vnde ⁊ rarū ⁊ leue necesse sic ē. Tra q̄ frigida est: bu̅ideqꝫ nāe: necesse ē ut vmbrosa sit ul̄ luculēta: h mltiplicādoꝝ bu̅oꝝ cā ē q̄bus triticū nutriat̄ cuꝫ boc sit ⁊ aeris suppaddat̄ ⁊ frigiditas

tenerescit vl' tumescit: ḡnuꝫ atqꝫ mollescit. Interiora ei⁹ exteri
oris aeris frigiditas pforans calorēꝫ naturalē extinguit hoc me
dulle minuende cā est ⁊ furfuris augendi. Regionis substātie
frigide ⁊ sicce cū nix habundet ⁊ glaciesqꝫ aer densissimus ac
frigidissim⁹ in ea exorti tritici interiora penetrat quia exteriora
claudit ⁊ spissat: ⁊ naturalis proinde calor clausus interius exi
re non sinit: fitqꝫ h⁹ causa ut coniunctuꝫ ⁊ ponderosuꝫ medulle
fit plurimuꝫ corticis: paucum ⁊ perfectius nutrit ⁊ cito digerit
non quantum ad velocitatem: sed perfectionem.

Diuersarum tritici ꝭm tempus nascencie: eius diuersi
sunt modi: aliquando quippe moderatum est tempus
atqꝫ vernale: equale etiā in calore ⁊ humiditate: ali-
quando modestia deficit in aliquas qualitates egreditur: ali-
quando in initio moderatuꝫ in intemperantiā post incorruptōꝫ
qꝫ mutat᷑. Si moderato triticuꝫ nascat᷑ in tempe in quātitate ⁊
qualitate perfecum erit ⁊ crassū medulle plurime corticis pau-
ci: si i moderatū exortū ipfectū erit: ⁊ macrū nutriēs male. In
telligi⁹ āt h̄ ex q̄litatib⁹ aeris quēadmōꝫ ⁊ regionū quātitatib⁹
diuerꝭ Nascit᷑ āt aliqñ i tpe moderato: ſꝫ messis iā ex ꝓprio tpe
ḡues culmi supuenīētib⁹: ymbribus humectāt᷑: extrioꝛqꝫ aeris
calor ingressus eius desiccat humiditatem. fit itaque ex acciden
talibus causis macrū siccūqꝫ ⁊ durū et ē minimuꝫ nutribile idē
patitur si eodem in tempore calidi venti inflatib⁹ ⁊ sicci attrahe
rētur. Diuersitates tritici ꝓuetustate ac nouitate sui modi sūt
triplices. vetustum siquidem ac longi temporis triticum siccum
est ⁊ paruꝫ nutrit: addigerenduꝫ ēt durū quoniā cū accidentalē
ei⁹ humiditatē aeris penitus calor exhauriat. Naturalē quoqꝫ
plurimuꝫ subtrahit. Nouū eꝫ: breuisqꝫ tpis ꝓpt᷑ hūiditatē siml'
ac viscositateꝫ t̄re humidum est atqꝫ viscosum Densum dige-
ri durū ⁊ inflatiuum ventositatem ⁊ rugitum faciens ventris

Si autez sit mediuz ut videlicet neqȝ vetus sit neqȝ nouū huidi tatis a tpe int̄ multā ꝛ paucā media ē: exhausta huiditate acci dentali ꝛ substātiali qm̄ ptē aeris dissiccat calor: ꝓpterea h̄ spe cies media laudabilior existat ꝛ melior: bñ nāȝ nutrit ꝛ cito di- gerit̄: qm̄ qui longe est a viscositate t̄re pro tempore densitatē viscositatēqȝ amittat. Aeris v̄o calor si accidentalē eius humi ditatem exhauserit: substantialē prout expedit tempatū sed tū hic pl⁹ minusue contingit scd̄m qualitatez temporū: ꝛ quātitatē ꝓtractis diuersitatib⁹ tritici extrinsec⁹ accidentib⁹ ut de nā ei⁹ propria ꝛ essentiali subsequamur oportet.

SEcundū sui nāȝ substātialē triticū in p̄mo ḡdu calidū ē ꝛ huiduz ꝛ siccū mediocre: pais ex eo factus calidi or ē: calō ei⁹ in scd̄o ḡdu: adipiscit̄ id ex calore ignis ꝛ coccione: testatur hoc elementoruz in rebus actō. verbi ḡtia Melones cū in nā sint frigidi ꝛ huidi in 2° ḡdu: eoruz semen desiccat⁹ ad solē ꝛ ꝯcipit siccitatē: ordeū ꝛ faba in ꝓpria nā sue subē facta sicca est. Si coquāt̄ i aqua huiditatē assūmūt. Si igr̄ siccū ex aqua hūiditate huidū: ex sole suscipit siccitatē: necesse ē vt calidū ex niue frigescat ꝛ frigidū ex igne calescat. Nȝ ꝓpt̄a ḡnū tritici ꝓprietatez ab oibus ḡnis exceptaz: ꝙ nutribilius ꝛ laudabili⁹ ē: ꝓpt̄ similitudinē ꝯplōnis nr̄i corpis: hȝ ēt cū cet̄is ꝯmixtaz ꝓprietatē atqȝ cōmunez: ꝙ videlicȝ collatiuū ꝛ mūdifi catiuū ꝛ lauati^m: asserit hic ꝙ patent̄ de ei⁹ actionib⁹ ƀ^m medici nā appetitius eni ꝺ ei⁹ faria ꝯfectū purgatiuū est pectoris ꝛ pul mois eorꝫqȝ lenit aspitatē. Idē facit si ptisanū faciam⁹ ꝺ ōdeo sicuti fieri solet: ꝛ pl⁹ ordeacea ad tussim ꝛ sputū ꝛ fluxū sāguīs valet: ꝛ si coquat̄ cū oleo ꝛ duro supponit̄ apostemati dissol- uetur: ꝛ si aceto mixta ꝛ melle pustul' appouat̄ que nascūt̄ in fa cie amouēt̄. Cū aqua ꝛ ruta si coquat̄ ꝛ mamille supliniantur dure ꝓpt̄ lactis coagulatiōȝ iteri⁹: i moliciē duricies ꝯmutabit̄

Tempata cũ; succo fusgami ꝛ cataplasmate ex ea sup neruos facto: hũoꝛes nociuos descẽdẽ ꝓhibet. Granũ masticatũ cum salina hoĩs apãti qui ex rapidi caĩs moꝛsu ↄtingit: suppositũ mõbum fugat. De gño oleũ factũ ad ĩpetiginẽ ꝛ serpiginẽ auffe rendã valet: añ tñ eoꝝ loc⁹ aspe fricet pãno: post oleo sup. vn guatur. De tenuissĩo pulue q ex molẽdino eicit: ius si fiat ad fluxum sanguis ꝛ saniei per os eiectuꝫ ꝛ emopotbos sic valet.

Natura coꝛticis triticeus calide ꝛ sicce ꝛ colatie ac mũdificatiue: magis ꝙ; faria. Nutrimẽtũ tñ ei⁹ puissimũ est: in aq̃ calida: missus ꝛ pfricat⁹ atq; collat⁹ ꝛ coct⁹ vt ius ide fiat ꝛ pectoꝛa ꝛ pulmones a viscosis hũoꝛib⁹ purgat: ꝛ si vice aque mittat in lac: nutribiliõ fit: ꝛ ex stomacho eicitur cito. Si fursur aceto mixto cataplasmata calidis vulneribus ꝛ pustulis ꝛ scabiei adhibeas: valꝫ atq; mũdificat. Si cũ vino aq̃ mixto coqtur ꝛ cataplasma de eo mamille ꝓpẽ lactis coagulatiõnẽ dure supponit dissoluit: valet idẽ ad serpẽtis moꝛsum: Tritici recẽti ꝛ noui nutrimẽtũ puũ existit: ꝛ crudũ flaticũ ꝛ inflatiuũ rugitũ ꝛ doloꝛẽ laterib⁹ ↄmouet ꝛ ĩ putredinẽ cito ↄuertitur: maifestat hoc qd̃ videmus lumbꝛicoꝛum ꝛ cucurbitinoꝛuꝫ ĩ generatõe: q: gñũ assatũ ad ignẽ magis nutrit: vẽtositatẽ min⁹ facit ꝛ stipticũ ẽ: in aqua coctũ grauissimũ ẽ ꝛ ĩflatiuũ: digestiõeꝫ durã ꝛ rugitũ mouet: hũoẽs durissimos gñãt ꝛ viscosos: maxie si gñũ ẽ farine multũ furfuris puũ hñs: si tñ hñ digerit multum nutrit ꝛ mẽbꝛa ↄfoꝛtat ꝛ tarde egerit ꝓptea d̃ꝫ dare eis q magnis laboꝛibus exercitantur.

Panem triticeũ calidioꝛẽ dixim⁹ eẽ alijs: diuersa tamẽ ei⁹ sũt nutrimẽta: quatuoꝛ modis Uno ꝓpẽ farinam vñ fact⁹ ẽ. S° ex artifitio sui. Tertõ ex igne vbi coct⁹ est. Quarto pꝛo qualitate qua sumit. Faria trib⁹ modis dispitur: pm⁹ ꝑ essẽtiã suã: scd̃o⁹ ꝑ q̃litate mollitõis sue: terci⁹ scd̃m

breuitatem aut scdm temporis longitudinem ex mola qua ɔtrita
est farina: essentie tritici in duos ɔrios diuiditur modos: aut enim
viscosum ꝛ grue ꝛ medulle multum: corticum parum hꝫ: nutrimentum eius
multum: egõ ei⁹ a stomacho tarda: digõ ei⁹ dura ē. Ei⁹ nutri-
menti multitudinum duplex ē cã: pᵃ qdẽ ꝙ mẽbra quantitatẽ multã ex
eo recipiũt ꝓpt medulle multitudinẽ. 2ᵃ qdẽ i eis ꝓpt viscositatẽ
ꝛ duriciẽ suã diuci⁹ ɔmorat: tarditas qdẽ rarum electõis a stoma
cho uel itestinis: duplex enĩ ē cã: vna qdẽ ꝙ ex eorũ multã reci
piũt quãtitatẽ mẽbra quippe ei⁹ plurimũ quãtitatis assũmũt: vñ
necesse ē ne itestia grauata cogãt ad egeredũ. Alta cã q2 fur
furis parũ hꝫ: ꝙ ꝓ sui nã excolet ꝛ purget: vñ ruff⁹ pais quãto
mũdior ē: tãto pluris ē nutrimẽti: ꝛ durioris egõis: tardioris q2
digõis: leuis enĩ farina ꝛ rara medulle pauce: corticis. plurimi: pa
rũ nutrit: egredit facile: leue digerit. Paruitatis nutrimẽti
ei⁹ duplex est cã: pma qdẽ ꝙ quãtitas ex ea pua mẽbris accedit
ꝓpt furfuris ꝛ corticis multitudinẽ: scda qm mora ei⁹ in mẽbris
pua ē: farina leuitatis cã ē: facilis ãt electõis: ex itestinis bifaria
rõ ē cũ enĩ mẽbra parũ recipiãt magna ps itestinis accedat: vñ
grauata cito cogunt egerẽ. Rursus cũ colatiue sit cortex nature
abundãtiã ei⁹ facile itestia eiciũt. Singuli ei duorũ modi in. 4.
subdiuidũt modos: ē cũ subtili simul adempto cortice grossũ ꝛ de
sup relinqt q2 simila appellãt. Est etiã cũ grosso ꝛ tenuis reli
cto solũ abicit furfur: facit nimiũ grossũ furfur ꝛ simila reliquũt
facit simila sola ablata: furfur remanet ꝛ subtile. Prim⁹ vo hoꝝ
ꝛ qrt⁹ ɔtrarij sũt: pm⁹ enĩ ē nutribilissim⁹ ꝛ dur⁹ ꝛ ad digeren
dũ tard⁹. Quart⁹ minime nutrit: leuis est ad digerẽdum facilis
Secundus ꝛ tercius medij.

Diuersitates farine ex mollitõe bifarie diuidunt: ē mo
lis pfecte certa ꝛ tota eqlis: huiꝰ in stomacho ɔuersio
facilis est: nutrumẽti plus: est cũ nõ perfecte certa: nec

tola equalis:sed ptim grossa ptim tenuis:hec itaqꝫ propť molli
tiones diuersas demoratur in stomacho:ꝛ ē digeri dura ꝛ ege
ri tarda. Diuersitatū farine:s^m tp^9 triplex est mod^9: aut vici
nū ē mollicieí:aut longinquū:aut mediū: q̄ vicini ē tpis calefa
cit corpus:ventrēqꝫ ↄstipat. Igneā aūt nām ex molēdini ī vo
lutione adepta ē:vnde stomachū calefacit: ꝛ egōis hūiditatem
exiccat. Qui v̊o lnoginqui ē tempis epar calefacit ꝛ a stō ei
citur cito. Que media est tpis prefaturū ē medij potestatum.

DIuersitatū panis ex artifitō su.iz.sūt modi: aut ex fō
ma.aut ex artifitio:for^a aūt triplex est:aut magna.aut
pua.aut media. Magna medulle plus habꝫ corticē
subtiliorē:aut duriorē cortex: proptea parū nutrit: qꝛ ad dige
rendū durus hūiditatē digestionis exiccat: vnde ꝛ ventrē con
stipat. Medulla grossa ē viscosa ꝛ hu.vnde ē inflatiua flā vis
cosum generans:panis parui ꝛ subtilis interiora ignis perforat
ꝛ humiditatem medulle exiccat:vnde paruꝫ nutrit ꝛ tarde ege
ritur ꝛ ventrem constipat:precipue frigidus si sit ꝛ vno uel duo
bus diebus a coctione longinquius:vnde ypocras panis ma
gnus ꝛ grossus medulle est multe ꝛ nutrimenti pluris ventrem
soluit. Panis paruus ꝛ tenuis medulle est pauce nutrimē
ti pauci egestio eius tarda:ventrem constipat. Qui vero mē
sure medie in forma medie ē ꝛ potestatis.

ARtificium panis in quatuor diuiditur mo
dos. Est panis quantum expedit fermenti
habens ꝛ salis:ꝛ bene confect^9 ꝛ sicut opor
tet coctus:est parum fermentatus atqꝫ con
fect^9 ꝛ in cetis ad necessaria tēpātia iminu
tus est fermentum ꝛ sal vltra q̄ꝫ satis est habens:est Azimus

pais τ sale carens: q il moderat⁹ fit in oībus supradictis in sto
macho pfecte digerit τ sāguinez in corpe clarissimū gnāt: vñ
nature ɔfortat actionē: ppt'ea ɔmodus ē eis: qui in quiete sunt
τ deliciaꝝ delectatōe τ eis quoꝝ egestio defectū patit': nō seni
oꝝ τ egritudinē exeuntiū. Ars ei exhibita exteri⁹ sufficit natu
re interi⁹ laborāti: exercitātib⁹ āt τ laborātibus que abundan
tie caloris eoꝝ cū fortit: adeo icōueniēs ē ppt' suaꝫ subtilitatē τ
facilitatē dissolutōis ex mēbris eoꝝ. Pais fermētat⁹ τ salis
parū hñs nec bene coctus: visco itatē creat τ grossitatē: vñ duri
or ē tardiorq3 pore: ppt' h aptus est exercitātib⁹: abubdātie ca
loris eoꝝ est causa fortitudisq3 digōis: qui fermenti supfluū salis
q3 habuit: parū nutrit τ nō ɔfortat: vtus eni salis huīd tatē eius
exiccat: fermētū ɔmestionē ei⁹ rarificat. Azimus nimiū nutrit
τ diutissīe digerit': pprietatē hꝫ opilaitiuū τ vētositatē generādi
idcirco oib⁹ naturis iɔueniēs ē: nisi raro eis q maxis laborib⁹
exercentes sunt ut messores.

Focus duob⁹ modis ē diuers⁹: aut ex nā sui: aut ex ar
tifitio cocti pais. Ex sui nā triplicit': aut eni magn⁹ ē τ
fortis: aut debil' τ leuis: aut mediocris. Magn⁹ τ for
tis desiccat τ indurat exteriora panis. mica vo nō bene cocta re
manet: q' cortex velocit' indurat⁹ nō pmittit focuꝫ penetrarē ad
interiora. Inde duabus de causis est illaudand⁹: vel quia cor
tex ē durus τ inde nō nutriēs interiora vt feruore incensus: vel
q' viscosa ē τ grossa mica τ ita vtrūq3 indigestiuū diuersoꝝ hu
moruꝫ est generatiuū. Duricies corticis τ incensio sui siccissimū
sanguinem parit τ constipat ventrem viscositas τ grossicies mi
ce humores crudos τ flegmaticos faciunt τ solutiones ventris
adiuuant. Debilitas foci ex defectione sui penetrare interio
ra pigrescit: vnde diucius habet immorari. Si enim anteq3 co
ctus sit extraxeris: viscosus erit. forcius digeri. Exercitantibus

tamem necessarius: si vsq3 coquatur dimisseris: siccus ⁊ durus
erit digōi ⁊ stipticus. Mediocris temꝑatus focus quia to-
tum corpus panis equaliter perforat: laudabilis est: vnde perfe
cte ⁊ 6^m qꝺ oportet coquitur: hic āt vtilis est quietis ⁊ delicatis
⁊ quorū virtus deficit sicut i senibus ⁊ egritudine resurgētibus
Ex artifitio duo modi sunt: aut in furno: aut sub testis
In furno si sit ⁊ scꝺm qꝺ oportet decoctus: bene di
geritur ⁊ penetrat: focus totum panis corpus ⁊ mica
ex cortice excoquitur. Sub testis peior est: quia focus tantum
in vna parte operatur: altera vero gressa ⁊ viscosa permanet:
⁊ ideo ad digerendum durus est. Si ergo sepe ꝯmedatur: post
multum tempus inflationem ⁊ dolorem lateris generat. Sub
omnibus autem subtus carbones uel cineres coctus: velociter
desiccatur extrinsecus. Intrinsecus vero grossus remanet ⁊ vi
scosus ⁊ multum cineris ⁊ terre ei admiscetur: maxime autem
si lingna mollia fuerit ⁊ cito incendātur: vnde inflationes mem
brorum ⁊ grauitates ⁊ visus obscuritates faciunt.

Diuersitates panis ex qualitate accipienda quattuor
sunt. Alius calidus accipitur 6^m qꝺ a foco egreditur
Alius frigidus si tamē eadem hora ꝯmeditur Alius
post vnum ul' duos dies. Alius post ꝗ3 siccissimus est. Calid⁹
autem magis nutritiuus digestiuus ventris penetratiuus: quia
melior est ⁊ cito dissoluitur: sed a stomacho ⁊ intestinis eici du
rus accidentaliter non natura iter a stomacho: quia non descē
dit inferius propter leuitatē suam: ab intestinis quia tm̄ venas
inde penetrat ut ad intestina parū transeat ⁊ grauet ea. Ac-
cidentalit̄ autem dico quia naturalit̄ ventrem humectat: feces
dissoluit. Qui autem eadem die ꝯmeditur: minus est nutritiu⁹
velociter digeritur: tarde descendit: quia intrinsecus infrigida
tur ⁊ poris clausis ⁊ calore recluso interius manet fumus ⁊ ide

exire non potest: pororũ opilatione ⁊ reuertẽs innẽs aliã fumositatem quibus grossicies fumositatis ⁊ inflationis conficit ⁊ inde durus ⁊ indigestus ⁊ inflatiuus stomachoreddtur. Qui post primum diem uel scḋꝫ intus ⁊ exteriꝰ accipitur frigiditas dominatur hic laudabil est nutrimenti: ad compatõmdrũ calii minoris ⁊ velociꝰa stomacho dissolutur: ⁊ itestinis cito eicitur a stomacho: quia neque grossus neque viscosusab intestinis quoniam dure penetrat venas vnde adunatus grauat in miditestina ⁊ eicitur. Siccissimus rarus est ⁊ leuis causa ablate hulatis: vnde humiditatem desiccat: dure a stomacho eicitur: tñ diu oporteat imorari: ut infundat causa sue humiditatis ⁊ inde generatur sitis propt̃ea desiccationẽ stomaci: ⁊ multa humiditas ut infundatur ẽ necessaria digõem desiccat: vẽtrẽ ꝯstipat.

FErmtũẽ diuersis ꝯpositũ vͭutibꝰ existit: calorẽ hꝫ parũum ⁊ hũiditatẽ: vñ subtilẽ hꝫ vͭutẽ hũores corpis ex interioribus extrahendi ⁊ si est sale ⁊ oleo temperatꝰ carbunculus apponatur maturat ⁊ apperit.

TRiticũ grossũ ⁊ viscosũ ad digerẽdũ durũ: vẽtris ꝯstipatiuũ: viã epatis ⁊ spleis opilat: lapidẽ in reibꝰ generat ⁊ in vesica: qm̃ factũ ẽ ex massa azima nec sal habente nec cocta. Qñ tñ digerit in corpe grossũ sãguinẽ gnãt: sꝫ ex aqua nisi coquat hũitas adipiscit: vñ hu. ⁊ ca. plꝰ ãt hu. Inde pectus humectat ⁊ vꝫ ad tussi ⁊ ad dolorꝫ pulmõis q ex pno calorẽ ⁊ siccitate natꝰ ẽ: si cũ portulaca coq̃tur: aut bleta aut crisolocãna: aut cucurbita: emoptoicis valꝫ: sanis aliqñ cũ oleo cõmestũ: aut cũ amigdalis: aut cũ carne galline: uel alia peccorina siue porcina multũ nutrit: hũores tñ viscosos gnãt ⁊ opilationem facit. Qui vero nec sibi modo aliquo noceat curam gerit mentam. origanum. aut calamentum ⁊ merum vinum bibat aut melicratum: cum aromatibus uel cinzibere cõditum.

Zizpule groſſ⁹ ē cib⁹ ex cālo.z.ep̄i nocēt ſplenīq̄ ac re
nib⁹:vna ꝓpt̄ viſcoſitatē olei:alt̄a ꝓpt̄ viſcoſitatē fa
rine. Ideo ſ̄ia groſſū generāt ⁊ viſcoſū.⁊ venaꝝ viā
opilāt ep̄i. Granū fractū ⁊ ſimila ſi cū lacte coq̄t̄ ſāguinez lau
dabilē gnāt ⁊ nutrimētū mlt̄ū:ſi tn̄ ſepe ſumāt̄ opilatioē epatis
faciunt:ōtricié ſplenis.lapidē in renibus:⁊ veſica maxime ſi re
nes calidi inueniantur naturaliter ſiue accidentaliter.

AMidū ſiccū ē ⁊ ſr̄m. durū ad digerāduz:digeſtū tn̄
nō malū gnāt ſāguinē:ſꝫ viſcoſitatē quādā hꝫ ꝓpt̄ea
aſpitatē lenit pectoris ⁊ pulmonis:⁊ ex viſcoſa ſiccita
te ⁊ mūdificatiꝰ v̄tute ⁊ ſolidatiuū ē vulneris eoꝝ. Et ſi cū aq̄
cocta ⁊ zucara ⁊ amigdaleo mlt̄ū vꝫ ad tuſſi ſiccā:⁊ ad hūoēs
q̄ tenues ſūt ⁊ a capite in p̄lonē:pect⁹ qꝫ deſcēdūt. Aliqn̄ coctuz
cū ſimila nutrit ⁊ ſāguiz gnāt tp̄atū:ſepe tn̄ acceptū lapidē in re
nib⁹ ⁊ veſica creat p̄cipue ſi calidos iueiat renes naturalit̄ ſiue
accidētalit̄:valꝫ āt ad rep̄mendos hūoēſ i oculos deſcēdētes ⁊
ad vulnera in eis naſcētia ſi occuloꝝ mixtū ſit medicine.

Zizania naſcit̄ int̄ triticū ſiccis corruptiſqꝫ tp̄ib⁹: vn̄d
vim hꝫ acutā ⁊ venenoſā:aliqn̄ mētē trubās ⁊ iebriat
ſi farie ordei miſceat̄ mirre ⁊ croco thuri. cicē ⁊ mu
lierib⁹ exīd fumiget̄ vulua apit eaz ꝯcipiēdiqꝫ fit cā. Mixta c̄t
ſulphure vino ⁊ aceto:ad ipetiginē ⁊ h̄piginē vꝫ. Cū vino cocta
⁊ ſtercoē aſinino ⁊ lini ſemie cataplate fctō:apā ſoluit ⁊ ſcroſu
laſ:cocta āt cū radice ⁊ cortice vrtice vulneribus iaꝫ putrefactiſ
appoſita ſonat ⁊ mundificat.

ORdeū ſr̄m ⁊ ſicc.ē i p̄⁰ g̃du v̄tutez mūdificatiuā.hꝫ ⁊
excollatiuā:⁊ fabe ſilr̄:pl⁹ tū q̄ꝫ faba exiccat ⁊ ꝓpt̄ea
nutrimētū ei⁹ ab īflatōe ē libeꝝ:fabaꝝ v̄o nō ſilr̄ pluſ
cū ordeo nutriūt accidētalit̄ nō n̄alit̄. vn̄ Galien⁹ ordeum cet̄iſ
g̃nis nutribilius eſt. Ruffuz vero triticū inqd ⁊ ordeum ſunt nu
tri biliora:ceteris ⁊ laudabiliora:nutribilius tamē eſt triticum.

Nec arbitreris horum disputationes sibi esse contrarias Galli
enus dixit accidentaliter: ruff⁹ vero intellexit substãtialit̃ ac na
turaliter. verbi gratia. si nutrimentum risi ⁊ ordeo preponam⁹
vnde ordeum nutribilius inuenitur: plus enim substantie ⁊ me
dulle habet: si vero preponamus risi vñ accidentalt̃ inuenim⁹
uel reperimus. Risi maioris esse nutrimenti propter grossitu-
dinem suam ⁊ moram in stomacho longiorem. ordeum accidẽ
taliter minus nutribile videtur: propter digestionem citam ⁊ fa
cilem membri dissolutionem. Item galienus de ordeo ⁊ fa
ba secundum medicinam dixit: ordeum ⁊ faba quoniam tem-
peramentis membrorum vicina sunt in multis locis secundum
medicinam in vsu habeantur. Si cum cera ⁊ oleo in vnguẽtis
⁊ cataplasmatib⁹ fit de ordeo ꝯfecto talis: elixat̃ eni ordeũ pri-
mũ in aqua. deinde assat̃: inde faria facta cũ zucaro ꝯficitur sic:
h̃ in estiuo tp̃e ad stomaci refrigeriũ ⁊ epatis valꝫ. ⁊ siti auffert
cũ aq̃ tẽpatũ siue coctũ: ⁊ cũ cocleario edat̃. siue aliq̃ztuluꝫ liq
dũ vt si cũ mulsa b. bat̃ ꝯstrigit Jnde fit ptisanũ h̃ mõ. Cõflige
tur ordeũ ut cortex possit afferri ⁊ mẽsura sumat̃ ordei vna: ⁊
aq̃ decẽ ⁊ tã diu coquat̃ donec reddigat̃ ad vnã deide colet̃
⁊ potui detur hic valet ad sanitatẽ custodiẽdã corpusq́ꝫ humec
tandum: si etiam refrigerium ex eo plus appetatur: aceti pars
vl̃ parũ admisceat̃: ⁊ si calide nãe fuerit: parũ addat̃ semis pa
paueris albi: ptisanũ sanũ cerebro: visũ clarificat ⁊ ꝑfectissimuꝫ
in eoꝝ corꝑe sanguineꝫ generat nec minus q̃ꝫ panis nutrit: hic
ptisanũ sanis ẽ dandũ. Jnfirmis vero diuersis modis ẽ dandũ
ꝓut vnicuiq́ꝫ expedit ĩfirmitati: si v̾o statim velis epatis calo
rem extinguẽ: bibe ut̃ supra diximus. Si etiã ex colatiuũ ⁊ mũ
dificatiuũ ⁊ ptisanũ esse volueris cũ cortice illud quoq́ꝫ: si laxa
tiuũ ⁊ r̃frigerati^m^ cocto ptisano mãna supponat̃ ⁊ mel violatũ
si propter epatis constipationem illud velis accipere coq̃ simul
radic̃ feni. ⁊ apij: ⁊ accipe illð cũ oxizacara: plimo ꝓpt̃ vẽtris

7

solutōez. S. d. Risi accipe nō tñ q̄stū ordeū opinatur valere. Nō tñ stipticū ē nisi ei⁹ cortex rube⁹ sit. ppterea stipticū ē albo risi rubeū. Natura risi calida est in pmo gradu sic. in 2º. diuersis tñ modis hoies accipiūt illud: et 2m vnūquēqz modū actō ei⁹ i pl⁹ min⁹ ue mutatur. Aliquñ nāqz illud mola terit et farinaz ei⁹ uel'ut tritici coquēt: valet aūt eis qui morsionē patiuntur in stomacho et in testinis sunt et qui integrū coquūt cū aqua: h valet ad colericam diariā. Idē alij cū lacte coquūt et amigdaleo: h mō amittit constipatōem suā et bene nutrit et bonuz sāguinē generat: spma auget: habet etiaz risi ppietatē q̄ si cū ipo: uel cū aqua ipi⁹ lentigines laues auffert ipaz et cutē mūdificat.

Milium frigiduz ē in pº. gradu. sic. in 2º. testatur h lenitas ei⁹ et concauitas viscositatis. vnctuositatisqz absentia. nutrit minusqz gña cetera ex quibus panis fit: sāguinē minimū nec laudabilē gnāt: tñ siccitatis sue grā confortatiuū stomaci ē aliorūqz mēbrorū cōpis: pide et vētrē cōstipat. Diascorides dixit. Miliū diureticū: esse dixit Assatū ad tortiōz doloréqz vētris calidū sup positū vz: cā āt nutrimēti minimi ē siccitas ei⁹. Nō ab eis accipiēdū ē q carnes suas augmētari et pinguescē volūt nec eis q laudabilē sāguinez suo corpi cupiunt gnāri: sz eis solumō quibus stomaci refrigeratio ac confortatio humorum qz eius superfluorum desiccatio appetitur.

Panicū i forma et nā ē sile milio: min⁹ tñ nutrit eo ventrē magis cōstipat: Accipitur diuersis modis et p eorum diuersitate inmutat accionē suā. Q°cūqz tñ mō separato ol panico miliū meli⁹ ē: coqt āt sepe: aut cū pingui: aut cū oleo sepe i lacte: aliqñ vō cū apozimate tritici corticis et amigdaleo cū piguedie coctū aut cū oleo laudabile ē qm̄ siccitatē suā amittit saporitatē ab eis: et bonū nutrimētū adqrit: cōstipatōe aut sua priuatur: ppter lubricitatē et molliciez piguedis olei cum lacteo simul

appozimate supradicto coctũ laudabili⁹ ē eo ꝙ cũ aq̃ coquāť
sola. Coctōis āt cũ aqua. z. sũt modi: cogť āt aut sanũ: aut mo
la ↄfractũ: sanũ āt ablato cōtice ⁊ ad vnā milij uľ panici mῖsurā
ex. xv. apponať: ex aq̃ ita cocta grossũ est ⁊ durũ ad digerēduʒ
nec ē vētris ↄstipatiuũ: ḡnat ēt stomachũ ⁊ ex eo itegrũ eicitur
ad intestia. Hic ēt ḡuat iō cito egrediť ab eis: hac gᵒ rōe stipti
cuʒ nō ē: mola tritũ coq̃ť ita farie mũdate deicies tm̄ aq̃ ad iũ
gať ⁊ p⁹ q̃ʒ bis uľ ť bulierit fricatũ digitis excollať: colamtũ sus
ceptũ donec durescat: excoq̃ť sic qꝫ ↄmedē vtile ē ⁊ cetis subti
li⁹ ē digeriqꝫ facili⁹: magꝭ vͦo stipticũ ⁊ duꝝ ē ꝓpť subē absētiā.

Fabe ĩ nā sua fře. In siccitate sũt diuerse: ↄmedũť aũt
sicce ac pfecte tpib⁹ suis ↄmedũť virides nō dũ messi
onis sue ↄpleto tpe: vͥdes fře sũt ⁊ hu. ĩ pͦ. ḡdu: nutri
mтũ eaꝝ min⁹ qꝛ hũoēs gnāt grossos ⁊ crudos ĩflatie ⁊ vētosi
tatē faciũt ĩ supib⁹ vētris: ꝓpťea valď nociue sũt. Sicce vͦo suis
qꝫ tpibus pfecte sũt fře ⁊ sicce ĩ pͦ. ḡdu: nō laudabilē sāguinem
creāt: ordeo magꝭ nutriũt accidētaliť. n̄ nāliť duab⁹ ď cāis: vna
ꝓpť subē grositudinē ⁊ tarditudinē dissolutōis ex mēbris: subti
litatē vͦo subē ordei ⁊ dissolutōꝫ ex mēbris citā: vñ min⁹ nutrit.
Scđa ꝓpť sue mľtitudis grossitatē ⁊ viscositatē ei⁹: vñ carnē in
flant ⁊ dilatāt ⁊ opanť ĩ ea ꝙ frumētũ in farina uľ pasta: ꝓpťea
in supiorib⁹ vētris vētositatē plurimā grossā generāt ⁊ ĩflamati
onē, ex qua fum⁹ incipit ascendē cerebro nocēs ⁊ sompnia mľta
⁊ corrupta inducit. Cũ h gᵒ nāliť hñt fabe nō eis aliquo coctio
nis modo possũt aufferri: vñ. G. fabe si nimiũ coquāť vētosita
tem ⁊ inflationem suaʒ sicut ordeo afferre nequim⁹ minuere tm̄
possum⁹. Expimēto āt h ꝓbatur ĩ eis qui fabis vtētes assidue
dethinationeʒ. i. ĩ digōm patiuntur ⁊ ĩ flationeʒ ⁊ si sanissimi fu
erint. Item. Galien⁹. fabe sicce cibum inflatiuum faciunt ⁊ du
re sunt addigerenduʒ bᵐ medicinam adiuuāt hũores exfricare

de pectore ⁊ pulmone qm̄ colamētū hn̄t ⁊ iō nō morāť ꝓpter excolatōm in stomacho in v̄tutē abstersiuā q̄ humectāt dissol uūt ⁊ elabi faciūt: sicut alij grossi cibi. Manifestat h̄ colamentū ea rūqꝫ mūdificatō qua cutē exteriꝰ mūdificari cernimꝰ cū earū fa rina abluiť: idcirco ad lētiginē valet. qui g° cutē corꝑis sui mū dificari voluerit ex farina fabarū lauari assuescat.

APostemati in mamillis uł in testiculis apposito ex fa rina cocta in aceto cataplasmate facto dissoluūt: omia aūt q̄ diximꝰ earū i sūt medulle tātūmō cōtici aūt nihil ē eni stipticꝰ ⁊ colamētū nullū hn̄s: vn̄ aliqn̄ fabas decoqmꝰ cū cortice in aceto damꝰqꝫ diariā patiētibꝰ: ꝓpť defectōm ꝯtēte v̄ tutis in stomacho ⁊ itestis: eligēda āt ē magna alba nō vetꝰ: di uersisqꝫ cogť modis: vn̄ diuerse sūt eiꝰ i corꝑe actōes: sūt nāqꝫ cocte i aqua: sūt āt assate igne: aqua cocte laudabilioēs sūt qm̄ aqua eis plurimū affert vētositatis ⁊ grossitatis. Maxie si eie cta aqua ꝑori ⁊ alfa adiūgať: h̄ quoqꝫ decoctō. z. fit modis: ali qn̄ cū cortice: aliqn̄ sin: cū cortice cocte duē sūt addigerēdū ⁊ in flatiue: stipticitas eni. corticis fabarū egōm ꝓhibet vētris: morā eiꝰ diuturnā. in ventre necesse ē eē: ⁊ iflationem ⁊ ventositatem generet. Sine cortice: minꝰ sūt iflatiue cito digerūť. Et si vis fi at calefactiuis rebꝰ appositis: ut piꝑe longo ⁊ cincibere ⁊ oleo amigdaleo ꝑfecta ē medicia ad coitus oꝑatōem. Sūt q eis vesť cūť elixis aliqn̄ cū cortice. aliqn̄ sine de elixis: idē qđ supra dixi musť iudicamꝰ. Comeste tn̄ aliqn̄ cū menta origano ⁊ cimino ⁊ similibꝰ suā vētositatē ⁊ iflationem minuūt. Assate tn̄ vētosita tis minꝰ hn̄t ⁊ iflationis: addigerēduꝫ sūt aūt durissime: verun tamē si aqua ifundanť post assatōnē ⁊ cū cimino mēta origano comedāť ꝑtez duriciei amittūt. Diascorides fabe ingť noue ve teribꝰ magis stomacho nociue sūt: fabe mixte farine fenugreci cataplasmate facto apostemati retro auri. las valēt. Ad linorē

sub occulis sicr cum rosa mixte ꝛ thure oniqꝫ albugine valent Ad ericcationeꝫ oculorū cataplasmate facto valēt: qꝛ ꝯsolida tiuū mūdificatiuū ē ꝛ astrigit: masticate ꝛ tose timpoꝛib⁹ appoīte hūoꝛ bus a capite in oculos descedētib⁹ resistūt. Cū vino cocte si cataplasmata fiāt ex eis testiculoꝝ apā dissolvit: farina earuꝫ puerorum apposita inguinib⁹ libidineꝫ ꝯstrigit. Locis i qb⁹ pili nascuntur supposite subtilē ac desectū pilum faciūt. Scise quoqꝫ in duas ptes cataplasmate sup hirundiuꝫ moꝛsib⁹ facto: sāguinē stringit. Mamillis lactis coagulatione iduratis apposite dissolvūt ꝛ lactis adiuuāt exitum: si cū alumine ꝛ oleo veti misceas scrofulas dissolvunt: Aqua earum lanam tingit.

Lenticula frigida ē in pmo ğ du sicca: i iij. Investiga ta tñ eius nā ex duobus ꝯrijs ꝯposita inuenit: vno in medulla. altero in cortice. cortex ei⁹ acuitatē hꝫ: vnde ventrē ad solom mouet. Medulla stiptice ē vtutis ꝛ ꝯfortatiue stomaci ꝛ intestinoꝝ: vnde ad colericā diariaꝫ valet. Lenticle simul cocte cū cortice ꝛ aquā tolle ꝛ cola ꝛ oleū cū sale ꝛ aqua cōmisce potūqꝫ stipticis dabis: ꝛ si aqua prior eiecta sit: dum coq̄t alteꝫ adiūgas soloꝫ minuit: ꝛ si cuꝫ cortice ablato coq̄t ꝛ p̄ ma aqua abiecta 6ª addat: melior fit addigerēdū ꝛ ad egōm colericā refrigerādā forti⁹: vlr dico nutrimētū lētis grossū est: ꝛ addigerēdū durū: melancolicū sāguinē generat: maxie si cū cortice ꝯmedat: cerebrū fumo grosso implet ꝛ mlico: vñ cā ē doloris ꝛ fallatiū fōmidolosoꝝ sōnioꝝ. Stomachū ꝛ itestis vētositate iplet ꝛ iflamatōnē ꝛ ꝯstipatōnē facit: ppt̄ea cetis ğnis stomacho plus nocet ꝛ pulmoni ac diafragmati ꝛ pelliculis ceterisqꝫ nervis pelliculaꝝ p̄cipue: oculoꝝ: qm̄ hūiditatē eoꝝ desiccat ꝛ distēpat: sanis officit oculis q̄to magis infirmis ꝓe desiccatōis cā vētrē ꝛ mēstrua ꝯstipat ꝛ ingrossat ꝛ exire nō possūt ex veis matricis. Lens itaqꝫ cū cortice cocta sicce ē noxia cōplexiōis ꝛ

passionem ꝛ melancoliaꝫ in ea creat sicut nigraꝫ ꝛ morpheam in ipetiginē. ꝭpiginē cancrū eliphantiā ꝛ leoninā: bis tñ q hu/mide sūt ꝯplonis aliqñ ꝓsūt iō si sine cortice edanť ydropicis valēt: cū cortice v̄o nocēt aut ꝓpť vētositatē ꝛ iflatiōꝫ q̄ꝫ creāt. Lenticula laudabilis ē grādis ꝛ noua ꝛ coqbilis accipiť ꝭm cibū ꝛ medicinā: si ꝭm medicinā ꝓpť ꝯtētie v̄tutis ꝯfortatōm et calefactōꝫ aut ꝓpť vētris solutionē. Qui ad ꝯfortādā v̄tutem ꝯtentiuaꝫ accipiūt et restringēde colerice egōis cā a cortice eā mūdant p̄ore dū coq̄ť eiecta aqua: ꝭa addať ꝛ cocteqꝫ acetū ꝛ imisceať ꝛ arnoglosse frondes ꝛ eiꝰ semia ꝛ mala citonia ma/la acria ꝛ mespilia ꝛ silr̄a: qui ꝓpť ꝯfortādū ꝛ calefaciēdū stōm illā volūt accipe aceti vice vinū odoriferꝫ qꝫ ꝯmisceāt. Pro/pter vētris dissolutōꝫ accipiēdā cū cōsicla uel silia. s. cerusa. ru. psedia. s. cassia ꝯsilia coq̄ť: aut cri'olocanna: aut cuburbita: siue molachia. Itē ꝭm cibum diuerse accipiť: aliqñ solū cū oleo ꝛ aceto: aliqñ cū carne r̄cēti: aliqñ cū sicca ꝛ salsa: cū aceto ꝛ oleo minoris ē nutrimēti: cū carne recenti maioris. Que v̄o cū sicca ꝛ salsa pessimꝰ ac nociuꝰ ē cibꝰ. Nā nāqꝫ carnis sicce: i se gros/sa ē ad digerēdū dura: mixta cū lente maliciā duplicat: vñ cā ē calefactōis itensionisqꝫ sāguis cū ēt in mlicos ꝯuertit hūōēs. iō pessime ē maxime si cū cortice fuerit cocta. Itē ut nō noceat sic aptare volueris emēda a cortice ꝛ in aqua elixa: p̄orēqꝫ eici ens aquā scdaꝫ āt misce ꝛ cū aceto eā cōdi ꝛ origano. mēta pi/pere cimino ꝛ oleo uel amigdaleo: aut sisamelcō. Disacorides cū melliloto ꝛ celidonia: oleo rosato ex lente cataplasmate fac to in occulis calidū paciētibꝰ apā dissolniť. Cū malo granato cocta ꝛ rob siccis pustulr̄ ulr̄ apātibꝰ i cruribus appo'ita vꝫ. Alꝫ

Ritē ad erisipilā ꝛ fi'urā i pedibꝰ ꝓpť frigꝰ cū aq̄ maris si coq̄ť ꝛ mamillis apponať lac coagula ū vꝫ hñt hꝰ. Obellie frē sūt ꝛ hu. in p̄° ḡdu: medie inť siccuꝫ ꝛ hu.

cortex earum stipticus est. Cortices ergo mundate laudabiles generãt cibos: nec inflationẽ aut vẽtositatẽ faciũt sicut fabe. Ad vsũ edendi bone sũt in estate ꝛ in calida regiõe. Cataplã factũ ex eis mẽbris fractis appositũ solidat ꝛ dolorẽ aufert cũ sapa fuerint tẽpate. Itẽ ius ex illis valud ex faba factũ valet ad corizam ꝛ ad tussim doloreq̃ in pectore. Cocteq̃ cũ ordeo ꝛ crisolocãna: aut bletis febres paciẽtibꝰ ꝓdest: que ex sãguie nascitur ꝛ colera. rn. Qui ꝓpt diarie refrenatõez illas volũt accipere cocta vna aqua eiecta ꝛ alia addita: admixtis põculace ramis ꝛ succo maloꝝ punicoꝝ ocidosorum ꝛ oleo rosarũ sũmãt.

Cicer est pluris nutrimẽti: vẽtrẽ humectat: vrinã movet: mẽstrua ꝓuocat. vẽtositatẽ tñ creat ꝛ inflatõz. Idcirco spma auget coitũq̃ cõfortat. Est cicer vide nec ꝯpletũ: ẽ siccũ ꝛ ꝯpletũ: vide ad fabaꝝ potes mẽsurare ꝑ actõz. eadẽ ẽ dña q̃ fabaꝝ: ẽ siccaꝝ ꝛ vidũ. ciceris ẽ vidis ꝛ sicci: Siccũ duobꝰ diuidit modis. Est eni cicer albũ ꝛ nigrũ: albũ calidum ẽ in pmo g̃du hu. in medio: ꝓpt ea nutrimẽtũ eiꝰ q̃ fabaꝝ maius ẽ: nõ tñ bonũ: sz ad digerẽdũ durũ vẽtositatẽ ꝛ inflatõz faciẽs in: m ut carnẽ inflet ꝛ dilatet ꝛ in ea idẽ faciet qđ acetũ in sicco luto: aut fermẽtũ in pasta: vñ q co vtunt pulchre cutis fiũt: dilatata eni ꝛ extensa caro lucessit ꝛ clarificat. Idẽ coitũ adiuuat q: tres hz causas ad coitũ ptinẽtes. i. calorẽ nutrimẽtũ: ꝛ inflatõz Vñ ypocras ciceris sũt potestates due sũt diuerse atq̃ ꝯrie cũ coqt eas amittit ꝛ i aq̃ coqt redeũt vnã dulcedis aliã: salsugis alta cũ dulcedie sua mũdificat ꝛ excollat ꝛ nutrit nutrimẽtũ bonũ: lac augmentat humectat ventrem: appostema dissoluit ac minuit ꝛ maxime q̃ in testiculis ꝛ retro auriculas sũt. Cũ salsugine sua grossos. humores dissoluit ac minuit ꝛ vrinaz ꝛ menstrua prouocat ventrem humectat: vallet ictericijs ydropicis. valet vlterius ad tociꝰ corporis capitisq̃ pruriginẽ: sed eiꝰ iure

lauentur impetiginē serpiginē; mundificat. S. inquid. Licer b; quasdā amaritud nes aperitiuū ē: mēstrua ꝓuocat facilitatē fa ciens ex vtero pueri exeūdi lūbricosq; educit: ventrē humectat ꝛ ictericos ꝺ opilatōe epatis ꝛ fellis v;: lapides enī frangit in re nibus ꝛ vesica: nociuū est renū vesiceue vulnerib⁹. Niger al bo est calidi⁹ humid⁹ min⁹: ꝓpꝑea amaritudo ei⁹ dulcedine ma nifestius ē: iō plus albo in opatōe epatis ꝛ splenis atq; lapidum fractura cucurbitinis lūbricisque valet ad epatis opilatiōem precipue si cū apio coq̄tur ꝛ radice ei⁹: iusq; bibatur ipi⁹. In augmētōe eni lactis: ſpmatis ꝛ prouocatōe vrine albus est me lius sue dulcedinis saporitatisq; causa.

Phaseoli calidi sunt in medio scdī gdu. humidi in fi ne testatur h q ut plurimū nō perfecte vt grana pos sunt desiccari: ꝛ si desiccentur nō multu; temporis ser uare valent: ideoq; humores gignunt grossos iflat nanq; ven tositat fumūq; pl^im caput iplent. Sōpnia pessima ꝛ terribilia fa ciunt ꝛ corrupta tñ in duos diuidunt partes: sunt omnes albi ꝛ sub ruffi: albi minus calidi humida magis vnde eorum grossi⁹ est nutrimentum ꝛ ad digerēdū durum humores flegmaticos facit ꝛ grossos attenuare volentes grossitudinē eorū ess elixēt ꝛ elixatos corticibus mundent mūndatos cum opsomagaro ꝛ oleo cimino ꝛ pipere comedent: virides: albi ablatis corticibus cum sale sunt assummendi ꝛ sinapi origano ꝛ pipere merum vi num ꝛ forte cum illis accipies. Ruffi caloris post humiditatis ab albo minus habent: ideo ꝛ in suis fortiores sunt operib⁹: ius eius ad menstrua prouocanda volentes tres accipiant vntias olei nardini. ʒ. v. galbani. ʒ. z. ꝛ scdm illud calm bibat.

Orabum calidum est in primo gradu: sic: in secundo: vnde mundificatiuum est excolatiuum ꝛ aperttiuum: Mundatum a corticib⁹: iureq; de eius farina facto

facto ventrez humectat: vrina ⁊ menstrua ꝓuocat: cutemqꝫ cla rificat nō tñ illo plus asuescat ne forte sāguinē mingē faciat ⁊ ali qñ per nares sāgnis efficit fluxū. Farina orobi cocta cū sepa tis qđ est spēs thuris ydropicis ictericisqꝫ valꝫ qbus vtrumqꝫ ex epatis opilatōe infirmitas ɔtingit Tempata vō cuꝫ vino sup rabiosi canis morsum vꝫ apposita. Tempata cū melle len tiginē mūdificat vulnerib⁹ apātib⁹ siīr valēt ĩgenerādo carneꝫ.

Lupini in b°. ḡdu ca. sūt ⁊ sicc. farina eoꝝ cū melle tē perata ⁊ potata lūbricos extinguit ⁊ viscera putredie expurgat: si cū ruta bibatur ⁊ pipe valꝫ spleneticis aq̄ in qua cocti fuerint lote pustule auferunt: si cū mirra ⁊ melle ɔficias ⁊ pessariū facias mēstrua ꝓuocat. Dulcoratoꝝ aqua nutrimētū grossū ē ad digerendū hūores grossos generāt: ꝓp terea nec vim habēt digestiuā: sicut excolatie nec stipticā sic con fortatiue: stipticeqꝫ nāe cibaria Antiqui quidē in quūt farina lupini si piloꝝ nascentiū locis apponat eis euellēdi cā ⁊ natas adimit ⁊ exurgere illos non permittit aqua vbi dulcorantur si lo ca cimices abluas morientur.

Fenugrecū ca. ē in b°. ḡ du: sic. in p°. faria in melle tē pata si potef mobilitatē i fluxū vētris facit a'grossas i testina ⁊ viscosis hūoribus purgat. In aq̄ cocta ⁊ melle mixta idē facit: ⁊ cū ficub⁹ ⁊ dactilis si coquāt donec spissef: ieiunis sū ptis ad dolorē pectoris vꝫ: tussiꝫ diuturnā grossoꝝ ac viscosorū flaticoꝝqꝫ hūoꝝ pect⁹ expurgat. farie nigelle rutteqꝫ. ʒ. v. cuꝫ melle tēpate. Sic fenūgreci bibāt appoximate matricis opilati onē afferrta viscos illā grossisqꝫ hūorib⁹ purgat ⁊ apātadissouit

Sisamū ca: in p°. ḡ du i b°. hu. aliud sisamū ad cōtice aliud sine cortice qđ sine cor. vnctuosi⁹ ē iō grossi⁹ du riusqꝫ ad digerēdū. Quāobrē officit stō ꝑserti neruis cui⁹qꝫ pil sua nanqꝫ viscositate emollit ac delicē cogit: vtutem

stem contentiuam ꝛ digestiuamq̈ defectat infumositates hũo
resq́ colericos ↄuertit cito siti generat ꝛ fastidiũ odorẽ oris bo
nũ in fetorẽ ↄmutat: maxime si remaneat inter dẽtes: cũ melle sũ
ptũ min⁹ nocet: pcipue si assũ addat. Qð cũ cortice ẽ quocũq́
mõ acceptuꝫ min⁹ nocet: aqua nisi sisami coquũt frondes ca-
put si ablueris crines elongãt; furfuresq́ mũdificat: Apozima
sisami menstrua prouocat: antiq quidã dñt sisamũ ↄtra venenũ
esse id q̈ nõ impossibile: ego dico: sua eni viscositate atq́ vnctu
ositate ꝛ ventositate poros corpis oẽs opillat: nec ad cor vene
nũ penetrare pmittit. Diascorides nullã inter sisameleõ ꝛ mi-
sceleon nullã drãꝫ facit ꝛ sicut misceleon illud valere testatur:
Galienus non illud non affirmat.

Papaueris due sũt spẽs: vna siluestris: alia domestica
Domesticũ dnob⁹ modos diuidit: ẽ eni albuꝫ ꝛ nigrũ
vñ opiũ fit: albuꝫ laudabili⁹ ac nutribili⁹ fit nigruꝫ võ
minus ẽ frigidũ: frigiditas ẽi. b°. g̃; diascorides de papaueribus
ait quidã papauẽ vescũt: parũ võ nutrit ꝛ duri⁹ ẽ digeri ſꝫ assue
tis dormitionẽ obliuionẽq́ generat: Si aqua in qua cogt ca
put abluas tempatũ sõpnũ in febrib⁹ pstat: fac ũt ð papauẽ elec
tuariũ ꝛ siropuꝫ: valẽt ad tussi q̃ ex calidis subtilibusq́ pcedit
hũorib⁹ qui ex capite in pulmonẽ pectusq́ descendũt. Itẽ ad
colericã ꝛ diuturnã egõm. Nigri võ eↄuerso in potione sunt
nõ cibo frigiditas ei⁹ ꝛ siccitas in. 4. g̃du: ppea uis ei⁹ in oi-
bus actõibus maior ẽ albo psertim in sõpno. Uẽtrisq́ ↄstipa
tionẽ maxie si sirupũ illi⁹ aque pluuiali ↄmisceat: ideoq́ cauen
dũ ne sepe vtet: qm̃ si sit assuefactũ maxie cerebro stuporẽ isert
nãlis calor i eis extinguit: succ⁹ auteꝫ papaueris nigri ꝛ lac ei⁹
opiuꝫ dr. Ex lacte tñ factũ eo meli⁹ ẽ quod fit ex suc
co: papauer siluaticũ domestico in oibus forcius ẽ.

Anus cast⁹ ca. ẽ ꝛ siccũ: in 3° g̃du: pprietas ei⁹ ðfectaẽ

enumerare libidinē ⁊ ꝯcupiſcentiā mortificare inflatōez auffert ſpma deſiccat:ñ ſolū ſi cibo aſſumat̃ uł potu:ſ; ēt ſi iacēti alicui ſupponat̃ vñ G:athenieſes ſuaꝝ tpe feſtiuitatū agnū caſtū añ deos in ſuis oracuł ꝓiciebāt ut oēꝫ libidinē ab eis excluderēt: hāc herbā greci pētafoliū appellāt:nomē āt ſupradictū idē ē ag nus ſirie ē dictū ⁊ caſtitatē mundiciam ve ſignificant.

Lini ſemē ca.in p̂° g̃.ſicci v̂o hūidiqꝫ ē mediū puum nutrit:digeri ē duꝝ:inflatim nocitim ſtō. Tñ diure ticū ē:aſſū ⁊ cū melle acceptuꝫ ē meliꝰ:ad tuſſi vꝫ:pec tuſqꝫ ſtatica collectōe purificat:cū melle māducatū ⁊ pipe libi dinē auget:⁊ ex apozimate eiꝰ cū oleo roſaꝝ cliſtere factū acce naſmō morſionēqꝫ vꝫ itestinoꝝ:ſi apozimati eiꝰ calẽ:mulieres inſedeāt apoſtemate vulua earum diſſoluuntur.

Ficus ceťis fructibꝰ laudabilior ē ac nutribilior hūi ditatis:tñ ſue cā groſſos creat hūoēs:nā eiꝰ calā ⁊ ſic ē:quātitates in caliditate uł ſiccitate diuerſe ſūt ſ̃m ipſi us diuerſitates:ē āt ficꝰ domeſtica ⁊ ſilueſtris. Domeſtica in v̂idē biptit̃ ⁊ ſiccā. Itē v̂idis duplex ē modꝰ qm̃ pfecte ma turata:⁊ nō cruda:⁊ nō pfecte maturata ⁊ cruda:nec pfecte ma tura ē minꝰ calā:magis groſſa ꝓpť domiatōeꝫ ťreſtris ptis in ea:hꝫ tñ hūoēs lactātes q: accuitatē eiꝰ preſtāt in ſ°. g̃:iōqꝫ lau dabiliꝰ ē:vñ ypocras.ficꝰ qñ longinqor ē amaturitate tāto mi nꝰ calā ē ⁊ groſſa magis. Valꝫ hꝰi ſ̃m medicinaꝫ cocta ⁊ ca tapłata facto:ſcroſulas glādeſqꝫ diſſoluit. Nitro ⁊ aceto ꝯmix ta puſtulis in capite vꝫ:mixta cū melle. Ad morſiōeꝫ canis ⁊ puſtulis q viſcoſos hñt hūoēs:papaueribꝰ ſilueſtribꝰ frondibuſ mixta ⁊ oſſa fracta ex vulneribꝰ elicit. Itē cā adbibita apā diſ ſoluit:ſi piſtata formice vulneribꝰ apponat̃.ſanat.pfecte matu rata:v̂idis ficꝰ ſicca minꝰ ē calā. Calor eſt in medio p̄mi hūidi tas ⁊ ſiccitas in eis tēpate ſūt. Ex tribꝰ itēqꝫ rerū cōpō exiſtit

coltcib⁹ videlicȝ ⁊ ſemis ⁊ carnis. ſemis nutrimētū ē nullū: nā
vō arene uel lapidis: cortex ſicc⁹ eſt ut cutis ꝓpt̄ea duriſſi⁹ ad
digerendū: caro nutribilioꝛ ſolubilioꝛqȝ exiſtit: ſup h̄ diaſcoꝛides
caloꝛē in qt extinguit: ſitim auffert: ſudoꝛē ꝓuocat. Sicca vero
fic⁹ ca. eſt in 2.° g̃. ſicca in medio p̄mi: quāobrē calefacit ⁊ ſitim
creat ⁊ ī colericos mutat̄ hūoꝛes: cet̄is tn̄ fructib⁹ nutribilioꝛ eſt
min⁹ īflatōis hȝ: ſi ſupfluos hūoꝛes in ſtō īueniat dura fit ad di
gerēdū ad coꝛruptōȝ mutat̄ ⁊ īflatōȝ vētoſitēqȝ gnāt ⁊ peſſimū
ſāguinē: in ſupficie āt coꝛpis pedicl'os creat: ſi āt hūoēs mūdifi
catos īueniat bñ digerit̄ ac ſāguinē laudabilē facit: coꝛp⁹qȝ mū
dificat hūoꝛib⁹ mal' vrinā ꝓuocat: pectuſqȝ purificat: pulmones
renes atqȝ veſicā hūoꝛib⁹ groſſis nō tn̄ īflatōiſqȝ vētoſitat; libe
ra ē. Qui vō noxietates oīo vitat ieiunus accipiat ⁊ p⁹ illā cala
mētū māducet aut ameoſ: ſiue iſopū . vl' pip. ſiue zucarꝝ ⁊ ſimilia
Coleric⁹ p⁹ illā oxicarā accipiat: q̄ maioꝛis cā nutrimēti ēt ve-
lit accipe vl' iō ut ſāguinē laudabilioꝛeȝ genēt nuces ſil' cū amig
daleo miſceat. Ité ſ͠m medicinā vȝ: ſi cū iſopo coq̄t̄: pect⁹ pul
monēqȝ mundat ⁊ tuſſi diuturnam eneruat. Gargariſma cum
apozimate ei⁹ in canalib⁹ pulmōiſ ꝯpā diſſoluit: ⁊ ī lacertis q ſūt
in latē: cocta ī vino ſi cliſtē fiat vȝ ad doloꝛē ventris q ex groſſis
hūoꝛib⁹: rurſ⁹ cocta cū oꝛdeo ⁊ fenugreco catapl'ate fctō apā diſ
ſoluit: piſtata ac ſinapi ꝯmixta apozima ad tinitū aurū vȝ.

Va ī duo diuidit̄. ē qppe acerba nec matura ⁊ ē matu
ra ī ſua ꝯpleta dulcedie: h̄ digna ē appl'atōe vue: acer
ba frā ē in 3.° g̃. ſicca ī 2.° ſubſtantias in ſe tres habȝ di
uerſas g̃noꝝ: vnā cōticū. alt̄ā. hūoꝛis t̄ciā. Granoꝝ nā ſicca eſt
⁊ dura ꝯuerſiōis nulli⁹ in digōe: ſȝ ex ſtō integra egrediūt̄ cum
ſua foꝛma: piſtata ⁊ farina ex eis facta ſtōȝ ſi bibatur confoꝛtat:
colericam ſtringit egōm maxime ſi aſſetur. Coꝛtex groſſus eſt
⁊ neruoſus nec ꝯuertitur: propterea nō nutrit: hūoꝛ propter ſuā

stipticitatē durus est digeri ꝯfortatiuꝰ tamē stomaci ꝛ epatis ca
lorē extinguit sitim auffert: colerā. ru. mittigat vomitum: egōm
colicā stōi uł epatis ꝑpł vtutis ꝯtentiue defectōꝫ strigit: occul ap
poitis palpebraꝝ g°ssos hūores atteūat ꝛ dsiccat. Uꝫ itaqꝫ ad
digestioēꝫ pruritū oculoꝝ ꝛ aspitatē. diascorides acerbe p̄cepit:
vue succū ante dies caniculares ad solem poni donec spissetur
mel: h̄ vꝫ vulnueribꝰ ꝛ itestis, hūoribꝰ in gulā descēdentibꝰ i gigi
uas atqꝫ auriculas: si clistē facias valꝫ vulneribꝰ in itestis diu-
turnisqꝫ hūoribꝰ ex vulua descendētibꝰ. Uua maturata san
guinē laudabilē facit: ceťis fructibꝰ quēadmodū: ficꝰ melior ci-
bus ē: plus tm̄ ficus q̄ꝫ vua nutrit. Itē h̄. 4 ꝯposita substātijs
existit: ossa sūt frā ꝛ stiptica: ḡuis acerbe vue in duricie vicina:
hn̄t aut acumē qdā obq ci o egō i ꝯuersionem exiuit. Iteꝫ
cortex ē frigidꝰ ꝛ siccꝰ ad digōm durꝰ: G. cortices in gt vue ꝛ
ficus siľes sūt ad digōm: duri ꝑpťea vua si cū cortice simľ eda-
tur ꝛ ossibꝰ idurat egōm ꝛ iflatōm: ventositatēqꝫ gnāt ꝛ hūores
grossos a sāguie longinquos laudabil. Rursꝰ. G. ficꝰ ꝛ vuas
ceťis fructibꝰ asserit: laudabiliores: nec eni dure sūt: egōis: sed
potiꝰ ꝯvsiōis facilis: maxie si i sua arboē pfcē sūt matuāte. testā
tur h̄ ortolani: qm̄ ficꝰ ꝛ vue tēporibꝰ suis sat pene eis vtūť: vn̄
pigues ꝛ clare fiūt cutes: facilitate aut eaꝝ digōis illaꝝ desistē
tes ab vsu: facilitate marcescūt. Caro qppe ficꝰ ꝛ vue iflatia ē
in sui subā ꝛ iō ꝯmedētiū carnes iflant. Accipiť āt diuers mo
dis vua: vn̄ nutrimēta eiꝰ ꝛ actōes in corpe sūt diuersa: accipiť
a quibusdā hora ipa q̄ ex vite carpiť: ꝛ dn̄r vue passce hꝰi: sūt
qui eas suspendūt donec hūoris plurimū ex eis aer eliciat: sunt
qui eas in musto uel sapa reponāt. Hora sue carpsionis acce
pte si stōꝫ malis iueniat hūoribꝰ vacuū: ꝛ fortis ē digō digerūť
bn̄ ac bonū ꝯuertūtur in sāguinē ꝛ vētris adiuuant solm̄ corpa
qꝫ malľ purgāt hūoribꝰ. Ecōtra si stōꝫ hūoꝝ aut escaꝝ r̄plerit

plenum ⁊ digestio inbecillis ⁊ i eo morant̃ ⁊ īflatioēm generāt
⁊ rugitū: in hūoēs malos ꝯvertūt̃ ⁊ fumū noxiū plurimū creant
appense ab aere hūorū supfluuꝫ desictate ceťis vuis sūt lauda
dabilioēs ⁊ sublilibꝰ dietis ꝯueniētes: ab īflatōe longe sūt ⁊ ven
tositate ⁊ fumositate: nec stiptice tñ sūt nec solubiles. Jn musto
vel sapa grosse diete sūt in stō iterius ꝯueniētes ⁊ attenui dieta
longiqꝫ: ventositatis inflationem producunt: propter extraneos
humores ex musto uel sapa prestitos.

Ue sine carne hūores laudabiliores faciūt: minus tñ
q̃ꝫ hee cū carne nutriūt ⁊ cito digerūt̃: idcirco vue q̃
carnis pluris sūt q̃ꝫ hūoris nutribiliores duriores qꝫ ex
istētes eis que hūores q̃ꝫ carnis plus hñt. Jtem vue modis
alijs sūt diuerse: aut sapora: aut calore: aut subtilitate: aut grossi
tudie. Sapor aliꝰ ē acetosus vicinus acerbitati: aliꝰ grossus ⁊
dulcis melliqꝫ vicinꝰ: aliꝰ mediꝰ vineiqꝫ saporis. Grossus ac
dulcis calidior ⁊ sitiꝫ gnāt: grossioris ē nutrimēti ad digerēdum
duriꝰ: īflatōm faciēs ac rugitū opilatōeꝫ splenis ac epatis. Sub
tilis aquosusqꝫ frigidior ⁊ digeri levior: ꝯfortatiuus stoi ⁊ mun
dificatiꝰ a colericis hūoribꝰ sitis mittigatꝰ ⁊ ꝯueniēs ꝯplexiōibꝰ
tēpatis. Melior ē qui videlicꝫ vinei ā saporis: q mediꝰ ē int̃
grossū ⁊ subtilē: sicut eni mediꝰ ē sapoꝝ ita ⁊ potestatuꝫ. Di
uersitatū vue ex coloē quadrifariā ꝑciunt̃ i albū q clariꝰ ē aquo
sius modicuꝫ caris hñs cortices subtiles: ossa exigua. Jn nigrū
grosse carnis ⁊ corticis ⁊ hūoris pauci ossiū ingenciū. Jn citri
nū ⁊ ruffū p̃dictoꝝ medias vua alba leuit̃ nutrit: facile digerit̃
venas cito ꝑforat: ⁊ vrinā ꝓuocat. Nigra dura ē digeri: sꝫ ꝯfor
tatiua stomaci vrinā nō ꝓuocat: tñ si bñ digerat̃ nutrimētū mul
tū p̃stat. Ruffa uł citrina media supioꝝ: vñ Yꝝ. alba vua sub
tilit̃ nutrit ⁊ cito digerit̃ q̃ꝫobrē vini eiꝰ ebrietas cito veit ⁊ cito
trāsit. Nigra grossa nutrimēti plurisqꝫ digōis eiꝰ tarde: idcirco

vini eius ebrietas cito descendit. Russa vl' citrina hax medie sut: cuiuscumq3 vini ebrietas cito veit cito transit. Rursus cuiuscumq3 tarde pmanet z tarde transit. Passu ad vue copa om ut sicus: e sic. ad copatoz vidiu: leuio at e sic. Diuersu pasu at trib modis: qm e dulce pfecte in dulcedie: e acerbitate hns: e ponticitate ctines z aspitate: h. z. vtutib h copoitu existit: vua matura di z dissoluedi. alia. cstringedi z cfortandi: cfo tato pcedit ex ossib: dulce calidi e: z huidi maxie si nigru sit: io mediu inte cstipatiuu z mollificatiuu. Si malos inuenerint huores in sto tepate z mitigat morsione stomaci: psertim si carnosu sit z corticis tenuis exiguoruz aut ossiu: hi aut valz ad dolore pectoris z pulmonis z tussim mittigat z renes mudificat z vesica. In co modu e spleni z epi pcipue si duricie hnt z grossitudine: passuz tn acerbitate hns mins nutrit z dulci frigidi e: huidu at mins maxie si albu sit: io sto; cfortat calore extiguit: vetre cstipat passu diuerse accipit cu ossib videlicz suis z sine ossib. Sine ossib itaq3 acceptu cmodu e tussietib: z ad pectoris dolore pulmonis renu ac vesice vetre dissoluit sed epi nocet z spleni pserti si duriciez heant. Cuz ossib acceptuz stom confortat: splenem z epar: maxime si acumez hnt z carnez pua: z ossa magna.

Mora celsi duob modis sut: aut cruda z acria n matura acria aut matura perfecte dulcia: acria nec matura fra sut z sicca: vi hnt stipticaz cfotatiaz stoi z itestiorz z vetre cstipat: ppea hi multu siccata valet ad diaria z dissenteria: maxie si colere sint. Itez eoz succ ad gutturis dolore ul faucinz: ul vulue vz multuz maxie si cocta sit cuz sapa z modico zucari. Matura z dulcia ad calorez ptinet z huiditatez: plus at ad huditatez q ex sto eiciunt cito ventre humectat vrinam puocat: si tn cibu in sto an se acceptuz inuenerint z eis obsistetibus cmorat z in corruptoez cuertunt z sto nocent ac capiti:

Si aut̃ē stō҃ʒ vacantē inuenerint bene digerunt̃:ſʒ modicū nutri
unt:ieiunis accepta refrigerata in aq̃ fra:aut in niue refrigera-
tiua sunt valde sitim aufferunt ⁊ itesionē caloris extiguūt. Ra
dix mori cocta cuʒ aq̃ ⁊ potata lūbricos necat ⁊ cucurbitinos.
Si frondes simł coquãt̃ ⁊ radix ⁊ aqua eoꝝ retineat̃ i ore ad
doloreʒ dentiuʒ vʒ:si cū vino coq̃ʒt̃ ⁊ gargarissima fiat vʒ hūori
bus ad gutā descendētib⁹ ⁊ guttur. Pistata mori radix pona
tur in aceto ⁊ ex q̃tuordeci dieb⁹ relinquitur desiccata
i puluerē rdigat̃:h dētes pforatos ac putridos euellit.
Runa paꝝ nutrit:eoꝝ duplex est mod⁹:sūt ei alba ⁊
nigra:alba dura sūt digeri:nociua stō exiguū solutia:h qm̃ gros
sa sūt comedi ñ debēt:nisi grādia ⁊ bñ maturata fuerit: vñ pru
na nigra bifariã pciunt̃:in domesticū ⁊ agreste. Rurs⁹ domesti
cū triplex ē:nigrū pfecte maturatū dulce crudū duꝝ vide pōti-
cū. rufiū medie maturatū ⁊ crude i sapoē q̄dā hñs acumē. Ni
grū itaqʒ pfecte maturatū ⁊ dulce min⁹ ē frm:magis hu.frigi-
ditas ei⁹ i pmiʒ d⁹ initio hūiditas i fine:stō҃ʒ humectat ⁊ mollit
vētrē dissoluit:co.ru.eicit:si tñ sepe vtat̃ nimis stō nocʒ:crudū ⁊
duꝝ:vide ⁊ pōticū ē pessimū i cibo ⁊ meª:duꝝ i stō ē nociuum
mie nutrit ⁊ fatigat. Ruffū nigro frigidi⁹ ē magꝭ min⁹ hu.iō
rfrigerat min⁹:optia sūt carnosa cōticis subtiles ⁊i sapoē acrio
rē q̃ʒdā cū pōticitate hñtia añ cibū sūpta ñ nocēt:agrestia stipti
ca sūt valēt addiariā ⁊ dissēteriā:gūmi eoꝝ valē qdā dūt ad la
pidē i vesica:si cū vino accipiat̃:si āt cuʒ aceto tempent̃ ad ipe
tigineʒ valent. De cerasis id que de maturis prunis sentim⁹
Risonula fra sūt ⁊ hu.i.ḡ.ḡ. ɔrūtibilia grossū fia gene
rāt ⁊ viscosū i ɔcauitate epis ⁊ spleis:idcirco diuturne
cā febris:h oib⁹ modis sūt pessia:iō añ cibū sup acci
pi dñt nō i anito:p⁹ cibū eni stō pleno i supiorib⁹ natāt ⁊ i ace
ditatem cito putredinēqʒ ɔuertuntur:si eniʒ noxietates eorum

cancri cupim⁹ ieiuni accipiam⁹:⁊ p⁹ illã a nisũ mastice ⁊ vet⁹ vinuz ac odoriferꝫ:oleũ ex nucleis ei⁹ expssũ valet emoroidis.

PErsica fra sũt ⁊ hu.in z.° ḡ:plurimũ silia crisonul: sz saporiora stõ ɔueniẽtia nõ eni ɔuertũt ut crisonula:crisonulib⁹ silia:q: eodẽ mõ sra generãt. Persica ieiuno sto noc ua sũt edenda:⁊ p⁹ vetus vinũ odoriferuz ẽ bibẽduz. Persica in.z.diuidit:ẽ eni grãde albũ pilosũ:ruboris qddam hñs. Est puũ.lene ruffũ.uel citrinũ. Grãde saporisq; dulcis acriorisq; cuiusdã:hui⁹ hũidi⁹ ac viscosi⁹ ẽ : q̃re ɔuertibile i sra grossũ atq; putredinẽ:maifestat h:qm̃ si p siccũ fissũ ferro post paulũ naribus apponas odorẽ quasi putredis sencies:puũ odoratim ⁊ ɔuersiõe longinquũ:frõdiuz ei⁹ succ⁹ potat⁹ lũbricos ⁊ cucurbitinos educit:idẽ facit si ex eo cataplata feceris vmbilico :si verminose apponas auricule uermes occidit.

HEc poma in duo diuidũt in ɔpletũ:maturatuz pfecte in sua arbore ⁊ in crudũ ⁊ immaturatũ durum ⁊ ligneum:crudũ male nutrit ⁊ stõ nocet:dolorẽ gñat ꝑpẽ laborẽ q̃z stõ efficit:ex q° eiectũ:venas ut õz ñ penetrat:assuefctõ eoꝝ cã fit:febris diuturne ⁊ duẽ dissolui:qđ đ cefis itelligẽdũ ẽ fructib⁹ q nõ sũt in suis arboribus pfecte maturati. Perfecte maturatuz in sua arbore diuersuz ẽ suoꝝ p diuersitate saporum Est eni stipticuz:ẽ põticuz rursus ẽ acetosuz:ẽ dulce:ẽ sine sapore. Põtici subã fra ⁊ sic.frestris:ɔueniẽs eis quoꝝ stõ calõ ⁊ hũiditas dñat:qm̃ põticitas sue subẽ stõm primit:humiditas ei⁹ plurimuz inferiora dimittit qꝛ remaẽt desiccat:quare stomachũ ɔfortat ⁊ intestina: in se tñ grossuz est durũ digeri:⁊ tarde penetrare in venas inflatõem facit neruis nocet : h eni natura ẽ in corpe suo. Liquor võ ei⁹ laudabiliõ ac subtilior:ul' lenior ideirco stõm ɔfortat ⁊ intestina:valz ad sanguis fluxuz dissinteriã ad colericã egõz ⁊ vomituz ꝑptea pomoꝝ hui⁹ succuz õz mãdẽdo

exprimi carnez aut pici:aut ingemari. Quō eoꝝ duritia ⁊ asp
itas auferāt:hic itaqꝫ tribus modis fit illud:uel elixādo in aq̄
ut ex aqua hūiditatē attrahat:aut molliciē:aut sup fumū aq̄ ca.
suspēdēdo ut humectet ut materet:aut dissecta per mediū gr̄
uis interioribus duris ꝓiectis eoꝝ i locos mel aut zucaria īpo
nēdo:hm̄ nām accipiēt ū:ita ɔmixtū est:postea iduendū pasta ⁊ i
cinere calido aut prunis dimittēdū donec pasta extreme excoq̄
tur ars hꝰ molliciē sibi p̄stat:ac saporitatē ⁊ ad digerēdū velo
citatē. Noxietatē eiꝰ i neruis aufert: Stiptici subā terestris ⁊
siccā hūiditatē habꝫ ꝓptea frigiditas eiꝰ maioris q̄ꝫ siccitatis.
liquor v̄o eiꝰ subtilior supiori ⁊ corpus ē molliꝰ q̄re ɔueit queqꝫ
stō cui nō multa hūiditas dn̄atur:vis nāqꝫ eiꝰ debilis ē hūidita
ti plurimū repugnaē:idcirco accō eiꝰ ad vētris strictōz ⁊ stoma
ci ɔfortationē ⁊ vomitū vz. Itez appetitiue uel digestiue sua vis
est sine labore:nec acetose nā dn̄at aquosa subā cum t̄restri exi
guo hac de cā frigiditas eiꝰ ⁊ siccitas tēpātōes sūt stiptico ꝓp
ter vicinitatē liquoris aerie nāe ide hūoēs generāt frōs tenuissi
mos penetrabiles:accō eiꝰ ɔpositia qm̄ ɔstringit ⁊ ɔfortat stōm
⁊ vētrez ⁊ egōm colericā ⁊ vomitum ihibet:h tn̄ sua stipticitate
opant:cuz frigiditate v̄o ⁊ tenuitate liquoris sitim extingnit ⁊
acumē colere.ru.cū acetositate cardiace colē vires aufert ⁊ hu
mores grossos q sūt in stō destruit ⁊ chimos dulces ac tenues
qn̄ dulcedo sine acumie existit:hūoēs grossos diuidit:digōz hu
mectat ⁊ expellit:dulces v̄o chimos attenuat:ut totuz corpꝰ ha
beat penetraē:hꝰ poma ⁊ an̄ cibuz ⁊ post bona sūt edi:p̄ter pira
sola:queadmodū. Diascorides asseruit.qm̄ pira an̄ cibū nociua
sūt:qm̄ ɔstrigūt:pꝰcibū bona sūt edi:d his i loco suo tractabimꝰ

Itonia ⁊ mala gr̄nata an̄ cibū accepta si ei fint pōtica
⁊ stiptica:si stiptica:aut acetosi stomaci ɔfortāt subām
⁊ intestinoꝝ egōm colericā auferūt:post cibū aūt ex

superioribus stomaci ad inferiora deponūt escas: ꝛ fumuꝫ salien
tem ad caput: vomitūqꝫ colericū reprimūt. Et dulciū subē nā
conplexionū aquosa ac ēpata caloris aliqd obtinet: ꝛ iō paruꝫ
frigeāt: ꝛ stōm ꝯfortat: ex gne parū: q̄re ꝛ stō calo: aut molli
ꝯuenit. Nociua eis qui colericā egestionem hn̄t ꝛ vomitū. Nō
sapora pessima sūt: in oibus q̄litatibꝰ: qꝛ nāe fre sūt ꝛ hūide: ma
gis āt fre q̄ꝫ hūide: ꝓpt̄ea nec ꝫm cibū valēt: nec ꝫm medicinaꝫ
quippe nec saporē hn̄t ut expedit cibo: nec iuuamētū ut medicie
qm̄ portica nō sūt ut stōm ꝯfortēt: nec acide ut acumē colere exti
gūt: ꝛ vomitū: nec dulcedinē hn̄t ut nutriāt: sꝫ hūores flaticos:
crudos gignūt: qm̄ ergo de malis piris sit bonis ꝛ ḡnatis vl'r
diximꝰ: oportet ut de singulis ꝑticulariter dicamus.

Cum ꝛ subā ꝛ nā mala diuersa sūt: qm̄ gdē q̄dā pon
tica sūt t̄restria: q̄dā stiptica: ex t̄restri ꝯposita ꝛ aquo
sa. Iteꝫ acida ex aquoso medicoqꝫ t̄restri cōposita ꝛ
aq°sa. Rursꝰ dulcia tēpata iter. 4. medias. q̄litatas Rursꝰ i sapo
re aquosa: necesse ē vtiqꝫ: frondes ꝛ ramos corticesqꝫ eoꝝ pari
ter eē diuersa. Pontica ꝛ stiptica sūt frigidiora: ꝛ tardiora ad
digerēdū: magis aūt ꝯfortatia sūt stomaci ꝛ ꝯstrctia egestionis
Porro acetosa q̄ cet̄is minꝰ sicciora sūt: subtiliora sūt: necesse
ē ac penetrabiliora: q̄re acumē co. ru. extingūt ꝛ defectōeꝫ cor/
dis ex caliditate ꝯfortāt: sitim mittigāt: stōꝫ ꝯfortāt: vim exiccāt
appetitiuā: egōꝫ vomitūqꝫ ībibēt colericā: maxīe si aieiunis acci
piant. Quia cibi aña commesti probibent ad locū decoctōis
descēdē: ꝛ iō i sup̄iorib9 natāt: os eni stomaci sup̄ioris ꝯp̄mēdo
Inferiꝰ elaxādo solꝫ faciūt. In hꝰ āt actōibꝰ pōtica stipticaqꝫ
sunt fortiora acidis. Habēt tn̄ acida ꝓprietatē stipticis pōticis
qꝫ diuersā ꝛ discretā si eni in stō hūoēs grossos nō frigidos in
venerit dīdūt ac dissoluūt ad īferiora d̄ponūt atqꝫ expelūt. Rur
sus si chimos dulces: nec acutos repierint nec grossos ꝛ acuūt

ꝛ viam faciunt per totum corp⁹ penetrandi. Sirup⁹ ex eis con
fect⁹ itidē vꝫ. Dulcia v̊o que tempata sunt inter: quatuoꝛ qua
litates medias. frigido stō mĩe nocent: ad strictōꝫ siue laxatōm
ventris: vi maīfesta nō mutantur. Sunt aūt alia inter dulce
ꝛ acidū media huiusmodi appellanť: actio ei⁹ media ē dulcis ꝛ
acidi: ad sitim tñ mittigandā caloꝛēqꝫ extinguēdū. co. ru. acumē
acido ē vicinū. Cardiace v̊o qui ex caloꝛe ꝯtigit: palā pꝛodest
ꝓpter vineū saporē q̄ꝫ hñt. In sapoꝛa eo q᷑ illis aquosa hūi-
ditas nō dñať nec sapoꝛitatē hꝫ nec iuuamētū. Idcirco ab ho
minabilia sūt ꝛ fastidiū faciūt nec stōm ꝯfoꝛtāt: nec ventrē dissol
uunt. Frōdes ꝛ rami coꝛticisqꝫ eoꝝ stiptica sūt: ꝛ acida ꝛ ꝯfō
tatia stōi: vulnera solidāt: hūoēsqꝫ malos ad ea currētes ibibēt.

Itonia generaliť diuiduntť in duo. Impfecte videli
cet maturatum ꝛ crudū m: ignētum. Itaqꝫ igneum
pessimū est: q᷑ grossū est ꝛ trestre durū ad digerendū
huoꝛes generant crudos ac grossos nil nutrit: idcirco ea vtari
opoꝛtet. Maturatū vl'r frigidū est in p̄mo ḡdu: sic. in medio
scdi p̄terea pōticitas ꝛ stipticitas maioꝛ ē in ceťis malis: iō valꝫ
ad sāguis fluxū ꝛ egōm ꝛ vomituꝫ: ꝯfoꝛtatiuū stomaci ē ꝛ si mo
retur in eo multū tñ acceptū fastidiū facit: p̄sertimqꝫ post cibuꝫ
ꝛ maxie si cib⁹ grossus sit ac viscosus. Rursus coctana diduť
in sex: spal'r in pōticū ꝛ stipticū acetosū. Muzū. dulce. aquosuꝫ
vel in saporosū. Pōticuꝫ v̊o ceťis grossi⁹ ē: ac trestri⁹ duri⁹
digeri mēbra ꝯp̄meš p̄cipue neruosa: q᷑ caro ei⁹ pessia ē. Mul
titudinē qppe sue ꝯpressiōis dīdit mēbra: quasi acute rei acies:
idcirco phi acumeꝫ illud accidētaliť asserūt: ꝓpťea assuescētib⁹
colicam passionē generāt doloꝛēqꝫ neruoꝝū: verūtameꝫ liquoꝛ
ei⁹ nōsil'r sꝫ stōm ꝯfoꝛtat: vrinā ꝓuocat: egōm vomitūqꝫ coleri
cuꝫ stringit: ad fluxuꝫ sāguis vꝫ: hac de cā succuꝫ mādēdo exp̄
mi opōtꝫ: carnē āt pꝛoicit: aut carnē ingeniari: ut eius duricia ꝛ

asperitas auferatur aut elixando: aut supra aquaꝫ calidaꝫ appo
nendo aut scisso mel reponẽdo durioribꝰ eiectis sicut supra dixi
mus. Stiptici vero nã ⁊ accio vicina est portico debilior tñ te
nuior: namqꝫ liquor ipsius: idcirco illud portico ut pcipimꝰ con
fecto plus ↄficit Ga. ait acidũ est ⁊ subtilissimũ ⁊ penetrabilius.
iõ sitim extinguit ⁊ acumeꝫ colere. ru cardiacis ex calore valet
egestionẽ vomitũ colericũ vrinã ꝓuocat: vim appetitiuã auget
Odor cuiꝰ vomitũ ꝓhibet succus post bibitũ vinũ fumũ depo
nit: vini salientẽ in caput ↄpressiõe aũt sua dissoluit ventrẽ: vñ pꝰ
cibũ multũ acceptũ laudabiliꝰ stomaci eni supiora ↄprimens in
digestas escas crudasqꝫ ďpoit: Dulce tñ tẽpamtũ qdã caloris
habet: vñ vis ei maxia nõ est sitim aut calorẽ extiguẽdi. Mu
xum mediũ est acidi ⁊ dulcis: vñ nec soluẽdi nec vẽtris ↄstrigẽ
di vtutẽ hꝫ. Diascorides muzi ⁊ acidi est ea que pontici ⁊ stipti
ci ↄpatõ de aquoso uel in saparo sufficiat supiꝰ i vl'i dieta dispõ
Maloꝝ dña ac coctanoꝝ ꝓprietas duplex ẽ: coctanoꝝ vna ꝙ
cũ stipticitate sua est diureticũ: altera ꝙ in corruptõe mutat in
stomacho: mala aut iõ corrũpunt: qꝛ hũiditatis supflue ⁊ crude
sunt: si coctana accipias mũdificato stõ cibo ⁊ hũoribꝰ ventrem
qꝫ ↄstringit: stomachũ ↄfortat: vñ ruffꝰ. coctana nõ ↄuertũtur in
stõm ifirmoꝝ qͣto magis in sanis: diuerse tñ sũt actões eoꝝ p
diuersis temporibꝰ acceptõis: qꝛ i stõ cibo vacuo. Accipiãt ⁊
ↄfortãt ⁊ ꝓsunt solutõi ad stringendaꝫ ⁊ vomitũ ⁊ sãguinis flu
xum ⁊ vrinã ꝓuocãt: si vͦo in stõ cibis pleno accipiãt pmanẽt
natãtia inferiori stomaci osqꝫ eiꝰ ↄfortãt ⁊ exꝓmunt supiora eiꝰ
atqꝫ ad inferiora deponit cibũ cito magisqꝫ ita accepta ad strin
gẽdũ vomitũ ꝓsũt ꝓpt oris stomaci ↄfortõeꝫ. Propterea si sti
ptica oia pꝰ cibũ accepta solutõeꝫ faciũt ꝓpt supiorum stomaci
ↄstrictõꝫ ⁊ inferioꝝ dilatatõꝫ: Qui ãt volũt coctana ꝓpt stõꝫ
ↄfortãdũ ⁊ egõꝫ strigẽdã. Jeiunij accipiãt stõ inauito. Qui vͦo

propter egestionē laxandā ⁊ stomachū vacuandū: post cibū acci
piant: nō multū tñ q̄ntitatis: qm̄ si multū accipiant stōm g̃uant ⁊
digestiōi repugnāt. Solēt qdaʒ reprehendē ⁊ ꝯtra dicere ꝙ
in cetis malis nō idē indicauim⁹ de eoꝝ v̄tute iudiciū: qb⁹ res
pondem⁹ qđ malā sup̱fluā hūiditatē hn̄t crudā nec bn̄ digestaʒ
h eis p̄stat lubricitatē nec sinit stōʒ reprimere ⁊ cōfortare: eligē
da ergo sūt coctana p̱ua bene rotunda ⁊ odorifera ut ruffus d.

PIrorū frondes ⁊ rami stiptici sunt solūmō: piroꝝ v̄o
stipticitas cū aquosa dulcedīe cōmixta ē. Pira diui
dunt̄ i duo. Domesticū ⁊ siluestre: siluestre qdē ē cru
dum: ponticū ⁊ durū grossū nec p̱dest: nec boni saporis ē: matu
ratū pirū domesticū in p.° g̃du fri. in z.° sic. gnāt in stō hūorē lau
dabiliorē q̄ȝ mala coctana ꝓpt̄ temp̱amentū suū. Est tñ diuer
sum ꝺ^m saporē ⁊ ꝺ^m ꝯplones suas: qm̄ ergo pōticū trestre ⁊ gro
ssuʒ: ⁊ ē stiptīcū ꝯpositū ex aerea subā ⁊ trestri p̱ua: ⁊ est dulce
tēp̱atū ad calorē quēdā p̱tinēs: ⁊ ē aquosū: ⁊ insaporosū. Pō
ticū aūt min⁹ cetis nutrit sed plus egōm facit: vomitūq; coleri-
cam stringit: magis stōm ⁊ intestina cōfortat: pro sua tñ asp̱itate
⁊ grossitudīe uel duricia nocet neruis stomaci: vn̄ oportet nos
ingeniari ut mollescat ⁊ obmittat asp̱itatē: ut videlicet aut elixe
tur aut ꝺ^m aque calide fumū suspendat̄ ut maturitatis asp̱itatis
duriciē deserat aut optū pasta assēt aut cū melle ꝯdiat̄ i frustra
cōcissū ꝺ^m complōnē accipiētis: diascorides ait. diximus pira ieiu
nis nociua esse: nec q̄rit qūo exposuit: neq; ꝙ eoꝝ gn̄⁹: nos āt
diximus: ꝙ diascorides vitup̱auit pira ieiunis accepta: sʒ ꝺ^m non
medicinā accipiēt̄: sʒ ꝺ^m gule appetitū ad saturitatē vsq; sūmāt̄
p̄cipue si pōtica sint: quoꝝ p̱prietas si multū a ieiunis accipiatur
colericā generāt passione durā incurabilē maxie si crebro assue
scant: sed ꝺ^m medicinā ieiunis melius quā saturis ꝯmedūt̄: satu
ris enim solubiliora sunt ⁊ stōʒ debilitāt: ꝓpter sup̱iorūʒ stomaci

ꝯpſſioēꝫ ⁊ ꝯtentiue v̄tutis inferiorū ꝺbilitatē: ſtiptica vero quia extranea ⁊ aquoſa ⁊ aerea. ſubā ꝯpoſita ſūt ſubtiliora ⁊ tēpantiora ſūt: magiſqꝫ nutriūt: iōqꝫ ſtō min⁹ nocēt: neqꝫ hui⁹ igeniari neceſſe eſt ſicut ponticum.

M Uzum vero qꝺ ad aciditatē ꝑtinet ſubtili⁹ ac lenius ſtomacho ad digerendū facili⁹: acumē etiā co. ru. extignit ⁊ ſitim auffert proinde tā ad vomitū q̄ꝫ ad egeſtionē cohibendā laudabili⁹ eſt ponticū plus illo ſtipticū ē. Ex h ſophiſte argumētant̄ ſitim pontica nō extingūt cū frigidiora ſunt muzis ⁊ nā ſit frigidiora ſitiꝫ extinguē quib⁹ reſpondem⁹ tribus ex cauſis oriri ſitim aut ex ſiccitate in quibuſdā mēbris a ſtō remotis ꝑpt̄ m̄ltitudies caloris ignei in illiſ in certā: aut ex calori nimio in ipo ſtomacho: aut ex ſalſo vitreo f̄late: ex quacūqꝫ cā hoꝝ exorta: muzū vtili⁹ ē ⁊ laudabili⁹: q: liquor ei⁹ tenuiſ ē ⁊ aereus in ſapore grauis: ſi aūt in mēbris procul a ſtō ex nimio calore naſcat̄ ſitis: liquor acidi tenuis apit ⁊ ꝑforat cōcaua mēbra ⁊ ad eū ſubtilis liquor vſqꝫ locū penetrat vbi calor latet vn̄ vim icēdij extiguit: ⁊ ſitiꝫ mittigat. Rurſus ſi ex calore ſtōi ſitis inardeſcat mouet̄ ⁊ diſpertit̄ liquor acidi atqꝫ calorē vbicūqꝫ fuerit mittigāt. Item ſi ex ſalſo f̄late oriatur ꝑ tenuitatē ſuā liquor acidi f̄la diuidit eis: q: ꝯmixtus ſalſuginēꝫ dīdit ⁊ ſic fit cā ſitis extiguēde: qm̄ acciditaſ ſalſugini oppoſita ē. Oppōāt oppoſitoꝝ inf̄c⁹ ſūt ſup oppoſita ſibi ſic i pᵃ hui⁹ libri ꝑticla oſtēdim⁹: pōticū eni n̄ ſilr liquor vō ei⁹ ḡuis ē ⁊ dur⁹ digeri: vn̄ ꝑforare neqait ⁊ penetrare ad locū ſitiſ: ꝓptea ſi ex caloē ꝓcul a ſtō in mēbris oriat̄ ſitis ⁊ eo liquor pontici neq̄at ꝑuenire auget calorē ⁊ ſitim: ſi āt in ſtō ex caloē generēt̄: pōticitas fumū ꝺſiccat ⁊ cogit i unū: vn̄ fit cā augēde ſitis. Rurſus ſi ex ſalſo ſit f̄late cogit pōticitas ꝑtē f̄latis ſolui ꝓhibꝫ rit. a fit cā augēde flegmatice actōis. Pira dulcia tēpate ꝯplōniſ ſūt q: min⁹ cetis

fra sũt:qa ꝓpt̃ calefacit̃ ꝛ aug; digõez: valẽtq̃ʒ in his q stõ fri
sũt ꝛ sicc:ꝓprietas eiꝰ ẽ hꝰ:qm̃ si cũ fũgis coquãt̃ oẽz auferũt
lesionẽ:p̃cipue si siluestria sint ꝓpt̃ põticitatẽ suá:arboris eoꝝ
agrestis cinis bibitꝰ i his q fũgoꝝ ↄmestiõe suffocati fiũt:vʒ mlt̃
tum. In sapora pira pessima sunt:qm̃ ꝓpter insaporitatẽ ab
horrẽtur a natura:idcirco laboriosa ꝛ ↄfusiua sunt stõ.

Mala g̃nata vtilia sũt esui sʒ vtiliora medicie:nutrimẽ
tũ qppe eoꝝ ꝛ si laudabl'e sit hꝰ:tũ p̃uũ ẽ ꝓpt̃ subtili
tatẽ eoꝝ facilẽq̃ʒ digõez. Ex q̃tuõ p̃tibꝰ ↄposita sũt q̃
tñ oẽs sũt stiptice:pͣ cortex ẽ eiꝰ:ᵬͣ ẽ caro:ʒͣ ẽ liquor: 4ͣ g̃na
Liquor frigidꝰ ẽ sʒ diuersis modis ᵬm̃ suos liquoẽs : sapoẽs li
qditates. Sũt nãq̃ʒ põtica.acida.muza.dulcia ꝛ i sapora:silr̃ li
quor tenuissimꝰ ac aquosꝰ grossus p̃uꝰ ꝛ mediocris. Põtica
ãt stiptica impossibl'e ẽ accipi ᵬm̃ cibũ qꝛ ꝓpt̃ aspitatẽ ꝛ duriciaʒ
ea nã abhorret:nec r̃cipit nisi ᵬm̃ medicinã. Proinde hꝰi g̃na
ta si p̃uũ insup̃ficie excorticẽt̃:ꝛ ẽtorũ succꝰ aut cũ vino aut siro
po potẽt̃:laxatio inferiora stõi exp̃mũt:ꝛ expellũt hũiditatẽ pu
trefactã de inferioribꝰ:p̃cipue si calida cã sit:accõ eni eoꝝ i stõ
sicut mirabolanoꝝ citrinoꝝ:ꝛ pꝰ mũdificatõez stõʒ ↄfortãt abs
q̃ lesiõe eiꝰ neruoꝝ:idcirco vallẽt ad febrẽ diuturnã q̃ ex putre
factis hũoribꝰ ꝑreat̃ pruriginẽ quoq̃ʒ ꝛ scabiẽ de putredie sal
si flatis natuã:extirpat. Acidoꝝ qʒ sũt põtica:ꝛ si minꝰ cer̃is
sũt nutrimẽti videlicʒ: malis ꝛ piris ꝛ coctanis ꝓpt̃ tenuitateʒ
tñ liquoris ꝛ tẽpatõis sũt nutrimẽti:atqʒ facilia sũt sẽsui ꝛ esui:
hꝰi ãt potestat̃ sũt ꝓpt̃ p̃uitatẽ ẽrestris subẽ:vñ i mlt̃ rebꝰ me
lior sunt q̃ʒ ẽca actõis ꝛ sic alijs ↄmuis ẽ:potestas.co.ru. exti
guẽde sitis egõis ꝛ voitꝰ:ꝓpetatẽ tñ hñt extenuẽdi hũoẽs eos
qʒ cũ vria eiciẽdi:calorẽ ep̃is ↄstrigit:mẽbra ↄfõtãt ꝛ p̃sẽrtiʒ os
stõi:epar ꝛ cor.vñ ualẽt ad colericã cardiacaʒ:ꝛ ad dolorẽ qui
nascitur i ore stõi ex coloribꝰ rubeis :vñ ypo.in scd̃a particula

pidimiarum de muliere paciēte in pcordijs veteres eni os sto maci pcordia occupabant: paciebatur aūt morsū ex colera con tinuū ex acutis hūoribꝰ natuz in herentibꝰ villis stomaci ⁊ nil re ptum est q̄ ei q̄libet refert remediū: nisi farina cū succo gnati acetosi: ⁊ iure est id qđ ferre ꝓpriū est humoēs supfluos exsic care: mali vo gnati aceto si hūoris acumē extiguē est stomachū cōfortare. Hūt etiā ꝓpriū q̄ ocli ictricoꝝ stillatꝰ citrinū abicit ab eis calorē: ppt̄ea ablata cortice mali gnati oia acetosa pistē tur ⁊ succus abtractꝰ cū melle coq̄t ⁊ q̄ȝadmōȝ vngentū simili tudinē habeat: valȝ ad vng'ū occuloꝝ expulsionē: purificat aci em a grossis viscosisqȝ hūoribus: qđ si naribꝰ infundat carnem supfluam corrodit: ⁊ si exco gigine inungant rosurā ⁊ ꝺoēm fe torem expellit. Mali gnati vo dulcis liquor grossior ⁊ calidi or et digestibilior: ⁊ ppt̄ea caloris aliquātulū stō igerit citoqȝ i colerā. ru. mutat: ⁊ hac de causa nā calida. Incōueiens est ⁊ maxime febricitātibꝰ: humectat āt ventrē: pectoris lenit aspita te tussim mittigatōem tribuit: maxime si fuerit assatum cū oleo violis: ⁊ sic agat foramē i sūmitate mali gnati. i silitudie latōis denarij ipleat oleo violis ⁊ sup prunas ponat q̄ȝtūcūqȝ fuerit oleum in cortiōe mutatū tm̄ aliud semp adbibeat quousqȝ vi deatur nihil: vltra posse suscipe de inde ab igne tollat ⁊ abla to cortice interior pars cōterrat eiꝰqȝ succus tussientibꝰ adbibē dus est. Ista āt ꝯfectō ventrē humectat: vrinā ꝓuocat: tussiqȝ ex calore mittigat. Et si dulcis succus cū acetoso succo miscea tur bibentibꝰ ventrē humectat: ⁊ colerā. ru. ꝓhibȝ calorē febris extiguit: sed dulcia ⁊ acetosa mala gnata isimul: cū eoꝝ pulpis pistent ac succus bibatur fit ad stomaci cōfortatōem villis ⁊ co lericos hūores atqȝ putrefactos expellit: tcianis febribꝰ itaqȝ emitriteis succurrit. Muzum qđ est inter dulce ⁊ acetosū me dium ad epatis calorē ⁊ stomaci nō minus valȝ q̄ȝ acetosuȝ: sed

vim vomitum ɔpescendi ⁊ ventositatem ɔstringendi habet: pꝰ enī sue acetositatis ventris solutōez auffert: dulcedis qdaz pꝰ stipticū vētrē soluit: vñ fit φ inter stipticū ⁊ solubilē ɔstat mediū Insipidū qđ est q̄si aq̄ sapor ꝓ sui liquoris aquositatis copia ad frigiditatē ptinet vñ incōuenies ē ꝰm cibū ⁊ ꝰm medicinā: ꝰm cibū: q᷑ saporē cibi nō habz: ut a mēbris corpis attrahaᵗ: ꝰm medicinā: q᷑ ꝓpter a aquositatē nec stōm ɔfortat nec solutōem ibi bet: idcirco fastidiū facit: stōz mollē reddit: cibū in stō digeri nō pmittit: vñ fit causa rugitꝰ ⁊ inflatōis. Sz tñ maloꝝ ḡnoꝝ nuclei si a succo expressi sunt vtiles ad strinbendū colericū vomitum ⁊ egōm: pcipue si assenᵗ eoꝝq; pulnis bibaᵗ calorē ēt stōi atq; colere rubee acumē extinguit. Eoꝝ vō corticesᶦ frigidi ac sicci sunt ⁊ frestres: q si cū aq̄ coquaᵗ rizo ⁊ ordeo pus assatis ⁊ ex oibus c isterē fiat: disintericis ⁊ diarricis comoda erunt: Silr ⁊ ex corticibꝰ eidē apozima factū gigiuas ɔfortat. Vno qᵒ q; ex oleo loto emoroidaꝝ sāguinē stringit ⁊ sanguis fluxū mēstruoꝝ in mulieribꝰ artat. Cortex aūt mali ḡnati cū radice i vino coctus lūbricos ascarides ⁊ cucurbitinos educit de vētre mortuos. Nuclei qdē mali ḡnati stiptōres sunt succo: cortex vō stipticior est nucleis flos aūt oibꝰ ē stipticior ⁊ sicce diascorides flos inqd maloꝝ ḡnoꝝ aliquātuluz ad solem desiccatꝰ ⁊ in vitreo vase ɔditus ⁊ vase ex oleo alfatino impleto: tribus diebꝰ ad solem posito: valet q̄tum oleum rosatum.

MEspila fri. ⁊ sicc. in pmo ḡ. ꝓprietatē hñt stōz ɔfortādi colericā egōz ac vomitū aufferūt: vrinā ꝓuocāt magis ptiēt ad medicinam q̄z ad cibū: paꝝ eni nutriunt ⁊ grossos faciūt chimos meliora sunt ante cibuz quaz post cibū sumpta stō: q᷑ sūt ɔfortatia eiusq; neruis nō nocecia.

Xilocaracta modicū hñt dulcedisᶦ multūq; stipticitatis quoꝝ subā grossa ⁊ lignea: digōiq; obediens: sz vida

meliora sũt atq3 solubiliora: stõ nociua. Sic vº sunt stiptica ⁊ mi
nus nocentia: hac de re: q² liquores eoꝝ paꝝ hñt acumis: vñ vi
da sũt vẽtris solutiua: cũ aũt desiccãt ⁊ liquorẽ cũ acumie amit
tũt: fitq3 eoꝝ subã terestris ⁊ lignea ꝑinde fit ↄstipatõis causa ⁊
vrine ꝓuocatõis: ẽ tñ eoꝝ pessimittas q² tardissie descendnut a
stõ: ꝓpterea sunt cã generande si assuete ↄmedãtur: vñ G. vtinã
xilocaracta nõ venissẽt in ptes nostras asie regionib⁹ ibi eni sũt
solubiliora: ⁊ ut ad nos veniũt sũt stiptica ⁊ nociua cordi.

GLandes sũt in pº. ğ. sicc. in 6º. iõq3 sũt difficiles di
gestiõiq3 inobeditẽis ventris ↄstipatie sunt tñ vrinam
ꝓuocantes ⁊ corpis nutritie q̃si q̃dã ğna: tarde quo
q3 de stõ descẽdũt: capitis dolorẽ faciunt: ꝓpt eaꝝ fumũ in stõ
atq3 diafragmate clausũ. Porro eaꝝ supficies multũ ẽ stipti
ca: vñ valz ad fluxũ sãguis maxie mulierib⁹: apozima q̃dem ei⁹
valet intestinoꝝ vulnerib⁹: ẽ ẽt cõtra venenũ: glãdes etiã si vrã
tur ⁊ eaꝝ puluis in mulieꝝ vulua mittatur: humores putridos
de vulua fluentes exiccat.

CAstanee ca. sũt in medio ↄmi ğ. sicc. i 6º. significatõ eaꝝ caloris ẽ dulcedo earũ
q3 saporitas ⁊ põticitas siccitatẽ innuit: s3 tñ ad glandiũ
compatoz sũt ad digerendũ faciles ⁊ nutribiles tussientibus ex
siccitate nõ multũ nociue: nec multũ stiptice: nec multũ diuretice q̃
s plerũq3 nõ ↄmedãtur: q² crebro esui date inflatõz ⁊ capitis fa
ciunt dolorẽ ꝓpt digõis duriciẽ ⁊ fumũ in stõ clausu. S3 ut ab
eis nocumẽtũ aufferat ⁊ stiptõres fiãt: assari eas õ3: ut eaꝝ cor
pus rarificet siccitatẽ tempant pectoris: ⁊ vrine difficultatẽ dis
soluũt: q̃ si aqua tepida infundat q² eaꝝ ↄplexio tẽpat ex aq̃
mollicie ⁊ hũiditate: ꝑinde sunt boni chimi in corpe generatiue
Colerici tñ cũ zucara eas ↄmedãt flatici cũ melle. Sm medici
nã vº vtutẽ hñt laudabilẽ: q² abhomiatõis ⁊ vomit⁹ sũt ↄstricti
ue: ieiuni quoq3 stõi ↄfortatie. Rursus si cũ modico sale terrãt

τ melle tẽpent' ad rabidi canis morsũ seu humanũ ꝓsũt:nec tñ cũ vino aut sapa tẽpate in magdalionis forma mulierib⁹ suppo site sãguinẽ strigũt. Catapla q̄ fit ex eis ordei cũ faria τ aceto sine vino vnguẽtũ factũ τ sup mamillas tumentes positũ potẽt auxiliãt:eaꝝ cõticib⁹ vstis τ:puluerisat̄ τ cũ sapa tẽpat̄ capi ti adolescẽtis admõz cataplãtis ei⁹ capillos ꝯfortat τaugmẽtat.

Oliue.z.modis diuidũt:sũt eni do/ τ 5 allopiciã vz. mestice τ siluestres:domestice v̄o tripbariaz diuidun tur:vno cũ sint põtice v̄ides τ nõ dũ mature.6ᵒ: cũ sit nigre pfectã hñtes maturitatẽ.3ᵒ: cũ sint inter maturitatẽ τ ima turitatẽ med ocres rubeũ hñtes co.q̄s diascorides appellauit ia cinctiuas. Virides que sũt pontice τ inmaturate:in.z.didũt' in aquaticas h̄ noie:ppt'ea fũgimur:qm̄ nil vnctuositatis in eis reperitur nisi puissimuz'qδ nullo modo ab eis potest manaẽ ꝓ pter sui liquoris τ aquositatis subtilitatez:sunt τ alie que abusi/ ue vocãtur aquatice de quib⁹ fit oleuz olfatinum. Oliue v̄o que recte aquatice vocãtur sunt t'restres qδ ponticitas sue que vnctuositatis testatur inopia τ ab h̄ ad frigiditatẽ τ siccitatẽ pti nent:vnde stõi sunt ꝯfortatiue magis cet'is oliuis:ventris tñ cõ stipatiue τ min⁹ oĩuz corpoꝝ nutritiue τ ad digerẽdũ tardioꝝs puitas nutrimẽti fit ꝓ sue vnctuositatis iopia:τ ob digõis tar/ di:atẽ ad frigiditatẽ τ duriciã:q̄s multi p̄parãt cũ sale τ aceto qdã v̄o cũ sale τ aq̄ ñ nulli v̄o cũ aceto:sz q̄ sũt cũ sale τ aq̄ con dite a sale accipiũt q̄zdã acumis τ siccitatis ptẽ vñ sãguini icẽdi uz p̄stãt stõit neruos mordeãt: sũt ẽt difficiles ad digerẽdũ ꝓpt' grossitudinẽ τ duriciẽ:eaꝝ tñ acumẽ pũgit itestia vñ citi⁹egerũ tur. Que ãt cũ aceto p̄parate sũt tenniores ꝓinde colẽ ru.aca men extingunt appetitum:excitant maxime si in medio prandij accipiãt' que si digestioni obedientes sunt optime stomachum confortant τ ventrem stringunt. Alie vero que abusiue dicũt'

dicunt prioribus sunt nutribiliores minusq; stomachum confortant propter eorum vnctuositates: vnde a stomacho facile descendunt. Nigre que ad maturitatem peruenerint calide sunt et mediocres inter siccum et humidum. quasi tamen diascorides dicit siccitati pertinere. G. vero testatur eas habere humiditatem: possibile est quod earum enim saporitas ac vnctuositas innuit illam humiditatem habere: hac de causa: cibus earum multum nutribilis et grossus et mollificans stomachum tardus ad digerendum: facilis ad egerendum: tarditas digestionis fit propter vnctuositatem cibum facientem natare insummitate stomaci et cohibentem ad locum decoctionis descendere facilitas egestionis fit propter vnctuositatem in hoc lubricitatem: vnde prius quam digeratur descendit a stomacho: idcirco pomum. s. frestrium comparatorum sunt inlaudabiles quam inconuenientem et illaudabilem generant chimum presertim si sint cum sale condite: tamen nunquam enim in colericam conuertuntur. Jacinctines minus nigris sunt nocibiles propter vnctuositatis sue: ponticitatisque inopiam proinde aliquantulum stomachum confortant chimus tamen quem iste sine rubee generant oliue: est secundum earum colores. ut nigris videlicet niger de rubeis rubeus generatur cibus: rubee in quantum G. oliue calorem faciunt quasi vitellum oui. Item idem rubee oliue nec nigredini nec maturati antecedentes stomachum confortant et ventrem constipant: sed nigre perfecte maturate cito in humorum corruptorum transducuntur stomachum molliunt et ventrem humectant. De tamen secundum medicinam sunt vtiles quia si terantur et super loca igne vel aqua usta cata ponantur vesicam ibidem nascituram reprimunt.

Oleum bifarie diuiditur: est enim recens de oliuarum quod fructibus noviter expressum: est et vetus tarde de eisdem fructibus manat Recens vero si sit de oliuis ponticis et inmaturis vocatur oleum olsatinum vel tamen oleum cognoscitur laudabilius in odore si sit odoriferum in sapore: si sit optimi saporis. sicuius ponticitas in lingua sentitur: acuminis indigens qualitate quia quantum ponticitatis habet tantum frigiditati et siccitati pertinet et ab hoc stomachum confortat proinde antiqui illud assimilauerunt oleo rosato: illud quod in multis passionibus vice rosati dederunt

Oleum qđ recens nouiter ab oliuis monatuȝ nigris ⁊ maturis calidū ⁊ humidū mediocrit᷑:stōi mollificatiuū: ventrē humefaciens cito in co.ru.tradat᷑ Oleū v̄o q̄ longe ab oliuis exijt:si ex oliuis fiat imatnris oi carebit malicia:nisi qđ ad aliqd retinebit pōticitatis: si ablaca pōticitate peitꝰ fit nocibl'e:citoq̄ȝ in malos hūores ꝯuertibile:atq̄ȝ mollē faciūt stōȝ:digestiuā ,tñ vim nō impedit q̄ si multo magis inueterauerit ut saporis fiat asperioris ac oribilioris inconueniens erit esui medicine tñ vtilis.

IUiube ca.sūt ⁊ hu.i p̄.° ḡ.paꝝ nutriūt:⁊ diffi ciles ad digerēdū sūt stōq̄ȝ nociue: ⁊ sāguis flatici gnātie. Que tñ cū sunt pōtice ⁊ immature sāguis acumē extingūt:⁊ si ad maturatōis tp̄s ꝑuenerint pectoris ac pulmōis aspitatē humectāt: vñ B. Juiube nec sanos custodiūt nec sanitatē egris

MIrtilli diuersis ꝯponūt᷑ v̄tutibꝰ:sȝ tñ (restaurent eos frigiditati ⁊ siccitati ꝑtinē: hñt eni pōticitatē ⁊ modicū amaritudinis tenuenq̄ȝ dulcedinē. Jdq̄ȝ ꝑpter sue dulcedis tenuitatē valēt ad tussim de caloē ortā absq̄ȝ pectoris ⁊ pulmōis nocumēto:⁊ ꝑpt̄ suā pōticitatē :⁊ ꝯ sāguis fluxuȝ ⁊ colericā egōȝ stōi ⁊ vesice ⁊ itestinoꝝ sūt ꝯfortatiue. Rursus ꝑpt̄ eoꝝ pōticitatis ⁊ dulcedis ꝯmix:stōȝ vrinā prouocant ventris dolorē mitigāt:eorum succus nō minus fructibus valet Mirtillorum tñ qui sunt nigri ceteris sunt meliores.

POma citrina.4.rebꝰ sūt ꝯposita.pͣ ē cortex.2ͣ ē caro.3ͣ medulla.4ͣ semē. Cōtex qđ calidꝰ ē i p̄.° ḡ.siccꝰ in 2°.q̄ acumī eiꝰ odor ostendit:citrinis tñ subā ē dura ⁊ solidatiō si ꝑ cibo accipiat᷑ difficilis digerit᷑ tarde a stomacho descēdit:q̄ si ꝑpt̄ eiꝰ acumē ac odorī sanitatē ꝑs tñ ꝑ medicia sumat᷑ stōȝ ꝯfortat ⁊ vim digestiuā augȝ:bonūq̄ȝ ori p̄stat odoreȝ:eritq̄ȝ ꝯ venenū:q succꝰ int᷑ pānos missꝰ:eos atinea huat icolumes. Diascorides cōtex pōi citrini cū vino ꝑmatꝰ po

tenter mortiferū destruit venenū. Rursus idem cortex pregnantibus datus esui eaꝝ irratōnabilez creat appetitū. Caro aūt fra ꝛ hu. in p.º ḡ du. cui⁹ tñ frigiditas maior est hūiditate: vñ ꝓpter sui frigiditaté stōi ē refrigeratia ꝛ vtuti inobediēs digestiue ad egerēdū quoqꝫ difficilis ob eius corpis duriciē: qua ꝓpter stō inanito necesse ē ut añ oēz sumat cibū: qꝛ si in medio prādij aut in fine sumat fit cā dure ac grosse febris: vñ bonū ē añ oēz cibū cū melle: aut zucara accipiat. Medulla subtil est ꝛ aquosa oīqꝫ caret nutriméto ꝛ ad oiuz liquoꝝ compatōz q̄si simplex duob⁹ tñ modis: ē eni sine sapoē: nō nūqꝫ paꝝ hñs saporitatis: ē ꝛ acetosa. Insipida vō ē fra ꝛ hu. in p.º ḡ. magis tñ frigiditati q̄z hūiditat ptinet: vñ calorē refrigit: sitis tribuit mittigatōz Acetosa vō fra ꝛ sicca in b.º ḡ. vtuté hꝫ icidétē extenuantē ꝛ refrigerātē: idcirco fit epis caloris mittigatia stōiqꝫ ꝯfortatia: excitat eni appetitū: colē ru. acumē obtūdat sicićtibus pfecte subueit suspiratōz atqꝫ tristiciā: de colera cardiacā ꝓcreatā remouꝫ egestioné vomitūqꝫ colericū sedat. Impetiginē ꝛ lētigines cuꝫ ea fricatas destruit: qꝛ testificat: qꝛ si ipa in pānū i causto madefactū fricet ad pristinū reducit colorē. Semé aūt ca. ꝛ sic. ē i b.º ḡ. qꝛ sua testat amaritudo: vñ bm cibū ē iꝯueniés bm medicinā est solubile: apātū atqꝫ dissolitiuū suauis odoris ē: ꝛ ꝯ venenū si cū vino ꝓpinet: frōdes vō arboꝝ citrinoꝝ q̄z odorifere sūt: ꝛ qꝛ dā hñs accñs: sūt cōticib⁹ pomoꝝ citrinoꝝ ꝓpiqꝫ i innaméto.

Dactili ca. sūt ꝛ hu. i b.º ḡ. grossi sāguis gnāti ꝛ difficil digestiōis: ficub⁹ tñ siccis digestibilioꝛes magisqꝫ diure tice. sꝫ illo asuescétes epis ꝛ spleis ꝯstipatōz duriciē ꝛ tumorē icurrūt: gingiuis ꝛ dentib⁹ sūt nocini: dolorez i ore stōi faciūt diuersas tñ hñt accōes bm regōnū q̄litates: qdā eni i fra qdā i sicc. qdā in mediocri nascit regiōe. in ea regiōe sūt dulcissi ꝛ viscosi: ꝓide paꝝ nutriūt ꝛ cito digerūt vétrē humectāt plus ēt cetis ꝯstipatōz epis ꝛ spleis ꝛ nocumētū capiti oris qꝫ stōi faci

ant. Rursus q in tra fre nascūt̄ i sua cruditate ꝛ pōticitate ꝛ sic citate ꝑdurāt: q̄re cetis sūt siccōres ꝛ min⁹ oib⁹ nutriti ac duri ad digerēdū: tardeq3 a stō descēdētes: cetis tñ pl⁹ stōz ꝯfotāt In mediocri nascētes regiōe: lic3 ipfecta ꝯstent maturitate: tñ illis ab ē siccitas ut i maturitate ꝟnari nō q̄ant: qm̄ in eis qdā liquoris supfluitas ē: vñ corpa replēt crudis hūoib⁹ q sūt mā diuturne ꝛ piodice febris ad dissoluendum inobedientes:

Muza ca. ē in medio ṗmi ḡ. hu. i ei⁹ fine vētrē humectat pectoris ac plmōis leit aspitatē: ē ꝛ nutrimēti mlti ꝛ grossi: qm̄ assueta facta stō gn̄āt ḡuitatē: spleis epis q3 opilatōz: vñ necesse ē post eiu⁹ ꝯmestionē zinciber ꝯditū accipiat aut oximel: si mādūcātes fre sūt natnre: si calidi oxizacaraz

Cāna ṽo mell' i nā ē q̄si muza q̄ magis ꝯueit humais corpibus q̄3 muza: dulciō ē eni muza ꝑinde vrie ē ꝑuocatia renes ꝛ vesicā mūdificat: vētrē humectat pectoris ac plmoīs lenit aspitatē subtiliat hūores ꝛ extenuat iflatōz tñ ventris facit: pserti post cibū sūpta: q̄ si assata der fit melioꝛ aspitati pectoris ꝛ pulmois vētrē tñ aliquātulū iflat: porro si mltū de cāna mell' ꝑpinet del de aq̄ ca. cū medio sale potet vomitū irritat ꝛ stōz ȯ grossis humorib⁹ mūdificat idcirco mltū vtil' ad creādas febriū putredies

Zacara ca. ē i fine ṗ° ḡ. hu. si mō sūmat supiore i medio colerā dissoluit extenuat ꝛ vētrem absq3 ulla mōsura sui humectat ꝛ stōz mūdificat q2 passibilis subā est nō nūq3 tñ in colerā ru. mutat: si colerico tribuat dulcia enī sūt: ꝛ sic acetositas cole acumē extiguit: si dulcedo q̄ rei acetose

Mel ca. ē ꝛ sic. i. z°. ḡ. ali' ē ꝯria regit ꝛ aug3 co. ru. q̄ztulū hns acumis ab apū nā acq̄situz: vñ catocbimā corpa icidit ꝛ mūdificat maloꝝq3 copiā hūoꝝ ab interiorib⁹ corpis p poros excludit venaꝝq3 sōdes optie digerit iō q3 nāe fri ꝛ hu. ṗcipue seniorib⁹: cito eni i eis in sāguinē mutat calidis ṽo iuueniēs est maxie si ꝯplo eaꝝ si sit sicca acumen eis vl' incendiosum largitur et in colericum humorem conuertitur

conuertitur si vo in sanguinez vertatur:humorez facit eū calidi orē reddit τ nullū corpibus eoꝝ dat nutrimētū. Mel tñ diuer se q̄litatis ƀm tpis q̄litates et diuersitates rerū apes nutriētiuz est enim vernale autumpnale. hyemale. qbus laudabil⁹ est ver nale:autūpnale vo pei⁹. hyemale vo pessimū. grossū enī ē: vn̄ ꝓpt̄ sue subē duriciē: vtus in sua deficit accōe. Diuersitas re rum apes nutriētiuz multiplex ē:quaꝝ flos amigdalin⁹ τ huic silis: τ ē collamenti origanū: thimi τ silia: ab sinthij ysopi eupa toriū pressiuz τ de apolentia τ silia. mel āt apū amigd. laꝝ flo res pascentiū cet̄is tempatius est τ sapori⁹: hūidi⁹ min⁹q̄ acu tum: vn̄ min⁹ pectori stomaciq̄ nociuū: vz ad gule branciumq̄ dolores τ ad suffocatōz ut ex eo fiat gargarisma maxime si dis pumet̄ τ cū amigdaleo ꝯmisceat̄ vtile ē ēt suffocatis venenoƀ fugis. q̄ si calefactū cū oleo rosaceo misceat̄ tussi mittigat vri ne difficl'tatē soluit τ vētrē humectat: ō coctū loca ipetigiosa mū dificat suppositū. Jtē cū faria fabe tēpatū lētigiēs quocūq̄ fiāt abstergit Mel q̄ apū calamētū taliaq̄ edētiū: calidi⁹ cet̄is τ sicci⁹ est: iō ꝯueit epilēticis paliticis τ putrefactos dissolutos hūo res. Uulnera saniosa mūdificat: maxie si fit putredo in auricu la. Rursus absinthiū τ aꝓtanū τ silia pascentes faciunt mel mlt̄ to magis cet̄is mūdifacatiuū apitiuū maxie ꝯstipatōi stōi epatƀ τ spleis τ ydropicis idcirco fit iuuamētū: si cū camelorum lacte seu sero caprino bibatur: q̄ si dispumat̄ potetur valet ꝯ cais ra pidi morsum: ꝓpt̄ea mellis accō variat̄ ƀm sūmentiū: diuersi tates qdā enī illud accipiūt crudū qō coquēt cū multitudie aq̄: deinde spumā ei⁹ aufferunt: illud q̄ ad prunas coquūt ad spissi tudinem qdā coquūt absq̄ aqua τ dispumatū accipiunt. Mel autem supradictum in sua permanens cruditate manducantib⁹ inflationez τ ventositatem gnāt: aspitatez pectoris augmētat ꝓ pter sui acumez vomitū τ egōm ꝓuocat: mel tñ cū aqua multa

sufficienter coctū:tenui⁹ ꝛ hūidius ē qua ꝺ re nihil acri⁹ in eo reperitur deinde ,sua v̄tus ,na dulcedie minuit̃ ꝛ ventrem facit humidū ventris tñ nō est inflatiuū neqꝫ vomit⁹ ꝓuocatiuū sed edentiū corpora cito pforat ac velocit̃ nutrit:pectorisqꝫ lenit asp itatē ꝛ vrinā adducit:mel qꝺ coctū sine aqua ꝛ dispumatū mł tum ceŧis hꝫ acumis̃ : est tñ actio eius vicina virtuti cocti mel lis cum aqua vrie tamē nec dissoluit difficultatem.

Amigdale dulces sūt ꝛ ca.hu.in medio ꝑmi g̃.vñ g. hūt inqt amigdale amaritudinē sensui ocultā ꝓpt sui saporitatē. Uerūtñ amigdalaꝝ amaritudo vetustati accidētū palā ostēdit̃:fit ꝛ eoꝝ accutō velud nuces corporum nutritiue. dure tñ ac grossesubē digestiōi difficiles ꝓ sue vnctu ositatis egestate:proinde tarde colericis assimilat̃ hūorib⁹:neqꝫ stō ceu nuces sūt nociue hac de causa virtus earum ꝛ scd̄m medicinā q̄si v̄tus amaraꝝ amigdalaꝝ pectoris renūqꝫ sordes mūdificāt:vrinā ꝓuocāt epatis opilatōēꝫ reseruāt:idqꝫ amare dant̃ per medicinā:dulces vero pro cibo dant̃:quaꝝ qppe oleum meli⁹ ē qꝺ ab eis extrahit̃ :qr eaꝝ corp⁹ duꝝ ē:si supficie tenus excorticent̃ esui qꝫ dentur digeri facilis fiūt:maxie si cū melle aut zucara. Amigdale aūt v̄ides sūt tenaiores ꝛ laudabliores ꝓpt eaꝝ aquositatē:idciro si in aqua ca.vna nocte iaceant ex corticate fiunt in accōe v̄idibus vicine : porro si v̄ides ꝑ usqꝫ cortices hūt elixāt̃ ꝛ edant̃ gigiuas̃ ꝯfortabūt stōīqꝫ calorē refrigerabunt. anigdale amare ca. sūt ꝛ sicc.in fine.z g̃.extenuant pforāt:ꝛ sūt diuretice grossoꝝ ꝛ viscosoꝝ hūoꝝ dissolutiedūisvñ pect⁹ mūdificāt ꝛ plmōꝫ ex hūoē flatico:opilalōꝫ spleis ꝛ epatis aperiūt grossā vnctuositatē i colō itestio ꝛ:dissoluūt vrinā ꝓuocāt:renū ac matricū sordes mūdificāt ꝛ ēt ꝯstipatōꝫ apl ūt q̄ qdē iteriore cortice ablato sipistate i vulnā mittāt̃ mēstrua potent̃ adducūt:rursus a corporib⁹ putridos expellunt hūores

ventris dolorem mittigant sompnum inducunt. Cum amido ꝛ menta potui datis omni cū celeritate sanguis fluxū coartāt: ꝛ si cū sapa potētur: vrie difficultatē dissoluūt: lapidē oio frāgūt ꝛ si cū aceto tempētur facici lentigines abstergunt: potate etiā cum vino diuturne febri mittigationem prestant.

Nuces dupl'r diuidūt: sūt eni vides ꝛ sicce: vides sūt ninus sicci ca. tñ hñt aliq̄ztulum hūiditatis ꝑpt maturitatē īpiectā: vñ parum sunt sicce: paꝝq; stō nocive Que si a ieiunis ꝯmedant cū opsomagaro ꝛ aceto ventrē humectāt cū ruta māducate sūt ꝯtra venenū. Sicce vo sūt tripl'r quedā sunt tpi ꝓducēti eas vicine: q̄dā remote: ꝛ alie sūt mediocres: ꝓpinq̄ āt sūt hūide paꝝ vnctuositatis hñtes atq; qdā pōticitatis in ē eis: que q̄ to ab eodē elongāt tpe: tāto eaꝝ cōsumit hūiditas eisq; vnctuositas dñatur: q̄ tūc māducate cito ī hūorē ꝯuertūt colericū: qb⁹ itaq; vetustiorib⁹ existētib⁹: vnctuositate ꝛ multo magis domināte fit eaꝝ sapor ut vetustissimū oleū ꝛ cibi nām augmētāt Lete qdē nuces corporib⁹ nocent q; difficilit digerūtur ꝛ stō nocēt: colericis assimilāt hūorib⁹: calide q; inimicāt tussi. Qd si nuces ꝯpamus auellanis inenim⁹ auellanas nutrimti maioris ꝑpt sue subē spissitudinē ꝛ viscositatis puitatē. Nuces min⁹ auellanis sūt nutribiles: ꝑpt suoꝝ cōpotū raritatē ꝛ sue vnctuositatis viscositatisq; copiā: vñ villis stōi sēp sūt ꝯrie nisi tñ stō; inueniāt tēpatū aut tātu; hñtē frigiditatis quātū calori nūc repugnat v;: idcir cotali fiūt stō nutrimēti boni boneq; digōis: calorē hñti pstāt vstionē i colericūq; mutatur hūorē ac fumos capitiq; dolorē faciūt ꝛ in oculis vtiginē s; ut ab eis oē aufferatur nocumētū mūdate in aqua ca. ponāt ꝑ noctē ut pte; hūiditatis ab aqua sibi mutuent fientq; vides ẜm medicinā vo v; q' si añ cibū cū ficub⁹ edāt ꝯtra rē venenosa; corp⁹ defēdūt: qd si ex eo catapl'ata feceris cū cepe ꝛ sale ꝛ

melle morsui rapidi canis ꝓficiet. Rursus ex eis cuȝ melle ⁊ ruta catapl'ata facta sup̱ apōata mľica uel flatica imposita mire dissoluūt·q̄ ēt cū suis cōticib⁹ c̄te ⁊ sup̱ vmbilicū īposite destru ūt apōata itrinsec⁹ i corpoē manētia. Cōticū v̓o siue frōdiū siue arboris unū exiguū cū vino esui datū strāgurie optīe subueit: ⁊ cū aceto potet̄ repugnat febribus rigorem habentibus.

Vellane sūt frigidiores ⁊ pontitōres: eaꝝ enī corpa sunt spissiora ⁊ solidiora vnctuositate carētia: hac ꝺ re plus nucib⁹ sunt nutritie tardiores ad digerēdū ⁊ ad descendendū de corpe inflatōȝ in ventre generāt: maxime si cū teriori cortice comedant̄: que interiori cortice ablate fiūt digestibiliores etiā vtiles anteq̄ȝ hn̄tib⁹ tussim: p̄cipue si pistate vel cantur cum melle. Quib⁹ etiā cū modico pipe assatis reuma tizantib⁹ cito subueniūt: que āt ieiunis sūpte fiunt ɔtra venenuȝ nō tn̄ asse: preter ea si cū exteriori cortice pistēt̄ cū veti adipe vrsi ul' suis ⁊ alopitōsis sūt iuuatie locisqȝ denudatis capillos ruocāt.

Fistici ca: sūt ⁊ sicc. iu medio scd̓i g̅du: bonū ɔmeden tibus prestant nutrimentū: quidā tū pōticitatis ⁊ ama ritudinis habent: vnde sunt epatis ɔfortati: eius etiaȝ ɔstipatōm apiūt: sūt pect⁹ atqȝ pulmonē mūdificātes: Qui si cū vino cocti potui dent̄: fiūt ɔ venenū: ipi quoqȝ ꝓprie fistici epis ɔueniūt: oleū qnidē eoruȝ capiti dolenti valȝ: qđ dioscorides d. nō eē iuuatiȝ G. n̄ affirmat: neqȝ iuuamētū neqȝ lesionē nō facē dic. neqȝ ventrē soluere nec ɔstipare: sed tn̄ cal'aȝ hn̄tes ɔplexio nē modicū ex eis comedāt: qđ si assi fuerit ɔmedētū nōȝ ɔfōtāt

Pinee sūt ca. ⁊ i fine. z. g̅. sicc. i ei⁹ initio. q̄ꝛ due sunt spēs. s. masculine q̄ pue sūt ⁊ femie quaꝝ for^a ē magna masculine v̓o sūt calidioēs ⁊ siccōres: q̄ꝛ calō ē initio p̄mi g. sicce i eiusđ fine: q̄ si i aq̄ ca. fūdāt̄ laudabl'e dāt nutrimī tū ⁊ coll'oȝ hn̄tibȝ i pl'mōe ⁊ pectoē subueniūt atqȝ tussiētib⁹ ex

putrido mittigatõꝫ·ꝑstant que cũ semib⁹ date cucumeris renũ ꝛ vesice ardoꝛé vrinam ꝓuocando aufferũt:femine vͦo mascu linis sunt nutribilioꝛes:grossũ ac laudabilé faciunt ad dissoluen dum nutrimentũ:sed tñ vtiles sunt scđm medicinã sũt eni lene/ tiue mébroꝛum asperitatis: humoꝛes putrefactos dissoluũt ꝛ ex tenuãt ꝓpť h sunt vtiles ad mũdificãdũ pectoꝛis sanié:cũ tussiꝫ expellendã:que cum sapa propinate purificant renes atqꝫ vesi cam ab oĩ sanie vrinam ꝓuocãt lapidé expellunt.

Olia compleuimus in libro.2.de granis le/ guminib⁹ ꝛ fructib⁹.ꝓut opoꝛtuit in custodi enda saitate ꝛ egrotis valitudie reddéda õꝫ in tercio libro exequi ea que dimisim⁹.s.ole ra ꝯdiméta carnes' ꝛ pisces ꝛ similia scilicet aquam ꝛ vinum : ab herbis ergo incipimus

MElones estiui.2.mođ sunt:rotundi ꝛ longi vtqꝫ vͦo frigidus ꝛ hu.in medio scđi g̃.Rotundi vero viscosi oꝛes ꝛ grossioꝛes sunt:causa rotunditatis est hic:liquoꝛ eoꝛuꝫ qꝛ viscosus ꝛ grossus natando ĩsuperficie diuidit se circa laterã longoꝛũ vero liquoꝛ:quia subtilis est ꝛ aquosus effluit ꝛ discurrit in inferius:idcirco ꝛ ipi elongant̃ qꝫ testificatur huius ratione:sapoꝛ enim rotundi aliquãtuluꝫ dulcedini vicinat̃:lon/ gi vero sapoꝛ q̃si aqua est:sapide dulcisqꝫ rei grossitudo:ꝛ visco sitas dominatur vnde longus minus nocibilis est paruqꝫ cola tiu⁹ mũdificatiu⁹.Rotũđ⁹ ãt nostibiliõ ꝛ mag̃ collatiu⁹ ꝛ vrie ꝓuocatiu⁹ arenas ꝛ lapideꝫ a renibus ꝛ vesica expellit qđ ei⁹ sapoꝛitas testatur:videm⁹ eni coꝛpoꝛa ab eis fricata ab oĩ mun dari soꝛdicie::vtqꝫ tñ ad coꝛruptiõꝫ pati sũt mutant̃ etiã in hũo ruꝫ qualitatem in stomacho existentiũ siue colerici siue flegma tici sint:idcirco stomacho nocét eiusqꝫ neruos mollificant eisqꝫ

nervos mollificant: eisq; lubricitatez prestant. Quod si cibuz in sto macho invenerint miscent̃ cū eo ꝛ cā lubricitatis cib⁹ egredit̃ prius q̃ȝ coquat̃: in itestis etiā rugitū ꝛ isflatōez ꝛ ventositatem faciūt nō nūq̃ȝ vomitū ꝛ abbominatōz. Jdeoq; ꝯmedāt̃ añ oēm cibū stō ab hūorib⁹ ianito: nec ali⁹ accipiat̃ cib⁹ quousq; ipi videant̃ eē digesti: s. s c accipiant̃ digōi obediūt ꝛ bonis chimis assistant̃ licet eoꝝ ꝯversio flatica sit. Quibus e ꝯ̃ datis fri pessimi gnãnt̃ hūores: fiūtq; cā malaꝝ gnāndaꝝ febri ū maxie colericis ꝛ calidis nãlit̃: q̃ fit ob sue velocitatē ꝯversiōis ꝛ mundificatōez seu mutatōez sui in colericū hūorē. Sȝ ut nocumētū eoꝝ aufferat̃ dent̃ in fine eoꝝ oxizacara maratrum masti x: flatice complexionis homies accipiant oximel dec̃ zinciber cōditū aut zinciberis succ⁹ ꝛ thuris masculis. añ. ʒ. i. aut diaciminū ꝛ paꝝ bibat vinū. Semē melonis ꝛ radix minus carne fra sūt: l; cū sic cantur: fiunt sicca in fine. z: g̃. idcirco plus carne sunt collatia: semē aūt vrinā ꝓvocat ꝛ renes ꝛ vesicā ab arenis mūdificat ꝛ lapidē: maiorē tñ in renib⁹ q̃ȝ in vesica hȝ actionē: renes āt semp carnosi vñ lapides ꝛ arene in eis nascentes sunt molles: vesica q̃ est neruosa duros gnāt lapides ꝛ arenas qua de re necesse ē fōcior det̃ me⁹ vesice q̃ȝ renib⁹. Cōtices āt melonū puluerisate oris fetorē tollūt: si ex aceto lauēt̃: dioscorides iqt semē melonū suphicieten⁹ excōticatū ꝛ cū carne melonis ꝛ ciceris ꝛ fabe farina tēꝑatū ꝛ in modū tortici ꝯpositū ꝛ ad solez siccatū: vȝ ad faciē mūdificādā ꝛ cutē extenuandā. Rurs⁹ radicū eoꝝ puluis ʒ. ij. cū oximelle bibit⁹ vomitū irritāt. Est ꝛ aliud melonū gen⁹ q̃ palesti vocāt̃: q̃ vulgarit̃ dicūt̃ sarraceni: hūiditas illis mior ē ceris frigidiores tñ illis sūt: ꝓinde tardiores: duriq; ad ꝯversionem: dicimus etiam eos corruptioni esse inobediētes: vñ calorem habentibus in stomacho atq; febricitātibus ꝯveniūt quia grossicies eoꝝ q̃ fris repugnādo febrib⁹ eoꝝ ardorē extīguūt

CUcumeres frī sunt ꝛ hu. in. z. ğ du. grossi sunt ꝛ duri
ad digerendū ꝛ tarde a stō descendunt: stō sunt nociui
neruositatē ei⁹ ꝑcuciūt: qꝛ si cibū in stō aliquē īuenerint
cū sui frigiditate eū huāt crudū: nec sinūt a stō dissolui. Sꝫ tñ mi
nus stō nocēt q̄ꝫ meloēs: qꝛ cucumeres digestie īobediētes vir
tuti faciunt in stō laborē. Melones vō stōi subāꝫ molliūt ꝛ con
uertūt in venenosos hūores qb⁹ stō⁹ ꝑcutit: si melones bñ dige
rāt: meliorē q̄ꝫ cucu. gnāt chimū: qꝛ cucumeris grossus est chi
mus: flatici vitreo vicin⁹: vñ ypoc. cucu. sunt grossi ꝛ difficiles
ad digerēdū ꝛ magis q̄ꝫ melonū: vrinā ꝓuocāt vētrē humectāt
CItruli sūt frigidiores ꝛ grossiores ꝛ duriores ꝛ ğuio
res cucumerib⁹: frigiditas eni eoꝝ ē in fine. z. ğ. ꝓin
dō grossū gnānt fla: ꝛ magis cucumerib⁹ nocēt neruosi
tati stōi. Rursus ꝓpt̄ suā duriciē ꝛ frigiditatē sūt grossioꝝ hūo-
ruꝫ ꝛ supioꝝ ğnatiui qd certificatur qꝛ citruli in stō moraꝫ faciē
tes corruptōeꝫ ꝛ venenosoꝝ hūoꝝ faciūt. Citruli ergo magis
stō nocent. Medulla tñ eorum perfectioreꝫ generant chimū.
CUcurbita fra ꝛ hu. ē in z.º ğ. flaticū gnāt chimū: ꝓin
dō colerice nāe ꝯuerso: ꝯtra frīs nocꝫ: coleric̄ melior
ē q̄ꝫ sāguineis: qꝛ ei⁹ hūiditas stōꝫ humectat: ꝛ siti co-
licorū hu. extiguit. Silr̄ debem⁹ eam itelligē eē nociuaꝫ flaticis
pl⁹ q̄ꝫ melācolicis: q̄ qdē melior ē colerico si h mō det̄ coq̄t̄ in
cotaneis ꝛ succo mali granati: aut vue agrestis: aut cum succo
maloꝝ citrinoꝝ: aut oleo amigdaleo: aut oleo onifaciol̄ ꝯdiat̄
flaticis vō sic dat̄: elixa ī aq̄ ꝛ ab aq̄ exꝓssa: cū sinapi pipe apio
ꝛ mēta: vtili⁹ dat̄ cū eoꝝ cal̄i̇ tēpet̄ chimū gnāt calꝫ: ꝛ ꝯdimētū
ei⁹ sit cū cotaneis ꝛ cet̄is supradictis: vt temperiē accipiat ad ex
tergendū calorē ꝛ stōꝫ ꝯfortādū: q̄ ēt hꝫ actiōeꝫ medicīe ꝯgruaꝫ
qꝛ si iuoluat̄ pasta ꝛ asset̄ ꝛ succ⁹ itrinsec⁹ ī pasta iuēt⁹ potui de
tur caloreꝫ febris mitigat: siti extiguit: ꝓt̄ea si cum cassia fistula

viola ȝacara mãna potui detᷣ purgat colˡ.porro si in aqua elixetᷣ eiusqȝ ius cũ melle ⁊ modico nitro potui detᷣ:eis qbꝰ stã dñari videtᷣ adiuuat ⁊ tuetᷣ.Cortic͛ eiꝰ succꝰ cũ oleo.ro.mixtꝰ dolorẽ capit͛ totũ ex calˡa ꝯplˡone amputat.Rursꝰ si ex eo ꝺ̃ succo ĩ aure calȝ apã hñte distilletᷣ:mire dolorẽ mitigat:⁊ apã ꝑpugnat sȝ tñ colice passioni nocet ꝓpᵗ sue lubricitatis indignationem.

LActuce duo gnã sũt.domestica ⁊ siluestris. Domestica lȝ fra sit:nõ tñ ei vltra dñatᷣ:si he.n. qualitates ꝺm q̃ntitatẽ dñarentᷣ lactuca nã cibi careret:sȝ actio eius soli medicine ꝯueniret:magis in fine sui tpis cũ induratᷣ.Ꝑõqȝ antiqui dixerũt eã eẽ fram in.ii.gradu:⁊ aqs lacuũ assilˡauerũt. quaꝝ cõplˡo minꝰ ĩ aquis fluminũ fra ẽ ꝓpter solis calorẽ eam vsqȝ ad ꝓfundũ penetrãtẽ ⁊ terre vicinitatẽ ⁊ cõmixtionẽ sui cũ luto. Lactuca v̂o cum sit mediocritᷣ: fra ⁊ hu.melior ẽ ceteris herbis ad gnãndũ bonũ sanguinẽ in qualitate ⁊ quãtitate. que si nõ lauetᷣ aqua melior ẽ aq̃.n.sue humiditati ⁊ fritati ꝑ̃bet augmẽtũ. Lactuca cito digeritᷣ:vrinã ꝓuocat:morsionẽ stõi ꝺ̃ colera ru.ortã extinguit.vñ tussim placãs:sanguinis ebulitionem refrigerat:somnũ vigilias habẽtibꝰ ꝑ̃stat laudabilẽ:capitis dolorẽ de co.ru.vel sanguine fcm̃ amputat.cataplˡa in timporibus ad supradicta valet:⁊ cocta plusq̃ȝ cruda esui ẽ ꝯueniẽs qr eiꝰ lac calore ignis minuitᷣ ꝓpᵗ qꝺ̃ somnũ erat inducẽs.ꝑꝑ hoc ergo lactuca ĩ suo exordio cũ lacte idiget fit vtilior stõ:⁊ ad augmẽtãdũ lac ĩ mulieribꝰ⁊ viris semẽ icõueniẽtior cã stõ iuuãs ẽ ꝑuitas sui acumis ꝑꝑ sui fritat͛ hu.qȝ tẽperiẽ:spma ⁊ lac augmẽtat ꝑꝑ bonitatẽ sanguinis quẽ gnãt ĩ q̃litate ⁊ quãtitat͛ ꝑfectiõe.Rursus eiꝰ actio nec vẽtris ẽ solutia nec ꝯstipatia:idiget ẽt acumie ⁊ salsedie ⁊ dulcedie vñ fiat solubilˡ ⁊ stipticitatẽ ⁊ põticitatẽ nõ hȝ ꝑ quã ꝯstipatia indicetᷣ.sȝ tñ cũ induratᷣ ⁊ lact͛ copiã hũerit eiꝰ hu.minuitᷣ ⁊ fit amari saporis:vñ fit apitia:sãguinẽ tñ generat

pessimum: idcirco eã asuescentib⁹ fit nocitiua quia tenebrositatẽ in eorum oculis facit spmatis nãm corrũpit cã visũ obscurans est mortificatõ sensus: vñ visibil spẽs extinguit. Cũ sua etiã põtici tate calorẽ extinguit nãlez: ideoq3 spma coagulat: hac de cã semẽ lactuce nõ debet sumi sepe: sed in magna quantitate: de lacte ei⁹ cũ aqua cãphorata pollutõez hñtib⁹ potui datũ sũma celeri tate succurrit cataplã frondiũ eorum erisipilaz hñtib⁹ subueit: cala ẽt apã destruit. Lactuca siluestris in forma silis est domestice: rami tñ siluestris longiores sunt: frondes subtiliores 7 aspiores min⁹q3 vides ppẽ hũiditatis sue puitatẽ. Qd testatur sue ama ritudis 7 põticitatis multitudo. Idcirco mioris est frigiditatis domesticis: est eni q̃si mediocris inter calm 7 hu. frm in p̃º g̃. cui⁹ actõ inuatia q̃si eupatorium: lac eius est q̃si papaueris nigri minus tñ frm: vñ diascorides lactis siluestris lactuce. 3. semis cũ succo domestice 7 aceto mixto 7 potui datũ: hu. crudos expel lit: solũ ẽt lac bibitũ sõpnum inducit: alij dñt menstrua prouocat

Endiuia duplex ẽ domestica 7 sil- sua amaritudie. uestris: domestica võ diuerse ẽ vtutis: h3 eni amaritu dinẽ põticitatẽ 7 insipiditatẽ: q̃ iterum in. z. ptes didit Est eni hyemal 7 estiual: hyemal ãt insipida ẽ ppẽ sue amari tudis paucitatẽ: 7 insipiditas eius ppẽ tpis frigiditatẽ 7 hu. vñ fra ẽ i fine p̃mi g̃. alij dñt i p̃nº z. g̃. qdã ãt dicũt eã eẽ hu. q̃ sẽ sui ñ p3: ei⁹ eni siccitas palã ẽ ppẽ amaritudinẽ suiq3 põticitatẽ bm medicinã võ vtil q: catapla ex ea factũ sup stõz positum mire cõfortat: i potu v3 quoq3 colericis 7 cardiacis. Estiue ãt amari tudo ẽ maior: s3 mioris frigiditatis: fra ei i p̃º g̃. sic. i meº eiusdẽ pinõ peiorẽ gnãt sãguinẽ G. endiuia siue lactuca q̃ maioris ẽ amaritudis ipa deteriorẽ sãguinẽ gnãt: estiua võ bm medicinam ẽ mediocris: qm pl⁹ ẽ apitia maxie cõstipatõis epatis: q̃ si elixa de tur cũ oleo magaro 7 oleo ad eundẽ erit nocibil: si võ cũ aceto

stōꝫ ꝯfortat:vētrē ꝯstipat. Succ⁹qꝫ ei⁹coct⁹ ꝛ despumat⁹cū oriza
cara bibit⁹ꝯstipatōꝫ apit ꝛ hūores putrescōs mūdificat sitqꝫ ꝯue
niēs diu febricitātib⁹. Siluestris fr̄a est in initio ꝑmi ḡ. sic. i fine
eiusdē:nōqꝫ hꝫ pōticitatē stōm ꝯfortantē. Que si cōmedat̄ aut suc
cus ei⁹ potet̄ morsui scorpiōis subuenit. catapl̄a ei⁹idē opat̄. ra
dix ei⁹ ꝯ venenū ē:q̄ cū myrrha mixta ꝛ i vuluā missa mēstrua
Piū duplicis ē modi. domesticū ꝛ silue- ꝓuocat.
stre. Domesticū in. ij. ꝑticulas didit̄: est. n. quoddā i
aqua nascēs: ꝛ aliud i hortis. Aq̄tile aūt min⁹ceteris
ca. est ꝛ sic. ꝓinde digestibile ꝛ min⁹ stipticū: vn̄ calīs nā ꝯuenit
valet ƀm medicinā:q: catapl̄atū cū panis mica sup̱ stōm ei⁹ ar
dorē mitigat. Qd̄ v̄o in hortis nascit̄ ca. ē i initio. ij. ḡ. sic. i me
dio. hoc testat̄ amaritudo ei⁹qꝫ actio. Ideoqꝫ coctū seu crudū
esui datū opilationē apit: vrinā ꝓuocat: ventrē strigit: ꝓꝑetateꝫ
etiā hꝫ ꝯstipationē soluēdi: ꝛ viā hūorib⁹ faciēdi eosqꝫ ad stōm
vuluā ꝛ caput attrahēdi: vn̄ fit epilēticis nocumētū: maxie fetui
i vulua existēti. vn̄. G. pregnātes inqt assuete apiū cōmedētes
fit cā gnādi i corpe fet⁹ aꝑa ꝛ putridas pustulas. Rursus nō
debem⁹ ƀm cibū apiū laudare. q: hūores toti⁹ corpis ad stōm
coadunat: vn̄ gnāt vomitū. Semē magis frōdib⁹ est dureticū. ra
dix aūt magis oīb⁹dureticā. qd̄ si cū lactuca cōmedat̄ nō adeo
corporib⁹nocet: q: ꝺ lactucaꝛ hūiditate tēperiē aliquātulā susci
pit. Nōnūq̄ꝫ in medicinā mittat̄ semē ꝛ ꝑstat mitigationeꝫ atqꝫ
tussientib⁹ remediū fit ꝯ venenū. Sꝫ tn̄ epilensie apiū vl̄r nocet.
Succ⁹ apij valet ꝯ amfimerinā febrē si sol⁹aut cū succo maratri
ESt ꝛ aliud gen⁹ apij: qd̄ vulg⁹ cerfoliū (mixt⁹ potet̄
vocat. ca. in. iij ḡ. s c. i ij. Qd̄ potui datū cū mel icrato
vrinā ꝛ mēstrua ꝓuocat: laterū dolorē renū ac vesice
placat: vētris dolorē ꝺ grossa vētositate mitigat: stōi ꝛ oīuꝫ visce
rum ventositatem ꝛ opilationem dissoluit.

PEtrosilinū ca. ꝛ sic. i fine. iij. ğ. ideoq̄ȝ diureticū ē ꝛ in cidēs vrinā ꝛ mēstrua ꝓuocat: vētositatē ꝛ inflationē dissoluit: p̄cipue h̄ ei⁹ semē facit. vñ. G. petrosiliū in quit cataplātū sup pustulas scabeā ꝛ morpheā mire mūdificat: vñ sit hydropisis iuuatiuū ꝛ piodicā febrē patiētib⁹. re nū ac ve sice dolorē placat: q: corpis poros apit ꝛ vias rarificat: ꝛ bu. ex tenuādo cū vrina ꝛ sudore ꝓicit: epar ꝛ vuluā mūdificat: eorum opilōnē apit ꝛ apa eoꝝ curat: ma. ie q̄ sūt i renib⁹ vētositatē co lice passiōis dissoluit. Qd̄ pistatū ꝛ i vuluā missū secūdinā ꝛ fe tū mortuū expellit. quo ēt potui dato mūdificat fetū ab hūorib⁹

RUca ca. in. ij. ğ. bu. in pmo. sola (grossis ꝛ viscosis cōmesta capitis dolorē gnāt vētositatē ꝛ islōnē facit. q̄ si māducet̄ cocta spmati tribuit augmētū pp calorem cū hūiditate ei⁹ vētris iflatio fit pp calam vē osītatē. S; tñ q: ca ti dolorē facit colerici ꝛ sanguinei illā caueāt. Diligētib⁹ illā cō medere det̄ cū endiuia: lactuca: portulaca. sola. n. accepta calorē gnāt: digōeȝ corrūpit: vētrē ꝯstipat: spmat, ꝯsiccat hūiditatē coi tū augmētat. frīs v̄o nā ꝯuēit q: eoꝝ idigestionē adiuuat: vētrē hūectat coitū ꝛ spma augmētat. Dias. vrinā ꝓuocat. qd̄ hypo. negauit: dixit. n. vētrē eā humectare: vñ vrinā nō ꝓuocat ꝛ bene dixit. nō. n. vim h̄ȝ apperiētē spma ei⁹ nō islonis gnātiuū q: eget hūiditate: s; cū calore suo coitū augmētat: spma nō facit crescē.

ROrus ca. in medio. iij. ğ. sic. in fine eiusdē qd̄ certū fa cit sua pōticitas. vñ sanguinē manātē a narib⁹ strigit: s; s̄m cibū inutilis ē. nocet. n. stō faciēs iflationē ac vēto sitatē: ꝛ cū sui acumie neruos ei⁹ mordet. h̄ȝ ēt ꝓpetatē faciendi fumū nigrū ml̄ ci ptinētē: qui ad caput saliēs visui tenebrositatē facit: atq̄ȝ sōnia terribilia ac timorosa inducit. vñ cauēdū ē diuer sas nās hūtib⁹ maxie colericis maniacis opilōnē i capite hūti bus. Quē cōmedere diligētes accipiāt p⁹ eū portul. lactu. endi

niā ꝛ silia ut ei⁹calor ab illis téperet: de inde elixet: deinde bis aut ter lauet ꝛ esui priori mō det. Qui tū ƀm medicinā vȝ. crudus. n. comestus ꝛ arterias a grossis hūor hꝰ mūdificat: ꝛ epis opilationé apit. habētibꝰ oxiregmiā tribuit medelā. Succꝰ eius cū aceto ꝛ oleo ros. ibure naribꝰ imissus sanguiné ab eis manā té stringit. s. eis q sūt fre nē. In aurē distillatꝰ dolorē placat de fritate ꝛ hūiditate. Crudus cataplatus sup morsū serpētis bene ꝓdest. Elixus quoqȝ si pistet ꝛ sup emoroidas cataplat tumoré ꝺ hūiditate fcm̄ dissoluit. Caput eiꝰ coctū ꝛ cū scisameleo uel amigdaleo ꝯditū venerē suscitat ꝛ vētrē humectat: ꝛ vȝ ꝯ colicā passioné q̄ fit ex grossis viscosisqȝ hūoribꝰ. Semē por. sicciꝰ est ꝛ fortioris actiōis. ꝺ quo due. ȝ. potui date cū totidē semis mirte sanguiné ex pectore excreātibꝰ opitulat: gule s. ꝛ dētibꝰ nocet. Qꝺ si asset ꝛ cū nasturcij semie misceat emoroiꝺ ꝓdest: vē sitaté intestinoꝝ dissoluit. ventrē tū ꝯstipat.

Silvestris vo cal. ē in. iij. ğ. ꝛ sic. in. iij. ꝓinde grossas dissoluit hu. opil'om apit: vrinā ꝛ mēstrua ꝓuocat. succus eiꝰ in modū pessari vulue ipositꝰ nāȝ educit. Porrum triū virtutē acuminis hȝ. de subā. n. acuta mixta cū grossa ꝛ terrestri hūida ꝛ aquosa subtili ꝛ aerea cōponit. Qꝺ sic poterunt in elligē. s. n. vnū eoꝝ pistet ꝛ colet ꝛ aliquātulū i vase quodā dimittat i fūdo calic. fex terrestris acumé habés inuenit: et succꝰ liquoré hñs cū puo colore. q̄ int se differūt: qꝛ cepa cal'a ē in. iij. ğ. ꝛ hu. i. ij. Aliū ca. ꝛ sic. i. iiij. Porri ca. sūt i. iij. ꝛ si. in ij. Proide cepa penitꝰ cōmesta cū sui acumie ꝛ hūiditate malos i sto gnāt hūores siti isl'oné vētosi. capis doloré ꝛ isaniā fac pp fumū ab ea caput ascédété ꝛ cerebrū ꝑcutiété. vñ assuescētes eā cadūt i maniā ꝛ tribilia sōnia cernūt ac melꝰ. ꝑt ti si egritudies exeūtes māducauerit. si āt ƀm medicinā ut ōȝ māducat caloré in ducūt. hu. grossas ac viscosas extenuāt t dissoluūt ora véaꝝ apit

vrinā ꝛ mēstrua ꝓuocat: oxiregmiā mitigat: appetitū augmētat
supficiē rarificat: nō sudorē ꝛ egestionē ꝓuocat: venerem irritat
cū sua caliditate ꝛ sic. sperma crescit cū sua hūiditate: malū tñ fa
cit nutrimētū. cruda vo cōmesta nil boni nutrimēti corpi pstat.
Sed si elixet ꝛ aq̄ piecta in alia coqt dat nutrimētū bonū ꝛ plu
rimū: maxie si cū pinguissima cōmedāt carne ꝛ cū bono ɔdimē
to ꝛ odorifero ɔdiāt. Alia aūt paꝝ nutriūt: nociua sūt colericꝭ
ꝛ oculis ꝛ calīs nā: que ɔmesta fris ꝛ hūidis nālr: vrinā ꝓuocāt
ventrem humectāt. Siccis nā faciūt eɔ̄rio. Sꝫ vt eaꝝ calor nihil
eis nocumēti faciat elixent bis uel ter: deide cū aceto obsomo/
garo ɔdiāt. Sꝫ sūt etiā ẜm medicinā q: morsibꝰ canis rabiosi
remediū pstat. qꝺ si pꝰcōmestionē eoꝝ nimiū bibitū fuerit: va/
let ꝫ morsū serpētis. ꝓsūt ēt eis q veneno sūt isecti ꝛ fras passio
nes hñtibꝰ sed cū triaca magna.

Feniculus bifariā dicit. est. n. siluestris ꝛ domesticus.
Domesticꝰ ca. est i medio. ij. ℥. siccꝰ in medio pmi. in
obediēs est digōni. sꝫ tñ ẜm medicinā vꝫ. Succꝰ eiꝰ co
ctus ꝛ despumatꝰ atqꝫ cū oximelle potui datꝰ: valꝫ ꝫ diuturnas
febres: ꝛ vrinā ꝓuocat. Qui desiccatꝰ ꝛ cū collirio mixtꝰ fit vtil
oculoꝝ lumini. Semē eiꝰ calīm est in. ij. ℥. sic. i fine pmi. lact; est
augmētatiuū. opilōnis epis: renū: vesice aperitiuū: lapidem frā
git: mēstrua ꝓuocat: valetqꝫ ꝫ diuturnas febres. Siluestris aūt
strāguriosos iuuat: lapidē: vrinā: ꝛ menstrua plꝰ domestico curat
Diasco. Radix feniculi cū suo semie potata ꝫ ytericiā vꝫ ꝛ ꝫ venenū.

Menta ca. ē ꝛ sic. i. ij. ℥. hꝫ pōt citatē ꝛ aro/
ma icū odorē: vñ stōm ɔfortat: appetitū irritat: abbo/
minationē ō putridis hu. āputat. Succꝰ eiꝰ cū maloꝝ
granatoꝝ succo cōmixtꝰ ꝛ cū aceto pomi citrini singultū ꝛ vomi
tū colericū sedat. linguā lenit asperā si ex eo fricet. catapla sup
mamillas lacte tumidas tūorē oēꝫ dissoluit esui assueta coitum

B Orago ca. z hu. in pmo gra. bz ꝓpetatē le/ suscitat/ ticiā gnāndi. Si i vino missa potest: cor etiā ꝯfortat. ꝓ inde antiq miscebāt eā medicinis cardiace passiōi va lētib⁹. Que quoqz cū aq̄ cocta z melle ac zucaro potui data ca nales pulmonis z gutturis optime curat.

P Ortulaca fra ē i. iij. ḡ. hu. i. ij. Rami ei⁹ hn̄t aliquātu lū pōticitatis: vn̄ pp fritatē frōdiū valet ad īcēsionem stōi: matricis: renū: z vesice morsionē. calorē z febrium acumen extiguit: pp pōticitatē quā rami hn̄t stōm z itestina con fortat. ꝯ vuluā uel i eis vel i vesica nascētia valet. Sāguinis flu/ xū vn̄cūqz fuerit ꝯstrigit. Succ⁹ ei⁹ bibit⁹ cucurbitinos ꝺ ventre excludit: Qui si capiti: frōti: tiporiqz inūgat: dolorē calorēqz au fert. Ramoꝝ aūt ei⁹ cōmestio dissinteriā z colericā egē ez hn̄ti/ b⁹ subuenit. Preterea portulaca dētib⁹ ꝯgelatis masticata oc/ currit: lenit. n. eos eoꝝqz aspitatē ꝺ acetosis natā hūorib⁹. Ca/ taplasata sup emoroidas eoꝝ sanguinem stringit.

A Triplex fra in. i. ḡ. hu. i. ij. parū nutrit. ei⁹ liquor est a quosus cito eicit. ꝯuenit medicine pp sue viscositatē q̄ cataplasata sup calidū apa illud refrigerat. maxie si sit erisipila. Semē ei⁹ mūdificatiuū ē z collatiuū. ꝓide vtilis est ytericiā q̄ ꝺ epis est opilatiōe hn̄tibus. de q̄ due. 33. cū melle et aq̄ potui datis colerico vomit⁹ ꝓuocabitur.

P inachia fra z hu. in. i. ḡ. ventrem humectat: z gule ꝺ sanguine z colera ru. doléti vz z melior ē stō q̄z atriplices Litus fri. z hu. in. ij. ḡ. laudabilē gnāt chimū: ventrē hu mectat. z nē cale ꝯuenit: siti extiguit: tussim calidā hume/

M Alua fr. i. i. ḡ. hu. i. ij. ḡ. S. Malua ingt int f. Cctat z hu. est mediocris. qꝺ testat ei⁹ actio q̄ flegmō dissol uit: z apatis saniē digerit. cui⁹ radix z semē h agit. apo zima ei⁹ sāguinis fluxui vz. qddā. n. pōticitatis hz. q̄ si cū aq̄ po

tui det grossos soluit hũores renũqȝ lapides frãgit. cataplata cũ anserino adipe vulne apa dissoluit ⁊ ad maturitatẽ saniẽ pducit

S Icla quã vulg⁹ blitã appellat. ca. ⁊ sic. i pmo g. illau dabile pstat stõ nutrimẽtũ pp quãdã sui acumis ⁊ sue hũiditatis multitudinẽ. q tñ si i aq̃ coq̃t ⁊ odiat cũ aceto ⁊ obsomogaro: carui uel oleo onfacino uel amigdaleo fit digestiõi facilis: paꝝ tñ nutrit ⁊ vẽtrẽ humectat: ep̃s opilationeȝ apit: maxie si sit d grossis hũorib⁹ ⁊ viscosis cocta i aq̃ ⁊ sine aq̃ cõmesta fit stiptica. vñ hypo. apozima blitis laxatiuũ ẽ: corp⁹ ei⁹

C Aulis fra ⁊ sic. in. i. g. turbidũ stiptic. uel ostipatiuũ. ⁊ mlicũ sanguinẽ gnãt horribilẽ odorẽ dãtẽ. Qui duplex ẽ: est q sil'is blitis: ⁊ ẽ q vocat carãbia. Veri qdẽ caules duob⁹ sũt modis. hyemales ⁊ estiuales. Estiuales vstionẽ gnãnt: sanguinẽ colere vste vicinũ qd eoꝝ acumẽ mõstrat: pinde sũt collatiui ⁊ mũdificatiui. Hyemales vo nec tãti acuminis sũt: ȝ vis eoꝝ vẽtrẽ humectat ⁊ vrinã puocat. eoꝝ vo cõpus siccũ: vñ ostipatiuũ. Quare g°ius bibitũ vẽtrẽ soluit: ⁊ sine iure cõmesti eũdẽ ostipat. Jdõqȝ ut ab eoꝝ nocumẽto tẽperent elixẽt ⁊ aq̃ piecta i alia coq̃t cũ pinguissima carne pecudis uel suis: ⁊ odiãt coriãdro: pipe: cymino: ⁊ alioꝛ esui donẽt. Silr carãbie eiusdẽ actiõis sũt cui⁹ ceteri caules pl⁹ tñ duri ⁊ indigesti.

R Apa ca. i. ij: g. hu. i pmo. multũ pl⁹ cetis nutrit: dure ñ digerit: mollẽ ⁊ ifla inã facit carnẽ. pide sui vẽtositatẽ ⁊ iflationẽ coitũ suscitat. q si i aq̃ coq̃t ⁊ illa eiecta i alia recoq̃t duricia sue subẽ tẽpat ⁊ mediocrit int bonũ ⁊ malũ nutrit. q nõ bñ cocta digerit difficile: vẽtositatẽ gnãt ⁊ i venis ⁊ poris opilationẽ facit. Jdcirco vtilis ẽ bis cocta ⁊ vtraqȝ aq̃ piecta. si coq̃t cũ piguissima carne. Preterea bm medicinã ẽ ogrua. q: ei⁹ iure pedes podagricoꝝ ⁊ arteticoꝝ loci si fuerit dolori mitigamentum prestabit.

Adix ca.i.iij.g.sic.in.ii.min⁹ q̄z rapa nutrit pp suum acumé qd é forti⁹ acumie rape:nutrimétū ei⁹ grossū é et dur digōi:stō é nociuū.é ét icōueniēs oculis: détibus gutē z oib⁹ vulue dolorib⁹.fm medicinā vo ɔuenit: ē.n. lauatia renū vesice ō grossis hūorib⁹.vrinā ꝓuocat:lapidé frāgit.z si cocta cōmedat tussi ō hūorib⁹ fcē ɔuenit.fm cibū māducata:tortioné z iflationé gnāt: z stō fit illaudabilis.qd ruct⁹ ei⁹ putrid⁹ te stat q ma⁊ ie fit añ cibū. Jeiunis esui data.cibū eleuat z descendē ꝓhib3 ad locū decoctiōis:vñ fit cā idurāde egōis z nālē vtutē ibib3 cibū i inferioré ptē expellē.q̄re fit vomit⁹ ma⁊ ie eis q ventositaté habét in stō.q᷑ tñ p⁹ cibū accepta minoré agit vétositaté supius ascédété z cū sua g̃uitate ōscédit iferi⁹ z deponit cibū in loco decoctiōis z digerit:ut ō3.vñ fit cā secūdā digōe3 ɔfortādi b.n.grā sue actiōis q̄ nō hñtib⁹ vétositaté ipedit p⁹ cibū accepta Proide voléts eā pp vomitū accipe añ cibū sumāt.s3 ꝓpter supplemétum secunde tertieq3 digōnis post cibum māducent.

Parag⁹ ca.z hu.é in.i.g.q domestic⁹ z silvestris é.Domestic⁹ tépātior z ceſis nobilior.ꝓide spma augmentat: stō ɔuéit:vrinā ꝓuocat.Silu̅ris vo calidior siccior:iōq3 pl⁹ é collatiu⁹:apit epis opilationé z renū:z vrinā ꝓuocat:atq3 ytericis v3.cui⁹ radix z sem̄ nimiū v3:qz eo⁊ apozima bibitū aranearum morsib⁹ occurrit.Elix⁹ āt dat⁹ vétré humectat v3.n.ɔ̄ dolorem dorsi ō hūida vétositate ortū.colico dolori p̄stat mitigatō3.Bucca quoq3 eodé apozimate lota doloré détiū āputat.qdā āt nocini dicūt sparagū coit⁹ eé augmētatiuū qd z Dias.negat.Ego dico q᷑ si coitū augmētaret::non eét nisi ex copia sui nutrimēti nimiū caloré nō h3 nec vétositaté vñ vgā sustinet.

Aucia.c.é i me°.ij.g.hu.i me° pmi:qd duob⁹ modis é.Est.n.domestica z silu̅ris:duri grossiq3 nutmét é min⁹ q̄3 rapa nutrit:z h3 qddā acuminis:Unde est extenatia

τ diaforesiз faciēs:atq; vrinā τ mēstrua ꝓuocat. bз ēt aliquātu-
lū īflonis:vñ coit⁹ ē īnnatia. q̄ assuescā illaudabilē gnāt sangui-
neз: q̄ ut tēpet̃ ōз eā elixari τ eiecta aq̄ tertio coq̄t̃ cū lactuca
coriādro:cepa:τ ꝯdiat̃ cū oleo onfacino:aceto:pipe τ carui.

Colcasia radix plimū i pte egipti nascēs aliquā:ulū pō
ticitatis bз cū acumie:vñ mōstrat̃ eē ca. τ sic. Qd si eli
xet̃ acumē penit⁹ amittit: τ viscositas quā pri⁹ būerat
latent̃ i ea patefiet. Jdeoq; duri grossiq; nutrimēti est gnātiua
sз cū sui pōtic:tate stōm ꝯfortat τ ventrē ꝯstipat. τ tñ si modera-
te cōmedat̃ bonū gnāt sanguinē uel nutrimentū. vз dissintericis
cū viscositate quā babet τ ponticitate.

Melōgia ca. τ sic. est i si. ij. g̃. qd testificat̃ ei⁹ acumen τ
amaritudo τ morsus quo ligua ificit̃. idcirco ꝯuertibi
lis i colericā naturā: h̄ est ei⁹ ꝓpetas. vñ cutē corrūpit
lentigenes:τ ipetigenes:cācrū:elephātiā durā ad dissoluēdum
apa gnāt τ opilones τ sirīa facit. Qd ut minoris fiat nocumenti
tempet̃ τ findat̃ τ sale ipleat̃:deide diu p⁹ i aq̄ calida dimittat̃:
p⁹ea i alia mittat̃ τ bis aut ter lauet̃ ut aq̄ q̄ lauat̃ careat oī ni-
gredie:deide elixet̃ τ aq̄ eiecta cū pigui carne bouū seu pecu-
dū porcorūq; siliū requoq̄t̃. illā absq; carne cōmedē volētes co
quāt cū aceto τ obsomogro τ similibus.

Fungi fri. sūt τ būidi i tertio g̃. qd mollicie suiq; būi-
ditate testificat̃. q duplices sūt:mortiferi. s. τ imortiferi
Jmmortiferi grossā bñt vētositatē τ būiditatē viscosā
ij. digōi iobediētes: vñ illaudabiles sūt utpote tūorosi:iō bonū ē
ut oio caueāt̃ quos cōmedē volētes eorūq; nocumētū nō timē-
tes:elixēt atq; piris aut calamēto misceāt̃. quorū iure expsso in
alia aq̄ recoq̄t̃ τ cū pipe carui. ziнз. calamēto origono τ silib⁹ cō
diāt̃ τ esui tribuāt̃. τ i fine merū vet⁹ potet̃. Fri aūt natura ac-
cipiant in fine corū. ꝗꝫ. conditū:diac iminū: diacrion: pipereon

ſocrugene·tiriacā.m.uel aliud hꝯmōi nãe. Mortiferi vͦo ſunt
diuerſe actionis ſcd̄m eoꝝ diuerſitates:ſunt ēt qdeȝ morte͂ infe
re͂tes cū ſui frigiditate ⁊ hūiditate velut cū ſunt in.4.° g̃du.ſunt
etiā quide͂ occidentes cū nimia viſcoſitate ⁊ opilatōe quā in po
ris ⁊ venis faciūt ⁊ ꝓpt͛ hūores eoꝝ ad diſſoluēdū inobedien
tes: ſunt ēt quidā cū mala occidentes q̄ȝtitate quā de loco hñt
vbi naſcunt͛:ſicut illi qui ſūt iuxta eruginoſū ferrū: aut pannos
putridos:aut foramē reptiliū ul͛ arbores groſſos viſcoſoſqȝ hu
mores hn̄tes. Mortiferoꝝ ſigna h̄ ſūt: mollicies.ſ.viſcoſitas
humiditas͛ ⁊ groſſitudo:q ſi ꝑmediū diuidāt͛ ⁊ aliquātulū in aere
dimittant͛:putridi ꝓcul dubio inueniūt͛. Ignorāt͛ eos ꝯmeden
tes:ita curēt͛ pira eis eſui dentur:aut cinis cum aceto ⁊ nitrum
cū oleo potui dent͛ eſſe malos fungos uel ſal cuȝ aceto:ſtercus
galli ſiue galline cuȝ aceto ⁊ melle:apoȝima ēt calamēti origani

Capari ſunt triplicis modi:ē ra⸗ ſopi ⁊ ſiliū iuuat
dix.frondes·fructꝯ.oēs ca. ſūt ⁊ ſicc.in.2.° g̃.qd̄ eoꝝ
teſtat͛ amaritudo:pōticitas ⁊ acumē:idcirco icidūt:diſ
ſoluūt ⁊ mūdificāt ſtōm a ſupfluis ⁊ m̄ſtrua ꝓuocāt: q̄ vtiliores
ſūt ſm̄ medicinā q̄ȝ ſm̄ cibū:qꝛ illaudabilis ſūt nutrimēti:utpote
colerici:nigriqȝ ſāguis gnātiui neruos.ſtōi ꝑcuciunt:vn̄ elixos
ōȝ māducari ablata eis aq̄ ꝯditos cū aceto ⁊ oleo. Qui ſi cū car
ne aut alia re ꝯmedi ab aliq° eaꝝ optant͛:abſqȝ coriādro ne mā
ducēt͛:qꝛ coriādri nā p̄ſtat tempie͂ nocumēto caparorum.

Coriandrū diuerſe v̄tutis ē: qd̄ teſtāt͛ varietates ſui ſa
poris.hȝ eni amaritudinē ⁊ pōticitatē:vn̄qȝ ypo.d.eā
hr̄e calorē ꝓ ſua amaritudie ⁊ pōticitate ſua:dixit eſſe
ſtipticū:vn̄ dixit coriādrū v̄ide calidū ē ⁊ ꝯſtipās ventrē oxireg
miā mittigāt:qd̄ pꝯ cibū acceptū ſōpnū p̄ſtat:ſȝ diaſcorides iten
dit frm ee͂.dixitqȝ illd̄ ſcrofulas diſſoluē:qꝛ G.d.īpoſſibilis eſſe
ſcrofulas frigiditate curari:q̄ groſſi ſunt ⁊ duri hūoris: itētionē

intelligere nō valeo scrophulas frĩtate curare ⁊ coriandrũ frm
esse dicẽtis. sapor cuiꝰ amarus ē: amaritudo aũt significat calorē
extenuātē: s ꝫm cibũ durus digestiōiqꝫ inobediēs. Qd si misce
tur cũ aceto ⁊ maligranati agrestis succo tēperiē sumit vñ calo
rē extinguit stōi. ꝫm medicinā vo ꝯgruit: qꝛ succus eiꝰ mixtꝰ cũ
cerusa aceto: litargio ⁊ oleo ro. fit ꝯ calā apata ⁊ colericas pu/
stulas. Qd si misceat̃ cũ mica panis ⁊ farina lētis: ꝯ erisipilā de
grossis hũoribꝰ ortā. vñ Dias. qd ⁊. G. affirmauit: Opꝫ huiōi
ingt cataplātis ꝯfectiōꝫ i statu apatis nō i initio poni: qꝛ i initio
nccia ē res infrigidās ⁊ dolorē mitigās nō dissoluēs ⁊ vulnera

RUta duplex ē: domestica ⁊ siluestris. Silue/ apperiēs
tris ca. ē ⁊ sic. in. iiii. gradu. domestica in. iii. vñ dome
stica melior ē ad digerēdũ: qꝛ vtutē icidēdi hꝫ: ⁊ gros/
sos v scososqꝫ hũores extenuādi: vētositatē ⁊ iflationē dissolue/
re: vētrē humectat ꝑide iuuat iferiora itestina. Qd si coq̃t eiꝰ
apozima potui det̃: tortionē tollit ⁊ vētris dolorē de vētositate
viscosisqꝫ hũoribꝰ fcm̃. Rursꝰ si coq̃t i oleo ⁊ clistere ex eo fcm̃
fuerit grossā dissoluit ventositatē: grossisqꝫ ⁊ globosis itestinis
suspēsaꝫ. In vino cocta potuiqꝫ data fit ꝯtra hyposarcham.

CAreos ca: ⁊ sic. in. iii. gra. hꝫ aliquātulũ acumis. vñ fit
ꝯgruꝰ frīos hũores hñtibꝰ: vētositatē expulit digestiuā
vi ꝯfortat: vrinā ꝓuocat: lũbricos cucurbitinos expellit

PIper ca. ⁊ sic. i. iiii. g̃. vꝫ frīos ⁊ hũidos hñtibꝰ stōs. ad
iuuat digestiuā vtutē: ⁊ ē ꝫ medicinā: qꝛ si imisceatur i
electuario optimũ fit ꝯtra diuturnā tussim qd ꝺ grossis
hu. ē ⁊ pectꝰ pulmo. ⁊ stōm ꝺ viscoso flate mũdificat: ventris in

ZInciber fiationē ventositatē aufert: vrinā ꝓuocat.
ca. ē i. iii. g̃. hũiditatē hꝫ lꝫ sensui nō appeat: qd testifi
catur qꝛ putredini apparatũ ē. vtile est frīs. ventrē sol
uit. hũiditatem desiccat. digestiuā vtutē adiuuat ventrē hũectat

CInamonū.ca.i.iii.g̃.est stōm cōfortat qꝛ aromaticū ē opilationez epatis aperit ⁊ menstrua ꝓuocat ⁊ vrinā
Crocus.ca.est ⁊ sic.in p̄mo gra.stōm ꝯfortat ep̄is opilationē apit ābelituosos iuuat vrinā ⁊ mēstrua ꝓuocat
c Ciminū.ca.in.iii.g̃.sic.in.ii.ventositatē dissoluit:dolorez ventris ⁊ tortionez placat.coctū cū cibarijs ventositatez gnāntibꝰ eā tempat.Silī mō hoc faciūt nigelle habent aūt nigelle aliā ꝓꝑetatez qꝛ occidūt lūbricos si potent̄.

ANetū.ca.in fi.ii.g̃.sic.in medio.vētositatē ⁊ īflationez ⁊ tumorē dissoluit.cuiꝰrami si ī oleo cocti fuerit diuretice v̄tutis sūt ⁊ inflationez dissoluūt:laboriosos mitigā:somnū p̄stant:hūida apara ad sanitatez ꝓducūt.Semē eiꝰ bibitū vrinā ꝓuocat ⁊ lac augmentat:ventrez d̄ hūoꝝ putredie mūdificat:dolorem ⁊ tumorez laborēq̄ȝ dissoluit:hȝ ꝓꝑetatem extinguendi singultū d̄ plenitudie.Qd̄ si vratur fit cal.⁊ sic.i.iij.gra.valet ꝯ vulnera putrefacta ⁊ diuturna ī ventre nata.

m Mastix.ca.est ⁊ sic.in.ij.gradu:stomachū ꝯfortat: vrinam ꝓuocat:⁊ indigestionem adiuuat.

SInapis ca.⁊ sicc.est in medio.iiij.gra. humiditatem capitis ⁊ stomachi desiccat.Qd̄ si cū blito esui detur: stōm d̄ grossis hūoribꝰ mūdificat vilis se adnectentibꝰ

ACetū moderate īfrigidat ⁊ fortit̄ d̄siccat cā ꝯfectiōis sue f̄ritatis:qꝛ d̄ duabꝰꝯponit̄ natur ī.f̄ritate vȝ eēntiali q̄ ꝑ sui acetositate est.⁊ accn̄tali hūiditate acq̄sita d̄ ebulitione ⁊ putredine.omne enim acetum est in initio dulce: sed cum coquatur calores solis ⁊ aeris ⁊ ebulliens non habuerit vim qua custodiatur putrescit ⁊ excoquitur eius liquor ⁊ in acetositatem versatur.ideoq̄ȝ acetum infrigidat in primo gra. ⁊ desiccat in tertio.vn̄ propter sue humiditatis ⁊ f̄ritatis debilitatē ꝑforat velocit̄ corpꝰ vsq̄ȝ ad loca īmora ⁊ facit ibi illud q̄ ī

vinū fecerat: cā subtilitatis ē calor quē ad acq̄sierat ab ebulitōe Ceteri vero liquores nō hn̄t illaꝫ subtilitatē sili modo sicut vue agrestis liquor ꝛ mali g̃nati: pomiq; citrini ꝛ siliū: horum actio plus in vicinis q̃ꝫ in longiq̄gs opatur locis. vn̄ Ga. volens stō refrigerarē calorē: aut mēbra sibi vicina: maloꝝ g̃noꝝ: succū aut amare aut pomi citrini accipiebat: vtile eni ē qꝛ in stō morantur ꝑpter simplicitatē frigiditatis eoꝝ. Volenti qdem refrigerarē mēbra a stomacho remota ꝯueniēs est acetū. habꝫ eni vim viaꝫ facientē: qua ad loca longinqua dirigit᷑ Jdcirco ē dissolutiuuꝫ ꝛ extenuatiuū: qđ calefacū potui datū: orthomiam hn̄tibus subuenit ꝛ sanguineꝫ ꝛ lac coagulatū in stomacho dissoluit: fit ꝯtra venenosa ꝛ morteꝫ inferētia: sicut est opiuꝫ iusqam⁹: eufoꝛbium ꝛ silia: diuturne tussiēub⁹ ex ẽstate occurit: nocet tn̄ nouiē tussiētibus: tussi maxime sicca: exagitatis. qꝛ si coquat᷑ cū cibis ul' aq̄ remanducet᷑: erit stomaci ꝯfortatiuū appetibilem vim excitat ꝛ augmentat: malisq; repugnat hūoꝛib⁹ ad stōm venientibus.

OBsomagarus ca. est in p̄mo g̃du. v̄tutem habet mūdantē ꝛ colantē pectus eni purificat: pulmonem atq; stomachū de grossis hūoꝛib⁹ ꝛ putridis saporeꝫ cibis prestat: ventreꝫ humectat in femore dolorē seu sciaticā hn̄tibus mittigationē tribuit siue manducet᷑ siue clistirizet᷑ ꝛ vulnera sordida de eo loto mūdificāt᷑ neq; p sanaſ ꝑtes dilatāt᷑: Garus' ēt de p sciib⁹ mioris ē caloris q̃ꝫ obsomagar⁹ piscis ei fri sūt ꝛ hu.

SAl calefacit moderate, ꝛ iō gar⁹ eoꝝ tēpat⁹. ē. mltū desiccat: quia compositū est ex duabus qualitatibus: vna est colatiua ꝛ inciditiua: altera vero est coadunatia ꝛ ꝯstipatiua: que vtreq; desiccate sunt. Jdeoq; sal desiccat in 3.° g̃du: calefit in 2.° qđ tamē duobus modis est. Me tall nū videlicet ꝛ marinū. Maxime auteꝫ fit in lacub⁹: q saliñas a vulgo vocantur ut fit de aqua maris estiuo calore cocta

Metallinũ laudabili⁹ est maxie qđ caret lapid b⁹: ⁊ sit clarũ obtusũ ⁊ eq̃ e. Marinũ vo bonũ ẽ si sit cãdidũ: nõ tñ q̃le metallinuȝ. vñ Dia. sal metallinũ forti⁹ ẽ marino. qđ. G. negauit. dixit eni actioñe illoꝝ fere eq̃lẽ. In initio dissoluũt ⁊ mũdificãt grossoꝝ sup̃fluitatẽ ⁊ putridoꝝ hũoꝝ. deide q̃ ex eis remanẽt desiccãt ⁊ ꝯsumũt: qb⁹ finitis nãlẽ corpis coadiuuat hũiditatẽ ⁊ ꝯstrictã ꝯƀuãt ⁊ poros cutis claudunt ut illa hũiditas putredini non appareat. ƀm medicinã nõ ꝯfert: dat. n. cibis ꝯdimẽtũ saporositatẽ atq3 acceptabilẽ humiditatem adiuuantem.

N p̃ma l3 pticula cõpetent̃ đ aialiũ naturis diximꝰ: et cõplexiõib⁹ iuuamẽtũ ⁊ nocum tũ vl'r scripsim⁹. Op3 tñ in hac pticula specialit̃ đ singulis apte tractare: ut hui⁹ pticule intẽtio cordib⁹ legẽtiũ tenacit̃ infigat̃. Sit ergo nobis necẽ qddã supioris pticule repetẽ. i. de oib⁹ q̃ sub elemẽtis ꝯstat disputare. Que videl3 aut sũt nascẽtia aut aialia: vtraq3. s. humane nẽ repugnãtia utpote mortifera: veluti đ aia ib⁹ sũt serpẽtes. de nascẽtib⁹ t̃re loliũ. Aut sũt humane nẽ cõpetẽtia ⁊ nutritiua. sic đ aialib⁹ caro pecudũ ⁊ suũ. đ tere nascẽtib⁹ g̃na. Aut sũt humane nẽ incõgrua nullã tñ lesionẽ iferẽtia: ut erici⁹ ⁊ lep⁹. đ nascẽtib⁹ aũt orob⁹ ⁊ lupin⁹. Que aũt sũt hũane nẽ inutilia eiq3 nocẽtia. aut nõ sũt bñ nutribilia sic h q̃ diximꝰ: aut nullũ nut̃mẽtũ ministrãtia: veluti callognide. scamonea: ellebor⁹: anacard⁹: ⁊ silia: qm̃ nr̃a ẽ intẽtio đ nut̃bilib⁹ scribẽ nõ õ3 ut đ al o dicat̃.

Dicim⁹ ergo q̧ oẽ aial gñal'r bifarie didit̃. aut. n. siluestre aut domesticũ. Siluẽria vo aialia sũt calidiora ⁊ sicciora ⁊ digestibiliora: illaudabile nutrimẽtũ gñãtia p̱pter multitudinẽ mot⁹ ⁊ laboris corꝑ: pp calorẽ ⁊ siccitatẽ sui inhabitãti aeris: qđ fit pp calorẽ solis ⁊ pp indigẽtiã vmbre ea a sole operiẽtis. vñ siluestria aialia min⁹ boni sũt nut̃mẽti in quãtitate ⁊ q̃litate nisi sola siluestria capna: q: sup̃fluitates caloris mo

tus τ laboris quē assueuerūt. eorꝝ nālis tēpaꝰ frῑtudo. Ideoqꝫ nimio eorꝝ exercitio saporis carniū τ odoris grauitas āputaꝰ. ad iutoriū etiā digestiē v̄tuti daꝰ. ut facillime optimeqꝫ caro digeraꝰ. Ceťa v̄o aialia domestica ad siluesťiuꝫ cōpationē calorē τ siccitatē hn̄t tēpantiorē pp̄ sue quietis τ aeris tēperiē. ꝓinde sūt nutribiliora τ laudabiliora. grossiora tn̄ τ duriora ad digerēdum. Rursus oia siluesťia uel domestica aialia triplicíꝰ diuidūꝰ. aut. n. sūt masculina aut feminina aut castrata. Masculina v̄o oia: feis sūt calidiora τ minoris hūiditatis: sūt etiā laudabiliora τ digōni faciliora. Feia v̄o q2 minorē hn̄t calorē τ hūiditatem maiorē ad digerēdū sūt tardiora. Castrata v̄o q̄zuis pp̄ hūiditatē feminis sūt vicina in calore tn̄ ē discordantia: q2 calor eorꝝ inť vnūquēqꝫ sexū ē mediocris. Castrata v̄o aialia maiorē q̄ꝫ feīa hn̄t calorē τ minorē masculinis. idcirco digestibiliora feīnis sūt. Rursus vnūq̄dq̄ꝫ eorꝝ feīnorꝝ siľqꝫ ac masculinorꝝ: aut ē lactēs: aut adolescēs: aut i iuuētute pfectū: aut decrepitū. Lactēs v̄o calidiꝰ et hūidiꝰ aialibus oībꝰ: atqꝫ teneriorē hꝫ carnē ꝓpť sanguinē mē sue cōpľon i dominātē. ꝓpť h igiť sūt q̄dā aialiū i suo gnē humida sic̄ porci: pecudes q̄ nccio ꝺ duabꝰ ptibꝰ hn̄t hūiditatē. ex etate. s. τ cōpľone: q̄re q̄ꝺ ab eis gnāť est viscosū: digōni difficile facile tn̄ ꝺ stō descēdit s, difficillime a mēbris dissoluiť: viscosuꝫ gnāns fľa: marie si nō sit ex masculinis aialibꝰ. Qꝫ si nō fuerunt aialia i suo gnē sicca. sic̄ capna τ bouina suaꝝ cōpľonū siccitas cū hūiditate etatis tēpaꝰ. vn̄ sūt leuiora τ digōi cōpetētia: marie si masculina sūt. Ideoqꝫ lactētiū corpa capna τ bouina sūt laudabiliora porcinis τ pecorinis: q̄ qdē oia penitꝰ laude idigēt. Animalia in iuuētute manētia calidiora sūt lactētibꝰ i q̄litate τ quātitate v̄o minime ē: τ eorꝝ caro siccior ꝓ sue natiuitatis remotione. vn̄ aialia si sūt sicca: sicut boues τ capre hn̄t siccitatē ex duabus ptibꝰ. s. etate τ cōpľone. sūt ergo dura ac idigestibiliora ad

dissoluēdū tarda: illaudabile quoqꝫ nutrimētū donātia. Q̄ꝛ si sꝭ aīalia gnē suo humida: sicut pecudes: porci: nālis eoꝝ hūiditas cū sua siccitate tēperat̃. idcirco iuuenes porci ⁊ pecudes melio res sūt iumētibꝰ: bobꝰ: ⁊ capris. Animalia v̾o annualia int̃ lactē tiū humiditatē ⁊ iuuētutis siccitatē tēperata sūt. iōqꝫ oīa ista vnū annū habētia sūt laudabiliora pp̄ eoꝝ humiditatis ⁊ siccitatis tē periē. Meliora tñ sūt aīalia q̄ nālit̃ sūt calida. caloꝛ. n. eoꝝ ad/ iumētū sue digōni dat. vñ laudabile nutrimētū gnānt. Propt̃ h̄ ergo aīalia porcina: caprina bouina: ceteris sūt meliora uel vti liora: qñ nālis caloꝛ eoꝝ vehemētioꝛ ē ⁊ dominātioꝛ. Decrepi ta qdē aīalia sūt sicciora ⁊ duriora qꝛ nālis caloꝛ eoꝝ defectissi/ mus ē: extictiōiqꝫ ꝓpinquiꝰ: ⁊ eoꝝ vicinitꝰ humiditas finiēda ⁊ qꝛ virtꝰ eoꝝ digestiua est defecta: sūt accñl'r acq̄sita hūiditate cruda ⁊ inutribilia. iōqꝫ ad digerēdū difficilia ⁊ ad dissoluēdum tardissima: illaudabilē chimū: utpote viscosū flegma gnāntia. sꝫ tñ si nālit̃ fuerint calida minꝰ nociua erūt. E cōuerso si fuerint pessimā inferūt lesionē. Hac ō cā decrepite pecudes minꝰ caꝑs sūt nociue. Cōstat ergo sāguinē q ō vetulis hircis: capris: agnis lactētibꝰ uel siliꝰ ouibꝰ vetulis gnāt̃: pessimū eē. cā eiꝰ pessimi/ tatis nō est vna: sꝫ diuersa. Hircoꝝ v̾o ⁊ capraꝝ pessimitas: fit pp̄ duriciē suaꝝ carniū sueqꝫ tarditatē digōis: ⁊ pp̄ acutū sāgui nem quem generat. hirci autem peioris sanguinis sunt generati q̄ꝫ capre. Pessimitas agnorum lactentium uel ouium vetula/ rum fit propter humiditatis ⁊ viscositatis copiam ⁊ superflui/ tatem flegmatis quem generat. vnde commesta: priusq̄ꝫ sint digesta stomacho egrediuntur. Adolescentes quidem pecu/ des licꝫ malignitati pertineant etatis: tamen siccitas humidam eorū temperat cōplexionem. vnde sunt laudabiles digestioniqꝫ faciles ⁊ bonum chimum generant. Vitulorum non lactentes

τ q in augmento sũt iuuentuti videl; vicini sunt meliores τ di-
gestibiliores adolescentib⁹ pecud b⁹ τ lactentib⁹. Castrata v̄o
bouina sũt meliora istis pp saporitatez τ mollicie̅ suaꝝ carnium
vñ facillime digerunt. Boues ãt τ capre i ea q̄litate sunt dure
carnis τ sicce in q̃ porci τ pecudes sunt viscosi τ hũidi: τ ꝓpt̃ h
iuuenes porci τ pecudes sunt meliores bob⁹ τ capris in iuuentu
te existétib⁹: l; boues τ capre sunt deteriores. Jdcirco lactétia
bedulina sũt ꝯuenientia multas hñtib⁹ cõplõnes pp tẽperie̅ quã
hñt. Sũt etiã cõmoda egritudinez exeũtib⁹. Sili mõ capnaτ pe
corina bouinis τ porcinis aialib⁹ meliora esse fatent̃. Sufficit il
lis disputatio de nutrimẽtis aialiũ. õz ergo nos ꝑticl'r qḋ restat
subseq̄mur: τ ꝯgruã deo fauẽte vni⁹cuiusq; aialis nãz τ nut̃me̅-
P Ecudes calidiores sunt bob⁹ caps τ por- ctũ dicam⁹
cis hũidiores: min⁹ tñ porcis hũide: caro. n. porcina ce
teris oib⁹ aialib⁹ frior τ hũidior maxie domestica: qr
siluris porcina ad domestice cõpationez. cal'a est τ sicca. vñ mi-
noris est nutrimenti. Domesticã porcinã carnez nõ õz accipi ni
si raro: τ solũmõ ei⁹ extremita es cõmedãt̃: sicut pedes aures τ
nares: h. n. mẽbra sp in motu sũt. decet. n. prius q̃ cõmedãt̃ exer
citari. Quiete v̄o viuentes caueãt siluãt̃ a: multo magis domesti
ca. Jtez cauende sũt capre τ boues exceptis vitulis et bedulis
cũ fuerit lactãtes. Cã cauendi capras porcos nõ est vna s; diuẽ
sa. quiete. n. viuentib⁹ τ ꝺlectiõez assuetãtib⁹: modic⁹ est calor et
copia humoꝝ frioꝝ τ viscosoꝝ τ caro porcina f̃ria est τ hũida:
sil'r τ viscosa. vñ fit cã augmentãdi i eis fl'a humidũ τ viscosum
calor ergo eoꝝ nccio fit defect⁹. Capre ergo boues cũ habeãt
carnes grossas digõiq; iobedientes: τ calor qete viuẽtib⁹ sicut
dixim⁹ sit ibecillis: nccio ab eis nõ digerunt̃ nisi cũ sint lactẽtes
tũc. n. digõi obediũt pp suaꝝ carnũ teneritatez τ etatis paruita
tem. Caro pecorina calidior est τ siccior porcina: bob⁹ τ capris:

calidior τ hūidior. vñ tenerior τ ad digerēdū facilior: facillime de stō dscēdit: vētrē magis capna τ bouina hūcfacit: min⁹ tñ q̄z porcina humida: nō. n. hʒ humiditatē digōi repugnatiuā sic por cina: neqʒ humiditatē lubrifactiuā vt añq̄z coquat stōʒ egredia tur. Sʒ tñ nutrimētū ei⁹ diuersū ē in bonitate τ malignitate: di gestiōis velocitate uel tarditate ƀm etatis eiusdē cōplōnis diuē sitatē. Diuersitas nutrimēti ex etate: q̄drupl'r ē: ē. n. lactēs τ sue natiuitati vicina uel remota cū adhuc crescēs. uel iuuēcula iā cō pleta τ decrepita. Lactēs viscositate vicina ē porcis siluris. cā duob⁹ modis ē. vn⁹ vicinitas vulue. alt la tis ē hūiditas qua nu trit. pide caro ei⁹ illaudabilis q̄ɀ idigestibilis τ sui lubricitate d̄ stō descēdit indigō: p̄cipue si cōmedētes stōm hūidū τ defectiuū habuerit. Ýōqʒ. G. vitupauit lactētes agnos τ oues q̄ɀ visco sum gnāt sta: nisi māducātes sicce fuerit cōplonis.

ARietes āt i iuuētute manētes minoris hūiditatis τ vi scositatis sūt pp etatis siccitatē eoꝝ cōplōni dn̄antē. id circo eoꝝ caro melior ē agnis τ ouib⁹. q̄ si bñ digerat bonū mltūqʒ sanguinē gnāt: maxie si sint castrati: q̄ɀ caliditas eo rū τ hūiditas tēpata ē. vñ boni sūt sapris nisi cū sūt decrepiti: q pculdubio sūt pessimi. q v̄o nō castrati sūt eis meliores. oēs. n. decrepiti in calore nāl'r sūt defecti. Quoꝝ caloris defectio duo bus modis ē. ex etate. s. τ testiculoꝝ idigētia. Annualis aūt me diocrē hʒ cōplōné int lactētiū hūiditatē τ iuuenū siccitatē. idcir co ceteris arietib⁹ sūt meliores τ ad digerēdū faciliores. sangui nē. n. mediocrē gnānt τ iuuenes maxie iuuāt calas τ siccas cō plexiōes hñtes τ hitātes in regiōe calida τ sicca. Decrepiti v̄o ceteris deteriores. Ossa. n. decrepita sunt ƀm gnātionē frigidio ra τ sicciora: sūt ergo lignea τ insipida. sʒ tñ lʒ pp̄ter senectutem sūt illaudabilia: q̄ɀ cū clia τ hu. fuerint nāl'r erūt ceteris decrepi tis meliora τ laudabiliora.

HIrci ad cõpatioñe pecudũ sunt friores ⁊ sicciores: lʒ
sanguiñe gnẽnt acutũ. q quãto pecudibꝰ sũt friores et
sicciores tãto sunt calidiores ⁊ sicciores oibꝰ tẽpatam
cõplõne hñtibꝰ: maxie si hirci sũt iuuenes. iõqʒ nõ cito putredi/
ni sũt apparati. Castrati võ sũt meliores qꝛ nõ sunt tanti acumi
nis: ⁊ siccitas eoꝝ est tẽpata. Sũt gº saporiores ⁊ ad digerẽduʒ
faciliores. sʒ tñ nõ vno mõ sunt nutriẽtes. qdã ãt bene qdã male
nutriũt. qõ fit pp etatis eaꝝqʒ cõplõnis diuersitatẽ. Lactentes
quoqʒ sunt ⁊ vicini sue natiuitati. sũt quoqʒ iuuenes ⁊ decrepiti
Lactẽtes võ sunt ceteris aialibꝰ laudabiliores in sapore ⁊ nutri
mẽto ac i digõe ad gnãndũ bonũ sanguiñe. lac. n. nãlẽ eis pstat
hũiditatẽ. vñ carẽt oi acumine. eoꝝ cõplexio tẽpata ẽ in calore
⁊ hũiditate absqʒ sui corruptiõe. facilẽ gº ⁊ subtilẽ dãt dietã. vti/
les gº sunt calidis ⁊ siccis ⁊ egritudines exeũtibꝰ: ⁊ quãto diu/
tius lac sunt accepturi tãto meliores ac teneriores sunt. Hi aũt
qui sue natiuitati sunt vicini nutrimẽtũ dãt subtile ⁊ laudabilem
generãt sanguiñe. minꝰ tñ lactẽtibꝰ vtiles sũt. Iuuenes gº gros
si ad digerẽdũ duri pessimũ dãt nutrimẽtũ: sanguineʒ võ gnãnt
melãcolicũ. Idcirco. G. vitupauit hircos ⁊ iuuenes capras: qꝛ
generãt sanguiñe melãcolicũ. hirci tñ capris sunt deteriores: qꝛ
femine minꝰ masculis hñt acumẽ ⁊ siccitatẽ. ppẽ hoc gº femie
capre ⁊ hirci castrati sũt meliores nõ castratis qꝛ hũidiorẽ ⁊ sa/
porosiorẽ hñt carnẽ ⁊ laudabiliorẽ generãt sanguiñe. Sʒ vide/
mur reprehẽdi a quibusdã. cur inquit hircos castratos nõ vitu
perasti: cũ nõ castratis friores sunt castrati. Quibꝰ rñdemꝰ. supiꝰ
audistis nos dixisse hircos nõ castratos acumẽ habere ⁊ intẽpe
ratas eẽ ad cõpatioñe tẽpate hũane cõplõnis. Qui gº cũ fuerit
castrati priori carebũt acumine: fiuntqʒ temperati tempatas cõ/
plexiones habentibus: maxie si hirci sunt iuuenes. sed si sũt de/
crepiti pessimi erũt qꝛ ppter frigiditatẽ etatis fiunt frigidissimi:

eorūq₃ calor fere est defect⁹. hūiditatē quoq₃ quā cā castratiōis acqsierūt pp siccitatē senectutis amiserūt.

Buina caro ad cōpationē carnis pecudū ⁊ porcorum siccissima est, siccior. n. est caprina carne. iō sanguinē generat grossū: turbidū ⁊ melicū multūq₃ nutrimētū: inobediēs digōni tardeq₃ de stō eijcit ⁊ a mēbris difficult dissoluitur ⁊ ventrē ɔstipat si eā vescētes sunt mlice cōplexiōis splenetici erūt: quartanā patient cōplones eoꝝ corrūpēt ⁊ in hyposarcbā incident: nōnūq₃ nascet in eis scabies ⁊ ipetigo: elephantia: lepra: cancer: serpigo: ƀm cōplonē quā p̄paratā his morbis inuenit. s₃ tñ diuersi est nutrimēti ꝓpt suarū etatū varietatē. Est eni lactēs: adolescēs iuuenis ⁊ decrepit⁹. Lactēs v̄o laudabile gnāt nutrimentū: facilis est digōni q² calor ⁊ humiditas eius in quātitate multa est ꝓpt vulue vicinitatē ⁊ lactis bibitionē. Jdcirco bonū generat sanguinē colerā ēt rubeā a stomacho expellit maxie si cōmedētib⁹ nāl s calor dominet: egritudinē exeūtibus l₃ nō noceat: ad digerēdū tñ grauis est pp defectionē virtutis eoꝝ. Adolescētes v̄o min⁹ q̄₃ lactētes sūt humidi: duri⁹q₃ digerūt. S₃ qui ab eis generat sanguis nō est illaudabilis ꝓpt fortitudinē sui caloris nālis ⁊ pp sui vicinitatē ad lactentē sueq₃ carnis teneritatē. iōq₃ si cū aceto ius ei⁹ cōdiat ⁊ bibat stōm cōfortat ⁊ intestina. est ⁊ vtilis colericas egritudines hñtib⁹. Juuenes aūt ꝑ sue natiuitatis remotiōe calore ⁊ hū ditate caret q̄ de lacte ⁊ vulue vicinitate habuerat. Quare sicce cōplonis est ⁊ dure ⁊ ad digerēdū difficilis: humorē gnāt mlicū maxime si cōmedētiū naturas apparatas mlie inuenerit. Decrepit⁹ quidem pessimus est pp nimiā sui caloris quātitatē ⁊ siccitatis augmentum in eo ex etate suiq₃ cōplone generatā. vñ caro ei⁹ durissima ac lignea coctiōi repugnatiua: nullum dat nutrimentum: nullūq₃ saporem. Sunt igit oībus sapoziores ⁊ laudabiliores lactentes

scdo adolescetes pcipue si fuerit instellati & cu aceto odita. menta. petrosil. coriadro. croco. & silib⁹. sicut cu pipere & cimino.

Ceruina caro melacolica e & dura ad digeredum: sz tn sicut supradixim⁹ diuersa e sm etates & coplones eius sut. n. lactetes ceteris landabiliores & vtiliores. scdo adolescetes. Juuenes vo sut his duriores. decrepiti vo oium pessimi. Juuenes vo si fuerint castrati meliores erut: qm calor eoz & siccitas teperatur.

Lepus lz sit siccus & grossu & siccu sanguine gnars est tn melior iuuenib⁹ hircis & capris. pide ouenit siccas volentib⁹ habe coplones. Zri⁹ vo tenue sruatib⁹ dieta.

Ericius vim hz dissoluetez desiccate ppe stom ofortat: vetre soluit & vrina puocat. vtilis quoqz fit eis qui elephatico morbo sunt apparati.

Porcina caro multu e nutribilis: bonu chimu gnat: ventre humectat ppt humiditates sueqz viscositatis copia: vrina puocat. no tn tenue dietatib⁹ est incoueniens. diuerse tn quatitatis & qlitatis e ppt etatis sueqz coplois varietate. Sut. n. quida lactetes. quida adolescetes. quida iuuenes: quida decrepiti. Lactetes sut ceteris huidiores. pide sut couertibiles in malos huores & in putredine precipue si inuenerint stom poccupatu malis humorib⁹. Sz stom forte hntib⁹ & siccis calidisqz coplonib⁹ fuerit vtiles. bn eni digerut & pfectu multuqz gnant nutrimetu. humidis vo naturis sut pessimi: pcipue si sto⁹ eoz plen⁹ sit putredinis & malis huorib⁹. flegma eni gnant viscosu. vn sunt ca gnans podagra: ylij dolore: sciaticu morbuz lapidem in renibus: paralesim: & similia sm coplexiones & naturas quas inueniunt. Adolescentes sunt meliores & bene nutribiles. laudabilem eni generat sanguine. Juuenes aut ceteris sunt meliores. maxime castrati. Decrepiti vo pessimi sut. sut. n.

frigidi ꝛ durã habẽt carnẽ ꝛ ligneam ꝛ insipidã. Quibus assue scentes cadunt in melancoliam ꝛ diuturnas febres sicut quarta nam ꝛ huiusmodi.

LIcet hec aialia vl'r nõ manducent: eoꝝ tñ naturam dicam⁹. Dia aũt hec malũ dant nutrimentũ: generãt qꝫ pessimũ sanguinẽ. Asinus eni difficile digerit: stõ nocet: vomitũ facit. Cetera etiã aialia silr agũt. asin⁹ tñ subtilio/ris est nutrimẽti ꝛ carnis q̃ꝫ equ⁹: equ⁹ aũt subtilioꝛ est camelo. Mulus aũt est ceteris deterioꝛ.

VRsina caro est viscosissima: digestioni inobediẽs pessimumqꝫ dat nutrimentum. vnde plus pertinet medi/cine q̃ꝫ cibo.

LEonina caro ceteris calidioꝛ est grossa grauis ꝛ diffi cilis ad digerendum: doloꝛẽ ꝛ toꝛtionẽ in vẽtre gñat: ꝛ in ventositatem conuertitur.

IN supioꝛi pticula diximꝰ membꝛa aialiuꝫ esse diuersa in cõpositiõe: cõmixtiõe: loco: motu: quiete. Mẽbꝛoꝝ aũt cõpositio triplex ẽ: aut. n. pinguissima vijs vicina p quas sũpfluitates hũoꝝ excludũt: aut parũ habet pinguedinis ꝛ est remota a vijs humoꝝ fecẽ expellẽtib⁹. vel est int hec duo mediocris sić aialiũ sũt latera ꝛ silia. Pinguissima võ cõposi/tio est indigestibilis cito de stõ descẽdẽs: ventrẽ humectat: velo cit in coꝛruptionẽ ꝯuertit: stãtis viscosi ẽ gñatiua: magis si sit de hũidis aialib⁹: vt sũt poꝛci ꝛ pecudes. Mẽbꝛa aũt mediocriter pinguedinis habẽtia: sũt digestibilioꝛa ꝛ stõ cõpetẽtia ꝛ bonum sanguinẽ gñãtiua. Mẽbꝛa aũt mediocria int maciẽ ꝛ grassiciẽ hñt qualitatẽ ẜm vicinitatẽ extremitatũ mẽbꝛoꝝ sibi coadherẽ tiũ. Diuersitas võ cõplonũ triplex est. aut: n. cõplo est sicca na/tura lit sĩc neru⁹ cutis ꝛ itestina: vẽter: vulua: ꝛ silia. Aut nãlr hu mida: velut cerebꝛũ: spõdiliũ ꝛ ossiũ: medulla pinguedo ꝛ silia:

Aut int̃ vtrũq; mediocris sicut ẽ caro pinguedine nuda q̃ ẽ in
ceruice coxis ⁊ silib⁹. Mẽbra v̂o q̃ naturalit̃ sicca sũt dure di/
gerunt̃ tardeq; de stõ eijciũt̃ ⁊ min⁹ ceteris sũt nutrimẽtantia.
maxie si fuerit de aialib⁹ nãlr siccis. sicut bob⁹: capris. q̃ quãuis
bene sũt masticati in stõ ⁊ epe bñ digã: siccũ tñ gnãnt sãnguinez
pessimũ. tñ nãlit̃ cutis ⁊ nerui sũt meliora: p̃serti si delectãtib⁹ et
humidis nãlit̃ fuerint. Mẽbra v̂o nãlit̃ humida sicut cerebruz
pinguedo ⁊ silĩa sunt viscosa ⁊ lubricatiua. stõi villos sua hũidi/
tate defectãt ⁊ corrũpũt: sunt etiã in malos hũores cõuertibilia:
si materiã inuenerit. Mẽbra mediocritatẽ habẽtia sic̃ caro pin
guedine nuda uel vacua sunt tẽpatoriora ⁊ saporiora ⁊ digõi fa
ciliora ⁊ laudabilẽ sanguinẽ generãtia. maxie si fuerint de aiali/
bus tẽpatas cõplões habẽtib⁹ sicut sũt heduli: vituli lactentes
⁊ iuuenes porci: ⁊ pecudes itidẽ iuuenes. Rursus int̃ vnãquã/
q; istaꝝ extremitatũ habet aliud mediocre sicut cetera mẽbra
tenera. Int̃ pinguissimã carnẽ ⁊ pinguedinez nudã mediocria
sunt mamille: testiculi: costarũ extremitates: fundamẽta lingue ⁊
ceruicis teneritates. h sũt inter pinguedinẽ ⁊ carnẽ mediocria.
testat̃ h eoꝝ color q est int̃ pinguedinis albedinem ⁊ carniũ ru
borem ⁊ coꝝ teneritas q̃ est carne tenerior pinguedine v̂o du/
rior uel siccior. ꝓinde sunt boni saporis ⁊ si bene digerãt̃ nutri/
mẽtũ dabũt multũ pinguedinis. Caro si male digesta fuerit liq
dissimũ ⁊ viscosũ fl̃a generabũt ꝓ qualitate sue subẽ suoꝝq; ani
maliũ. Diuersitas v̂o mẽbroꝝ ƀm locũ vbi sunt multiplicit̃ est.
sũt.n. quedã acute ⁊ ossibus longinque. sicut vẽter: stõ⁹ ⁊ viscera
sũt quedã cerebro vicina. Alia fundamẽto nãlis caloris vicina
alia v̂o ab eis remota. Sũt etiã quedã mediocria q̃ cuti ⁊ ossi/
b⁹ vicinãt̃ ⁊ sũt teneriores carnis minori q; pinguedinis: sunt ẽt
sapidiora ⁊ digestibiliora duob⁹ modis. vn⁹ ꝑꝑ multã subẽ eius
dissolutionẽ q̃ egredit̃ ꝑ poros cutis cũ sudore. Ali⁹ ꝑꝑ collisio

nē que fit ex ossib⁹ ea cōfricātib⁹. Mēbra a cute ꝛ ossib⁹ remota grossiorē habēt carnē multeqꝫ pinguedinis. idcirco sunt indigestibilia ꝛ insipida ꝛ copiā maloꝝ chimoꝝ gnātiua pp duas res. vna qꝛ vijs sunt vicina p quas humoꝝ feces expellūt. alia ꝓpter longinquitatē p̄dictoꝝ cutis p quos sue hūiditatis superfluitas nequit egredi. alia pp ossiū absentiā: vn̄ tenera fieri neqꝫ collidi possūt. īdeoqꝫ vēter ꝛ intestina ꝛ silia sunt grossiora ꝛ male nutribilia. Mēbra quoqꝫ inē cor ꝛ cerebrū existētia calori vicina nāli: sunt boni saporis digōniqꝫ facilia ꝛ bonū nutrimētū generātia ꝓpē duas res. vna ꝓ vicinitate caloris nālis supfluitates sui nutrimēti purificātis. secundo qꝛ bene bonoqꝫ sanguine cordis ꝛ epis sunt nutrita. Mēbra vō q̄ caude sūt vicina ꝛa calore nāli longinqua duriora sunt ꝛ indigestibiliora min⁹qꝫ saporosiora. qḋ fit duob⁹ modis. p̄mo ꝓpē calorē naturalē ab eis remotā. secundo qꝛ fuerint nutrita sanguine male in epate cocto. Mēbra vō inē hec mediocria sūt ɓm vtrorūqꝫ extremitates sibi vicinātes: de eis. n. qualitates accipiūt. Membra eni dextre ptis meliora sunt his q̄ a sinistra sunt ꝓpter vicinitatē epis qḋ est naturalis caloris fundamētū: fortiorē. n. actionē habet circa loca vicina q̄ꝫ circa remota. Membroꝝ aūt diuersitas ɓm motū ꝛ quietē est multimoda. aut sūt mobilia ꝛ modicū hūiditatis habēt: quare saporosiora facileqꝫ sunt digestibiliora. aut ꝯria et ꝯre se habētia. Multū āt membra mobilia sūt lacerti. īdeoqꝫ parum humoris habēt sꝫ ꝛ bene digestibiles. Qm̄ absolute ꝛ vl'r mēbroꝝ dispositio est cōpleta eoꝝqꝫ diuersitas ꝯsequēt pticulariter eoꝝ nās ꝛ ꝓpetates dicamus.

Extremitates aialiū qꝛ oio carēt pinguedine tarde digerunt: sūt eni de subā cutis ꝛ neruoꝝ. sꝫ qm̄ sp sunt i motu ꝛ labore digestibiliora neruosis mēbris ꝛ imobilib⁹ ꝛ nō laboriosis qꝛ nēuosa nec motū nec laborē hñtia viscosū

dāt nutrimētū lubrificatiuū custodiēs stōm ⁊ a stō ⁊ intestinis ci-
to descendēs. Necesse ergo ut extremitates sit̃e gnānt nutrimē
tū: ʒ tn̄ nō tantū. qḋ sic ꝓbat̃: q̄ñ. n. coquāt̃ pp suas partes dila
tant̃ qḋ significat leuitatē ⁊ subtilitatem. paru tn̄ eoꝝ est nutri-
mētū. Pedes aūt ꝯm medicinā sūt vtiliores: pectoris ⁊ pulmo
nis asperitatē leniūt: atqꝫ ꝯ siccā tussim valent. adiuuāt etiā pati
entes vulnera uel excoriatiōes in vesica. qꝫ si manducauerint
eos qui dissinteriā patiūt̃: vulnera intestinoꝝ solidant. ⁊ solutio
nem accidenta ē ꝯstringunt. natura eoꝝ lubrificatiua est pp vi-
scositatē quā habēt. Pedes tn̄ anteriores posterioribꝰ sūt me-
liores pp fundamētū n̄alis caloris eis vicinātis. Labra aūt au
ribꝰ sūt laudabiliora: q꞉ auricule ḋ cute ⁊ cartilagine sūt cōposi-
te. Cartilagines v̄o ⁊ si ḋ a ālibꝰ iuuenibꝰ fuerit: ⁊ si bn̄ coq āt̃
erūt digest biles. si v̄o ḋ lactētibꝰ ⁊ bn̄ sit cocta digestibilis erit.
ʒ oīuꝫ extremitatibꝰ aīaliū pedes sūt meliores.

D Iximus in p̄ma pticula q̄l'r antiqui discordati sūt de
nā cerebri: quidā. n. sūt arbitrati illud accn̄talr calidū
eē. ʒ aristot les i libro ḋ aīalibꝰ dicit cal'm eē n̄al'r ⁊ fri
gidū accn̄ alit̃ cuiꝰ disputationē nō ōꝫ hic nos repetē. Dicimus
gᵒ cerebrū n̄al'r cal'm ⁊ frim accn̄talit̃. ꝓide ē hūidū ⁊ viscosū ab
hoiabile appetitū corrūpit in stō citoqꝫ i putredinē ꝯuertit̃ maxi
me si i fine cibi māducet̃. vñ. G. volētes ingt vomere cerebrū
i fine cibi cū multo oleo cōmedāt. idqꝫ ōꝫ añ cibū ⁊ pᵒ cibū cauē
hūidas cōpl'ones hn̄tibꝰ ac debi ē appetitū in stō. veꝝ tn̄ hn̄tes
stōm puꝝ si illud cōmedāt hn̄qꝫ in stō dign̄ sit: eis dabit multū
nutrimentū. añ tn̄ q̄ꝫ cōmedāt cū aceto: pipe. ʒʒ. absintio ⁊ mē
ta ⁊ similibꝰ illud ꝯdiāt. Medulla spōdiliū ad ꝯpationē medul
le ossiū frissima ē ⁊ hūissima. ē. n. sić cerebꝝ durior tn̄ ē ⁊ mino
ris hūitatis. q̄ si bn̄ digerat̃ grossiꝰ ⁊ plᵒ cerebro dabit nuᵗmētū
medulla tn̄ ossiū saporosior ʒ fastidiū fac. bn̄ tn̄ digā multū nuᵗt

Pinguedo ē mixta cū carne ⁊ ossib⁹ sic q̄ in costis ⁊ lateris ⁊ cauda ac in simib⁹ locis repit. Adeps v̄o a carne est sepat⁹ sic anxugia q̄ ē i renib⁹. Adeps v̄o grossior est pinguedie cū carne mixta fastidiosior ⁊ solubilior. ābo.n. sūt fastidiū iducētia: cibiq3 instrumētū molliētia ⁊ hūefacientia maxie villos stōi. hūt quoq3 ꝓpetatē sup oēs cibos natādi ⁊ cibū viscosū grossū digōiq3 inobediētē faciēdi ⁊ falsā saturitatem gnādi: maxie si cū dulcib⁹ cōmedāt. vn̄ Rufus. q̄cūq3 igt mēbra piguedinis habuerit abūdātiā paꝝ nutrimēti corpi suggerūt: ps.n. pinguosa ꝓ sui lubricitate stōm ⁊ itestina nō cocta egredit. vn̄ solummō ex carnosa corpi dat nutrimētū. S3 tn̄ carnosa melior est nō carnosa piguedine. q2 grossioris viscositatis ⁊ digestiōis durioris ⁊ facile putredini apparata: ꝓpt̄ea nō ō3 eam dari ꝓ nutrimēto nisi eā cui caro mixta ē: q̄ etiā ꝓ solo ɔdimento donet ut cibis laudabilē saporē faciat. nā carnosa ⁊ nō carnosa piguedo ꝓ nutrimēto data pessima est: opilōm gnāt ⁊ humores fl'aticos adiuuat. S3 tn̄ fl'ata ab eis gīsata int̄ se differunt carnose.n. pinguedinis fl'a subtili⁹ est ⁊ nutrib lius.

Oculi sunt diuersis sub'ātijs cōpositi. habent.n. lacertos: piguedinē3: pelliculas: humores. Q2 āt ex parte pinguosa ptinet calori ⁊ hūiditati: ⁊ qđ est a pte pelliculaꝝ attinet fritati ⁊ siccicati. idcirco đ pinguib⁹ aialib⁹ fri sunt uel erūt ⁊ humidi. Si v̄o đ macillentis: fri ⁊ sicci. Et l3 oculi facili⁹ ceteris mēbris digerāt: tn̄ ob pinguedine3 sibi admixtā habent grauedines viscositatis ⁊ indigestiōis quiddā. ꝓpt̄ hoc nō accipiant̄ nisi cum aceto ⁊ obsomogaro: apio: pipere: calamento: 3in3i. ⁊ similib⁹ cōdiant̄.

Nares fr̄e ⁊ sicce sunt. sunt.n. cartilaginose iōq3 digōni difficiles: parū nutrtunt. edāt̄ ergo cū aceto: obsomogaro: sinapi: carui: pipe: 3in3. ⁊ similib⁹.

Lingua int̄ lacertos ꝛ tenerā carnē ē mediocris. idcir co sola cōmesta dat nutrimētū int̄ durū ꝛ molle ꝛ me diocre. q̄ si cū lacerto subē iūcto mādu cet̄ erit laudab lior: facili⁹ qꝫ digeret̄. Rursus si cū tenera carne sibi iūcta p̄ q̄ꝫ salina ori desc̄ēdit māducēt̄ durioris ꝛ viscosioris erit digōnis: vn̄ bonū ē si cū obsomogaro: pipe: aceto: origano. ꝫꝫ. ꝛ silib⁹ cō/

Gutur fri ꝛ sic. q꞉ cartilaginosū. p̄ide parū cōmedāt̄. dat nut̄mētū digōni inobediens. hac d̄ cā cū cal'is aro matibus decet cōmedi.

Os dure est substātie ꝛ nature lacertoꝝ ptinēs: tarde de stō eijcit̄ bn̄ tn̄ digestū multū nutrit.

Pulmo facilis ē digōis ꝛ facile de stō eijcit̄ pp̄ levita tē ac raritatē subē. p̄ide ceteris mēbris corpis nutri/ mētū gingit: pertinēs flegmatico humori.

Epar oīb⁹ mēbris aialiū grossius ē ꝛ duri⁹ digeri. san guinē tn̄ gnāt laudabilē: nutribili⁹ ē v̄o carne nō h̄ntē pinguedinē. sꝫ lactētiū epar cet̄is meli⁹. galline v̄o me li⁹ ē q̄ꝫ lactētiū. p̄cipue si galline nut̄mētū fuerit tritici farina cū lacte distēpata ꝛ ficub⁹.

Splen illaudabil' ē nutrimēti corruptū ꝛ mel̄ cū sanguinē gnāt: digōi durū ꝛ tarde d̄ stō eijcit̄. paꝝ tn̄ porcicitatis hꝫ pp̄ colerā nigrā sibi dominātē. Id circo assū cōmedētiū gingiuas ɔfortat. Splen aūt porcini melior ceteris est p̄pter sue substātie subtilitatem ꝛ raritatē.

Renes duob⁹ mōis sīt illaudabiles: vno pp̄ sue subē cor ruptionē ꝛ duriciā ꝛ grossiciē. secūdo q꞉ eoꝝ nut̄men tum fuerat vrine piguedo. vn̄ sanguinē gnāt grossū ꝛ

In supiori pticula dixim⁹ lac tēpatā cōplōni ꝓpessimū parū eē grossū in calore videlꝫ ꝛ h̄uitate q̄ sūt in. ij. g̃. vn̄ piscib⁹ min⁹ ē humidū. flegmatis gnātiuū: vicinū ē enī sāgnini neqꝫ aliud ē q̄ꝫ sāguis secūdo coct⁹ in vberib⁹. habꝫ

tñ d mãmillis albedinẽ saporitatẽ et habilitatẽ. Sed rep̄hẽdunt nos sophistice nobis hãc ꝓpõnẽ obijciẽtes. si calm̄ et humidum inquũt ẽ lac pp secũdã decoctionẽ. cur itaqꝫ nõ dixisti neruos ossa et cetra mẽbra q̄ dixisti fr̄a eẽ calorẽ et hũiditatẽ h̄re cũ sanguis silr̄ eoꝝ sit mã. Quib⁹ r̄ndem⁹ nõ bñ ꝯseq eoꝝ ꝓpõnẽ: q̄ꝫ eni dicam⁹ sanguinẽ eẽ calm̄ et hũidũ alijs cũ q̄litatib⁹ nõ indigꝫ cõpositũ. n. ẽ d scđa cõpositiõe: et oẽ qđ scđo cõpositũ ẽ: oẽs inuenimus i eo q̄litates: quãuis q̄litati ptineat sibi dñanti. vbi grã. Juuenis hõ et si cole ru. ꝓtineat: puer quoqꝫ sãguini: senex flegmatici. alijs tñ hũorib⁹ nõ videt̃ carere. Silr̄ et corpis mẽbra q̄ p se sũt manẽtia diuersas hñt cõplones et nãs. sic epis ẽ sanguinẽ facere. splenis sãguinis fecẽ et nigre cole vicinũ sanguineum suscipe. sꝫ et fellis ꝓpriũ ẽ caloris sanguinis vicinã ptẽ suscipere sꝫ lac nõ ẽ ita p se neqꝫ a sanguine sepatũ. nõ. n. ẽ aliud nisi sanguis secũdo coct⁹ in vberib⁹. vñ parauit ab vberib⁹ albedinẽ et saporitatẽ: qđ nã p̄pauit ad nutrimẽtũ aialiũ sicẽ eundẽ sãguinẽ opata ẽ ad fouẽda corpora. Veꝝtñ lac in substãtijs diuersuꝫ ẽ quoddã ãt subtile: quoddã grossũ: et aliud faciẽs facilẽ digõem ẽ et aliud tardã. qđ fit quatuor modis. p̄mo ƀm variã aialiũ cõpositionẽ ex qb⁹ ẽ. secũdo pp diuersitatẽ tẽpoꝝ ãni. tertio ꝓpt̃ ieq̄litatẽ aialiũ nut̃mẽtoꝝ. q̄rto ꝓ vicinitate uel tarditate mulgẽdi. Diuersitas ãt sue eẽntie triplex ẽ. subtil' videlꝫ grossa media. et q̄ꝫuis int̃ has extremitates alia hẽant̃ media: tñ nõ õꝫ ut dicãt̃. Lac ẽt in se tres hꝫ subãs. vna est subtilis clara quiddaꝫ hñs acumẽ. Alia ẽ grossa terrestris. tertia est tenuis vnctuosa. iđ ꝓ acumine calore et subtilitate quã hꝫ ẽ mũdifi atiuum fecũ grossoꝝqꝫ humoꝝ subtiliatiuũ. ꝓuocat et ã solom et ep̄is apit opilationẽ. pars v̄o grossa. i. caseata ꝓ sui terrestri subã fr̄itati pertinet et siccitati. tñ nõ recẽs est humiditati pertinere videt̃. cum ergo desiccatur est grossa tarda ad digerendum ventris

ꝯſt patia ⁊ groſſoꝝ ⁊ viſcoſoꝝ hũoꝝ gnãtiua. Pars qdé vẽ-
tuoſa.i.butiroſa q₂ eſt aerea:cal'a é ⁊ hũida mollificatia ⁊ tẽpa
te vẽtris humectatia é ⁊ hũane cõplõni ſ'lis. Cuicũqꝫ ergo lacti
ſubtilis ps dñari ꝯſpicit̃ facilis é digõi.qḋ autem terreſtri ſubie
ctum eſt parti tardam facit digeſtionẽ:⁊ q̃ aeri ptinet erit me-
diocre. Lac tñ ceťis eſt laudabiliꝰ eql'r has tres in ſe hꝫ ſubãs
ſić lac muliebre.deide caprinũ qbꝰ oppoſitũ é vaccinũ. Sꝫ inter
vaccinũ ⁊ capnũ pecorinũ é mediocre:groſſiꝰ.n.é capno ⁊ plꝰ
freſtre:ſubtiliꝰ vo ⁊ aquoſiꝰ vaccino.q̃ hũiõi in oi rõne oñditur
lac.n.pecorinũ multũ facit caſeũ ⁊ grauis odoris é.vaccinũ aũt
ſuauis eſt odoris. Sꝫ videmur a ſophiſticis repħẽdi. Cur inq-
unt lac pecorinũ vaccino dixiſtis eẽ ſubtiliꝰ cũ pecorinũ mag, ha
bũdet caſeo ⁊ vaccinũ butiro atꝫ butiꝝ ſit caſeo leuiꝰ. Quibꝰ re
ſpõdẽdũ eſt ſic.pecorinũ aquoſiꝰ ⁊ calidiꝰ eſt vaccino:q₂ nã peco
rũ cľia ⁊ humida.vaccinũ vo minoris eſt aquoſitatis ⁊ calorem
hꝫ defcm̃ q₂ ei aiali ſ̃ritas ⁊ ſic.dñat̃. Eſt iteꝝ lac aliud int̃ pe-
corinũ ⁊ capnũ mediocre:ſić iumẽtinũ ⁊ aſininũ:hoꝝ.n.lac aquo
ſius eſt pecorino ⁊ capno:ſꝫ iumẽtinũ viciniꝰ é pecorino: aſininũ
vo capno qḋ minoris é aquoſitatis.idcirco nõnũq̃ꝫ ꝯglutinat̃ i
ſtõ niſi cũ calĩm ab vberibꝰ exiẽs bibat̃:aut cũ fuerit cũ modico
melle ⁊ ſale mixtũ:tali mõ ꝓpinatũ nullã ꝯglutinationẽ dabit.
veꝝtñ inſecuti ſumꝰ de capno quin coagulet̃.ergo nõ õꝫ dari
niſi cũ melle ⁊ ſale.ſin aũt tali dabit̃ mõ nihilominꝰ ſemetipſuꝫ
coagulabit ⁊ ĝuitatẽ in ſtõ ⁊ i gula ſuffocationẽ gnãbit.vñ. G.
nõ miror paťiẽtes in ſtõ ĝuitatẽ ⁊ in gula ſuffocationẽ pp lactis
coagulationem. Sꝫ vaccinũ ⁊ pecorinũ ſp coagulãt̃ in ſtõ ꝓ ſui
groſſitade ⁊ terreſtritate. Palã ergo eſt lac multã hñs aquo
ſitatẽ ⁊ paꝝ caſei:ſicut pecorinũ iumentinũ aſininũ nullã i ſtõ fa
cere ꝯglutinationem. Ideoqꝫ ventris eſt humectatiuũ propter
ſue aquoſitatis abundantiã:⁊ qm̃ eius aquoſitas aliquãtulũ ha

bet acuminis: est enī ventriū solutiuū. ¶Proinde quidā medici serū .i. lactis aquositatē dāt potui: ut inde stō⁹ totūq₃ corp⁹ mūdet de putredine maloꝝ hūoꝝ. ¶Pars v̄o butirosa q₂ aerea est natat sup cibū ut oleū sup aqua: q̄re cibisq₃ grossitudinē ēbuit ꝛ viscositatē: vn̄ idigesti manet. cibos etiā digeri icipiētes lubricat ꝛ a stō deponit priusq̄₃ decoctiōis tēpus cōpleat. S₃ ſm medicinā apata maturādo dissoluit ꝛ cutis duriciē mollificat. Terrestris quidē ps .i. caseata stō₃ ḡuat: digōnē indurat īflationē: grossosq₃ hūores gnāt. quare fit cā vngēdi opilationē in epe ꝛ splene ꝛ i renib⁹ maxie si eadē mēbra huiōi reb⁹ iuenerit apata. S₃ si auferat a lacte aquositas ut ērestris ꝛ aerea pmaneāt: fit pfcā medi[a] hn̄tib⁹ vulnera i pectore uel in vesica: desiccat. n. ea ꝛ cōsolidat: qđ hac rōne testificat. Si. n. lac accipim⁹ stati ut ab vberibus fuerit emulsū: ꝛ calefac.ū ferrū seu molēdini lapidē in eo decē vicib⁹ extinguim⁹: uel quousq₃ lactis aquositatē ꝯsūptā ꝯspicimus: ad ꝓpinādū dam⁹. s₃ tn̄ hoc lac q₂ in stō caseat ꝓpē aquositatis ablationē: libet nos inuestigādo luā mutare actionem ut nu lā in stō coagulationē ingerat. Misceam⁹ ergo p⁹ ei⁹ decoctionē quidē aque tepide: ꝛ sic ab oī coagulatiōe diuidam⁹. Q₂ si redarguāt nos sophistice dicētes. Cur nālē lactis aquositatem abstulistis ꝛ aquā accn̄talē sibi attribuistis. R̄ndem⁹ nālis aquositas lactis h₃ acumē vn̄ est laxatiua: ꝛ res laxatiua i se hn̄s acumē est incōuenies vulnera in pectore ꝛ pulmone hn̄tib⁹. nō eni₃ incerti sum⁹ quin acuti hūores vulneꝝ ad intestina fluctes alia faciūt vulnera atq₃ dissinteriā generēt.

Diuersitas lactis ſm tpa āni ē ſm ineq̄litatē naturaꝝ tēpoꝝ quadrifarie diuidit. Est. n. vernale. estiuū. autūnale. hyemale. Uernale qdē lac ceteris meli⁹ ꝛ tēperāti⁹ duob⁹ modis. vno q₂ ceteris tpib⁹ tēperāti⁹ est: ē. n. mediocre int̄ quatuor q̄litates. alio pp lactis nām. nā lac tēpori iā

gnātoꝝ aīaliū ꝓpigū ē aquosū ꝛ idigestū pp hūc ſes i vulnera co adunatos a tpe ꝯceptōis. ac ci. l. oīeb⁹ a tpe q°gnēnt alia ꝓlon gent: supfluitas quā habuerūt desiccat ꝛ ꝯsumit ꝛ nō restat i la cte nisi hūiditas nālis ꝛ subālis: quare tēpatū est ꝛ laudabile: fa cile digōni ꝛ incōuertibile in putredinē maloꝝ hūoꝝ: maxie si dabit sana hñtib⁹ corpa. Autūnale vō ē dissile: nālis. n. humi ditas est plurimū finita ꝛ caseata ē multiplicata: vñ grossū est et difficulē digerit: stōm grauat: grossā vētositatē ꝛ inflationē ge nerat: ꝛ putredini apparat. Estiuū aūt inē has duas extremita tes ē mediocre. Hyemale vō raro inuenit: ꝙ si illi⁹ fuerit tē poris pessimū erit q₂ siccissimū ꝛ grossissimū ꝓpē lōgingtatē tē poris a partu. idcirco sui humiditas nālis ꝓprius ē finita.

Diuersitas ergo lactis pp nutrimētū anialiū multiplex est. Aialia. n. recētes herbas pascētia faciūt subtile lac ꝛ aquosū cito digestiuū ꝛ min⁹ vētositatis ꝛ iflatiōis ge neratiuū q₃ lac aialiū siccaꝝ herbaꝝ extremitates pascentiū: uel sicca gnā. Lac. n. aialiū stiptice arboris extremitatib⁹ vescētium vtilis est stō ceteris viscerib⁹. Qd aūt ex aialib⁹ fit solubilia mā ducātib⁹ oib⁹ est deteri⁹. ꝓpide lac caprinū plus ceteris stō cōue nit sp eni stipticis herbis vtūt. i. extremitatib⁹ arboꝝ mastic v₃ quercus: leutisci: oliue ꝛ similiū. Itē de frōdib⁹ velcūt arboꝝ. s. scamonee: titumalli: ellebori: vñ earu₃ lac pessimū est utpote stō nociuū: ꝓserti sue neruositati. Qd. D. testat. vidi ingt capras el leboꝝ albū pascētes ꝛ in initio pascēdi vomitū patiebāt. cui⁹ rei effect⁹ talis ē: q₂ earū lac bibentib⁹ stomachi defectionē vomitū atq₃ nauseā ingerebat.

Diuersitas lactis ſm tempus triplex est: aut eni vicinū est vberib⁹: aut longinquū: aut mediocrē. Vicinū uel est dulce uel liquidū: idcirco ceteris laudabili⁹ est ꝛ di gestibili⁹: citoq₃ in sanguinē ꝯuertibile: s₃ ꝓut ō₃ accipiat ꝛ quan

tũ virtꝰ tolerare valuerit. si eni vltra q̃z oportunũ fuerit sumat
nãm grauat: ⁊ capiti stõq̃z inferũt nocumẽtũ: dẽtibus atq̃z gingi
uis mollicię dabit ⁊ putrefaciet eas: q: assuefacto ⁊ multũ ebibito
dẽtes ⁊ gingiue mollificãt. vñ putrefiũt. Fit ergo necessariũ ut
os lauet cũ vino uel aceto. ut qd̃ de lacte dentibꝰ inuiscatũ fue/
rit mundificet: caput ledit ꝑpter vicinũ lactis corruptũ in stõ et
putrefactũ ad caput ascẽdentẽ. Nocet stomacho cũ multa sui q̃
litas ex corruptiõe digestiõis in malos hũores ꝯuertit in fumo/
sos videlʒ ⁊ acidos. In fumosos si calĩe nẽ fuerit. In acetosos
si stõꝰ frĩam cõpõnẽ habuerit: q̃ stõi calitas uel fritas aut ẽ nãlis
aut accñtalis. Naturalis ṽo est ab initio forme in quo stõ lac cõ
uertibile ẽ ꝯtinuo. Accñlr ṽo cũ in stõi ꝯcauitatẽ coadunatio ẽ
hũoꝝ ut cũ cibꝰ añ lactis acceptionẽ sumit. Lac ergo ꝯuertet
si in stõ huiõi repit. Sʒ opponi a quibusdã videt. Cur inquiũt
lac in duas q̃litates ꝯrias fit ꝯuertibile. in fumosã. s. q̃ calorẽ si/
gnificat: ⁊ acetosã ꝑ quã fritatẽ itelligimꝰ. Rñdemꝰ dicẽtes lac
in se duas subãs ꝯrias habere: aeriã ⁊ terrestrẽ. i. caseatã ⁊ buti
rosã. Caseata ṽo pars ꝑꝑ fritatẽ suiq̃z siccitatẽ indurat ad di/
gerẽdũ. vñ in acetositatẽ ꝯuertit p̃cipue si inuenerit cibũ uel hu/
mores in stõ acetositati ptinẽtes. Butirosa quã ꝓ sui calore ac
leuitate mutat in fumositatẽ p̃serti si stõm sibi similẽ inuenerit.
ioq̃z nõ õʒ lac potari nisi stõ inanito ⁊ ab hũoribꝰ mũdificato sit
q̃z lac de sanis aĩalibꝰ. sʒ neq̃z crebro neq̃z multũ de eo quãtita/
tẽ accipiãt. in huiõi. n. mẽsura susceptũ sanguinẽ laudabilẽ gnãt:
vẽtrẽ humectat: pectꝰ: pulmonẽ ac vesicã iuuat: maxĩe si suã ami
serit aquositatẽ: ⁊ aliq̃n cũ alijs coctũ cibarijs mãducet: sić risis
milio: panico et similibus. quare bene nutrit minusq̃z generati/
uum ventositatis: est durum tamen digestioni. est etiam causa
generandi in epate ⁊ intestinis opilationes ⁊ in renibus lapi/
des. nihilominus facit hoc si manducetur cum melle seu zucaro

ꝛ lꝫ pectoris ꝛ pulmõis sit iuuatiuũ: epis tñ ac intestinoꝝ opila-
tiõis ẽ gnãtiuũ. Lac vͦo acetosũ frm ꝛ siccũ digõni inobediens
grauat gingiuas: dẽtibꝰ ꝛ nõ nocet. longũ eni tẽpus cũ ab vberi
bus fuerit emulsũ. vñ. G. lac ingt laudabile uel illaudabile ẜm
ꝓpinquitatẽ uel lõginqͥtatẽ tpis cũ ab vberibꝰ exierit.

DIximꝰ in pͥma pticula nãm butiri eẽ q̃si pinguedinis
q̃ ẽ cũ carne ꝛ ossibꝰ cõmixta. ꝓpterea vulneribus pe
ctoris ꝛ pulmonis uel diafragmatis est cõueniẽs. mun
dificat. n. ꝛ colat atqꝫ vulnera ad maturitatẽ perducit. gingiuis
etiã infantiũ dolẽtibꝰ ꝓpt̃ dentes eis nascẽtes dat mitigationẽ.
Quod si melle mixtũ potui det̃: fit ꝯ venenũ. Sꝫ assuefactũ nõ
nocet. qꝛ villos ꝛ nõi asperitatẽ lenit.

CAseus vl'r ẽ pessimꝰ: nõi grauatiuꝰ: digõi difficil'. Id
circo sepe illo vtẽtes colicã icidũt passionẽ ꝛ lapides ĩ
renibꝰ gnãt. Sꝫ tñ diuerso mõ ẽ. quidã eni cõmedunt
illũ ipso die quo fit. alij cũ siccissimꝰ fuerit ꝛ vetꝰ. nõnulli cũ ẽ me
diocris. Recẽs aũt minꝰ ceteris ẽ calidꝰ ꝛ acutꝰ: vñ vicinũ ẽ fri-
giditati ꝛ hũiditati q̃si in pͥmo gradu. qd̃ ẽ pp humectationẽ ꝛ
lactis aquositatẽ quã ĩ se ꝯtẽtã. quare ceteris ẽ nutribiliꝰ ꝛ vẽtrẽ
humectat: absqꝫ vllo nõi nocumẽto: p̃cipue si sale indiget. Ve-
tus vͦo ꝛ siccissimꝰ ẽ acumẽ ꝛ calorẽ palã hñs ꝓ sale ꝛ coaguli sic
citate. ꝓide cito ĩ fumositatẽ ꝛ colicos ꝯuertit̃ hũores. Qd̃ duo
bus modis ꝯtigit. vno qꝛ ei vnctuositas ĩ ꝓpatulo ẽ ab aquosita
tis idigẽtia. alio ꝓ acumie qd̃ acqͥsiuit a coagulo ꝛ sale. iõ stipti
cũ ẽ pp siccitatẽ quã ab ipsis retinet. Idcirco si cũ alijs rebꝰ cõ
medat̃ vͥtutẽ subtiliatiuã ꝛ aperitiuã hñtibꝰ fit deterior qꝛ est cã
lapides generãdi ĩ renibꝰ. nihil. n. aliud est mã lapidis nisi gros
sorum copia humoꝝ acumẽ cũ calore habentiũ quod semp ĩ ca
seo iuenit̃. Caseus ergo talit̃ existẽs cauẽdus est. qꝛ nõ est bo-
nus ad nutrimentũ: nec ad bonũ sanguinẽ generãdum: neqꝫ ad

ventrem humectādū. Caseus quidē inᵗ nouū ꝛ vetustum mediocris fit laudabilis ꝛ illaudabilis ſm aliquarū extremitatū vicinitatem.

Volatilia vl'r ſubtiliora ꝛ leuiora oib⁹ carnē habentib⁹ ſunt etiā digeſtibiliora oibus aialib⁹ ambulantib⁹ minus tñ ſunt nutribilia. ſꝫ ſilueſtria min⁹ domeſticis ſunt humida ꝛ tenuiorē habēt carnē: ſunt ꝛ faciliora digeſtioni. Cā raritatis carniū vicinitate ꝛ ſubtilitate ſui aeris ꝛ ſiccitate. Neceſſe eſt ergo ꝯria hoꝝ habeāt domeſtica: ſꝫ tñ domeſtica plus nutriūt ꝛ ſūt tēperātiora atqꝫ laudabilē generāt ſanguinē ꝑ ſui humiditate laborisqꝫ tēperie. Porro domeſtica cāpos inhabitātia ſunt meliora comedētib⁹ in caſula ꝑ ſui motu: ꝛ q͛ eſcam ſuſcipiunt que nature ſufficit. Rurſus volatilib⁹ ſtorna eſt ſubtilior: pulliqꝫ perdic: pulliqꝫ gallinacei. poſt hoc perdix faſianus ꝛ gallina. Reliquis vō auib⁹ duriores ꝛ grauiores ſunt grues et pauones. vñ nō ōꝫ māducari eos in eſtate niſi mortuos vno die in hyeme vō poſtq̄ꝫ occiſi fuerint duob⁹ uel trib⁹ dieb⁹ maneāt ſicqꝫ māducētᵘʳ ut caro eoꝝ fiat tenera. Humidior ē ceteris anſer anas: ſtrucio: ꝛ pulli colūbini: ꝑcipue ſi ſint in caſula nutriti. idcirco ſunt groſſi duriqꝫ ad digerēdū. maxie ſi eoꝝ paſcua ſūt in lacub⁹ ꝛ in ſilib⁹ locis. hoc teſtatᵘʳ ſui odoris ac horribilitas ſaporis. pulli tñ colūbini ſunt meliores. ꝓpterea anſer: anas: ſtrucio ꝛ ſilia ſtō ſunt nociua. grauāt eni ꝛ putrefaciūt eū ꝑꝑ ſue hūiditatis ſupfluitatē ſuiqꝫ labilitatē. Sꝫ eoꝝ ale diſſiles ſunt ſunt eis faciles nāqꝫ ſunt ad digerēdū ꝛ longinque a corruptiōe ꝑ ſui laboris motuſqꝫ nimietate. Propter hoc ergo nihil ex eis ē cōmedendum ꝑter alas ꝛ collū. collum eni nihilominus eſt in motu ꝛ labore: quare ſubtili⁹ eſt graui carens odore ac ſapore. q̄m etiā volatilia nō habēt talia membra ut alas ꝛ collū. Aues autē terreſtria loca incolētes meliores ſunt in paludibus ꝛ lacubus

habitātibus. Oībus ergo auib⁹ aquosa habitātib⁹ loca anates sūt deteriores. Preterea oīb⁹ turtures sicciores sunt q̄re nō ō3 eos cōmedi nisi cū vni⁹ anni fuerit: ⁊ māducēt p⁹ occisionē trāsacto die. talit̄. n. cōmesse laudabilē gnāt sanguinē: mediocrem videl3 int̄ grossū ⁊ subtilē. Calidiores oīb⁹ auib⁹ passeres sunt aliaq3 parue aues: stiptici g°. sunt sanguinis ⁊ icēsiui. Pulli gallinarū leuiores sūt digōni ceteris domesticis volatilib⁹ ⁊ laudabilē gnāt sanguinē: appetit⁹ ꝯfortāt ⁊ oīb⁹ naturis ꝯueniētes g cū aqua coquāt̄ ⁊ cū aceto modicoq3 cimino ꝯdiant̄ mitigationē calīm hn̄tib⁹ stōm infert: eosq3 ad tēperatā reddūt cōplonem maxie ab egritudine ad sanitatē. qđ si cocti fuerint absq3 aceto sūt meliores ⁊ vtiliores vētrē volētib⁹ hūidū habere. Rursus si ius eoꝝ cū aceto vuaꝝ agrestiū: succo ve maloꝝ punicoꝝ acetorūq3 aut cū sumac cōdiat̄: stōi ē cōfortatiuū atq3 colericā hn̄tibus solutionē ⁊ venā debilē hn̄tib⁹ ac defectū appetitū calidum esui datū cā suauitatis odoris suiq3 saporis ingēs desideriū ꝓuocat. aliquātis etiā sit nutrimētū. laudabiliores tn̄ pulli masculi canere incipiētes ⁊ intēꝑata pinguedie existētes. Gallina v̄o minus pullis ē hūida. ꝓpt̄ea h̄ ad pulloꝝ cōparatione digōi ē difficilis: tn̄ bn̄ digesta pluris erit nutrimēti. Qꝫ si de ea simplex ius ꝯficiat̄ erit melior. q2 ab aq̄ qddā hūiditatis acqrit. vn̄ stōi ē cōfortatiuū multū dat nutrimētū. Si aūt cū succo vuaꝝ agrestium uel maloꝝ granatoꝝ agrestiū acetosoꝝ sicut supi⁹ dixim⁹ ꝯdiat̄ erit ꝯtra colicā egestionē. Galli v̄o iuuenes sūt duriores ad digerēdū minorisq3 hūiditatis q̄3 galline. Decrepiti aūt iuuenib⁹ mollioris tenerioris sūt carnis: tardi tn̄ sūt digōi. Qui si coquāt̄ in. xv. libris aq̄ multūq3 salis ibi misceat̄ ⁊ sup̄ prunas quousq3 ꝯsūpta fuerit caro ponat̄: deinde vna nocte manere dimittatur mane v̄o calefactū ius ⁊ esui datū sic optime v3 ꝯtra colicā passionē. caro eni eoꝝ qddā h3 ventositatis qđ in coctiōe solutum

sit cā solonis. Porro si vetꝰ gallus findat̃ ⁊ oīa eiꝰ viscera ex/trabāt̃ ⁊ de semie croci bortēsis:polopodio:caulibꝰ siluſtribꝰ im/pleat̃ ⁊ in.xv.libris aq̄ coquat̃ donec caro ꝯsumat̃:sic ē vtilīmo col cā babētibꝰ passioné.viscolos.n.⁊ sīaticos purgabit bũores mllicā etiā būi bꝰ cōplōné subueni :⁊ grossā sūi ventositaté ex/cludit:doloré.n.eiꝰ mitigat:tremoré ⁊ arteticū doloré curat ⁊ va let ꝯtra periodice febris ꝑlixitaté.

PUlli colūbini calidi sūt ⁊ copiose bumidi: quāob:em grossū dāt nutmētū:qḋ testat̃ grauitas ad volādū:sed volare incboātes amittūt illā grauitaté:sicq; eoꝝ ca/ro leuior ⁊ ad digerēdū acceptabilior.ē etiā ꝯueniēs sīaticā ba bētibꝰ cōplōné.incōueniēs colericis nāꝫ būidis uel calidis.Co lūbi in iuuētute manētes uel trabētes cā dure sūt digōis ⁊ illau dabile faciūt nutrimētū:utpote nocumēti gnātiuū.G.testat̃ ex/tremitates volatiliū sicciores bec eē ad totiꝰ cōpationé sic visce ra aialiū ad eoꝝ corpis cōpatiuū. Uenter oiuꝫ volatiliū lacer tosus ē durus ad digerendū. sꝫ si digerat̃ multū dat nutrimētū oibꝰs tñ ventribꝰ anserinus ē laudabilior pp copiā sui būidita tis aialis.post būc gallus nascēs.Silr ⁊ iecur ⁊ bi sūt ceteris nu tribiliores ⁊ ꝯueniētiores.Ale vō vniuscuiꝰq; volatilis sūt alijs mēbris laudabiliores ꝓ sui motꝰ ac laboris nimietate. ꝯstat eni motꝰ multitudine būoꝝ sup̄fluitaté expelli.vñ ala fit saporior ac digestibilior. Rursus iuuenū volatiliū ale sūt meliores puerilibꝰ p fortitudiné motus eoꝝ. Pulloꝝ vō ale lꝫ bene nutriāt par/uum tñ dant nutrimētum. Colla laudabilis nutmēti sūt pp ni/miū motum quem babent sicut diximus de alis.sed colla anse/ris ⁊ galline sunt meliora collis omniū aialiū. Silr volatilia ca/strata oibus animalibꝰ ābulātibꝰ sunt vtiliora:necnō galli castra ti omnibꝰ volatilibꝰ ꝯueniētiores:laudabiliꝰ eni nutrimentū ⁊ per perfectum generant sanguinem.Cerebella eorum nibilominus cerebellis ambulantium sunt meliora. Cerebella enim volati/

lium minoris humiditatis ꝛ viscositatis sunt cerebellis ambulantium pp. hoc ergo indicamꝰ hoꝝ cerebella parū eē hūida ad illorum cōparationē: sꝫ laudabiliora oībꝰ cerebellis volatiliū sūt cerebella pulloꝝ: starnoꝝ: pdicū: galloꝝ ꝛ gallinaꝝ.

Ova hec sūt aīalibꝰ volatilibꝰ qꝛ sanguis ꝛ spma sunt aīalibꝰ ābulātibꝰ. sicut. n. sanguis ꝛ sperma sūt mā ꝛ nutrimētū supradictoꝝ aīaliu ābulātiū: ita oua sunt mā ꝛ nutrimentū volatiliū. oua eni volatiliū ma culuꝫ succūbētiū hec duo in se re inere vidēt. sperma videlꝫ ꝛ nutrimētū. pide velociter ꝛ multū nutriētia ꝛ ɔfortatia velocit nutriūt pp sue subē subtilitatē suiqꝫ liquoris tēperamētū corpis sūt ɔfortatia velocit nutriūt: ꝛ quāto plus calor in eo opat: tāto magis indurat. sic videmꝰ in exterioribꝰ fieri: quāto. n. calor ignis in eis opat: tāto indurari incipiūt: nutrimētū dant multū: qꝛ tota eoꝝ subā mutata mēbris oio assilat p sui nature hūane vicinitatē: maxie eoꝝ vitella qꝛ in calore ꝛ hūiditate sunt tempata: magis vident esse hūide cōplōni silia: sꝫ tamē si assent ab igne calorē suscipiūt ꝛ siccitatē. vn̄ fuerint desiccata minusqꝫ caloris refrigeratia. Si vo cū aqua fuerint elixa: humiditatē sumūt. pinde minꝰ desiccatia magisqꝫ caloris mitigatiua: Albumē tn̄ eoꝝ aliquātulū frītati ꝛ grossitati ptinet. vn̄ est durū ad digerēdū ꝛ tardū. Propterea oua inter se quatuor modis discrepāt. primus p aīaliū naturis ē ꝛ eoꝝ etatibus. secūdus ppter longinquitatē tpis ouorū i aere manētiū. tertius est artificiū coctionis eorū. quartꝰ si plusqꝫ operat uel minꝰ coqt. Diversitas āt naturarū ouoꝝ ꝛ ceteꝝ aīalium ꝛ etatū multiplex est. qꝛ si oua de tēperatis fuerint aīalibꝰ bene carnosis etiā ꝛ iuuēculis ceteris fiunt laudabiliora: maxie si masculis fuerit succūbentia. cōtraria aūt ecōtrario. Proinde oua perdicis ꝛ galline sunt laudabiliora. sūt crasse ppter escam uel quietem quā habēt. si vo fuerint iuuenes ꝛ masculos habue

rint:multo plus erũt laudãda.aĩalia.n.masculis succũbẽtia calo
rẽ habẽt vehemẽtiorẽ.quare odor eoꝝ oĩ caret acumĩe. vñ sũt
facilia ad digerẽdũ. Post h anseris oua sũt bonitatis quicquid
habẽtia.⁊ lꝫ sint grauia duraqꝫ ad digerendũ:tñ si calor erit for
tis ip aqꝫ bene digerãt supiorib⁹ dietis nutribiliora magis con
fortãtia. Peiora istis oua strucij sunt. Sũt.n.grauis odoris: id
circo sunt dura grauiaqꝫ digõni. Pessima vͦo oiuꝫ sunt pauõis
oua ꝓpter horribilitatẽ odoris sue carnis vñ sunt indigestibilia
humaneqꝫ cõplõni incõueniẽtia. Sꝫ calidiora ceteris ⁊ ardẽtio
rẽ sanguinẽ gñãtiua sunt passerũ.post h colũbaꝝ.minorẽ tñ ca-
lorẽ ⁊ siccitatẽ habent.

Diuer sitas ouoꝝ extra existẽtiũ est triplex.aut.n.sunt
recentia.aut vetera aut mediocria. Recẽtia vͦo sũt lau
dabiliora q: calor eoꝝ nãlis est fortior.hoc testat̃ boni
odoris suiqꝫ saporis acceptabilitas.pp hoc bñ nutriũt atqꝫ ca-
lorẽ cõfortãt naturalẽ. Vetusta vͦo pessima sunt.vñ corruptibile
generãt nutrimẽtũ.calor.n.nãlis ẽ defect⁹ atqꝫ ab aere aliũ sum-
pserũt.ĩoqꝫ maloꝝ humoꝝ putredinẽ citi⁹ subeũt:⁊ quãto vetu
stiora tãto erũt deteriora. Vñ.G.nullã inquit iniuriã oua dico
habere nisi q̃ fuerint vetusta. qm̃qdẽ eoꝝ nãlis calor ẽ perdit⁹
alio accñtali ab aere sũpto faciẽte in eis ebulitionẽ:atqꝫ putrefa
cienẽ. Qꝫ si reprehẽdũt nos sophiste dicẽtes. Si oua nihil iniu-
rie habẽt nisi que vetera sũt:cur dixistis oua galline ⁊ perdicis
meliora eẽ p̃cipue si masculos habuerint. Quib⁹ respõdẽdũ est
falsam ꝓposuisse ꝓpositionẽ. In supioribus diximus oua esse
idẽ suoꝝ aĩaliuꝫ essentiã.vñ nccio laudabilis aĩalis oua sunt lau
dabiliora.illaudabilis vͦo:illaudabilia. Et iniuria quã dixi non
est ẽentialis sꝫ accidentalis.idcirco oĩb⁹ aĩalib⁹ pertinet.ergo si
oua aĩaliũ laudabiliũ fuerint vetusta erũt illaudabilia. Si vͦo sũt
ex illaudabilib⁹:oua erũt pessima. Nõne vides q: in vna ẽentia

inuenit quiddā obediēs digōni ꝛ quiddā inobediēs: vtraq; vō sunt in vno gnē ꝛ in vna eēntia: ꝛ nō differūt īnt se nisi in multitudine ꝛ ꝑuitate: ꝛ nō est nccē ut cibus copiam dans nutmētū sit laudabilis: paruitatē dans sit illaudabilis. Inuenimꝰ .n. quedā multū nutriētia eē laudabilia ꝛ illaudabilia paruq; nutriētia laudabilia ꝛ illaudabilia ꝛ tn̄ vniꝰ generis sūt ꝛ vniꝰ aīalis: sic lactētia vitelina ꝛ camelina: qꝛ vitelina multū nutrimētū sunt laudanda: camelina vō multū dāt nutmētū: sed tn̄ illaudabilia sunt. gº in nutrimēto conueniētia: in subā vō incōueniētia: qꝛ ista sūt illaudabilia: ista vō laudabilia. Itē duas ꝑparatiōes vniꝰ cibi discrepare inuenimꝰ. vna .s. ad digerēdū facilē: ꝛ aliā durā. vbi gratia oua in aqua elixa ꝛ mediocrit cocta facilia sūt digōi. si vō ad duritatē coquāt tarde digerūt. sūt gº i subā silia ꝛ i coctōe dissilia.

Diuersitas vō ouoꝝ h; artificiū multiplex ē. sūt .n. q̄dā assa siue in cinere siue i carbonibꝰ: sūt ꝛ q̄dā in aq̄ elixa. alia i sartagine cū oleo frixa uel alia pinguedie. sūt ꝛ q̄dā i aq̄ ꝛ oleo atq; tali cōmētario vl' ꝯdimēto. sic cepa: pipe cimino ꝛ silibꝰ cocta: sūt alia cū carne ꝛ herbis viscellata. Assa sunt grossiora ꝛ duriora ad digerēdū elixatis: qm̄ calorē ꝛ siccitatē ab igne suscipiūt. fumositatē etiā ac odoris grauitatē. Elixa vō in aq̄ sine testis in sua nāli custodiūt hūiditate cū aq̄ humectatiōe suiq; odoris grauitatē amittūt. vn̄ ceteris ouoꝝ ꝑparatiōibꝰ sūt laudabiliora ꝑcipue si mediocrit cocta fuerint. Frixa vō ceteris deteriora ꝛ grossiora citoq; in fūositatē ꝛ i colericos hūores ac putredinē ꝯuertibilia. q̄re sūt cā fastidij ꝛ abhoīatiōis qꝛ ꝯuersa i putredinē q̄cq̄d bonoꝝ cibarioꝝ i stō inueniunt putrefaciūt. Que vō cū aq̄ coquūt ꝛ oleo ꝛ cōmētarijs sūt facilē digestionē hn̄tia: coitꝰ augmētatia ꝛ ꝯpmatis multiplicatia. maxime si cū assa carne fuerit cocta ꝛ calīs atq; odoriferis ꝯdimētis sicut pipere: cimino: zucaro ꝛ silibus.

Diximꝰ in pͥma ꝑticula huiꝰ libri vl'em dispositioné sui
qꝫ generis diuersitaté ꝛ naturas. volumꝰ aũt i h libro
ꝯpiã supioris disputatiõis repetẽ ut facillime cordibꝰ
legentiũ hec disputatio fũdet: neqꝫ ꝯuertãt ad supioré ꝑticulã ni
si cũ certã rõné volũt oñdere aut argumétare. Dicimꝰ ergo na
turã pisciũ vl'r eé friaꝫ ꝛ hu. ſtatis gnãtiuã ꝯueniété calaꝫ hñtibꝰ
cõpl'oꝫ ꝛ siccã: maxie i estiuo tp̄e ꝛ cal'a regiõe icõueniés vͦo fris
ꝛ hũidisqꝫ cõpl'onibꝰ ꝛ carnosis maxie qbꝰ molles nerui fuerit:
ꝛ ad hyemale tépꝰ venerit uel friaꝫ regioné habuerit: nãl'r eni
eos ifrigidãt ꝛ hũectãt ꝓide qbꝰ colera ru. dñat ꝛ cal'aꝫ hñtibꝰ
cõpl'oné coitũ ꝯfortãt ꝛ ſpma augmétãt. Sꝫ diuersãt tbꝰ modis
gnãl'r: sũt. n. marini q nec creãt nisi i solo mari. sẽ ꝛ fluminei nõ
nascétes nisi i flu͞ie ꝛ dulcibꝰ aqs sẽ. sunt. n. qdã ascédétes a ma
ri ad dulcé aquã ꝛ delectãt i ea. sẽ ꝛ alij aq̃s fugiétes dulces ꝛ i
eis nõ delectãtes. Qui ãt nascũt i aqs dulcibꝰ salsas odio hñt
vñ nõ ad eas tédũt nisi cũ cogũt ꝯponi sipetu fluétis aq̃. Qui vͦo
i vtraqꝫ aq̃ creãt sẽ duobꝰ modis: aut de dulcibꝰ i salsas aquas
vadũt uel ecꝯuerso: sꝫ plés iuenimꝰ a salsis i dulces ascédétes q̃ꝫ
a dulcibꝰ ad salsas ꝑꝑ delectioné dulcedis aq̃ quos possimꝰ dis
cernẽ. Nã i mari nascétes spinas hñt paucas duras ꝛ grossas ꝓ
siccitate aq̃ i q̃ nati sẽ ꝛ supfluitatis mltitudie. q vͦo nati sẽ i flu͞ie
subtiliores hñt spinas mltas molles ꝓ mollicie hũiditatis aque
in q̃ nati sunt. Multitudo spinaꝝ fuit ut sustẽtaret mollicié co
rũqꝫ teneritaté. Qꝫ si sophe obijciũt dicétes. q̃re spine eoꝝ non
sunt grosse ut meliꝰ regerent teneritaté carniũ. Rñdemꝰ hũidi
tas aq̃ eoꝝqꝫ teneritas repugnat në ut neq̃at duras atqꝫ gros
sas creare spinas. idcirco nã multiplicauit ꝑ totũ corpꝰ spinas ut
qd deberet sustẽtare cũ spinaꝝ duricie ꝛ grossicie cuꝫ eaꝝ mul
titudie h possit supplere. Marini vͦo iteꝝ sẽ duplices. qdã eni
nascunt in pelago ꝛ in altis locis. sunt etiã alij in ripa planisqꝫ
aqs nati. Qui vͦo creati sunt in pelago aut petrosis ꝛ harenosis

locis habitabãt aut lutosis ꝛ mol'ib⁹. Qui võ nati sunt in ripa ꝛ partib⁹ paucitaté aque habentib⁹ aut lutuosis ꝛ mollissimis na scunt dulcib⁹ aquis vicinãtibus: uel sũt nascẽtes in harenosis et petrosis locis ab aqs lõge remotis qui nõ adeo sũt pingue cen q in harenosis ꝛ petrosis locis pelagi morãt̃ pp putrediné ꝛ sor ditaté terre: sũt ergo subtiliores ꝛ laudabiliores oib⁹ piscib⁹ ma rinis ꝛ ad digerédũ faciliores: ꝛ ad sanguiné generãdũ laudabi liores: q nati sunt in pelago ꝛ habitãt petrosa ꝛ harenosa loca: sꝫ tñ de stõ ꝛ intestinis exeũt pp sue viscositatis puitaté. qδ testa tur sue pinguedinis indigẽtia: suiqꝫ saporis habilitas. Sũt ergo humanis corporib⁹ ꝯueniẽtes. oĩs. n. cib⁹ quãto lõgior a sapidi tate: tãto min⁹ delectabilior ꝛ min⁹ ꝯueniẽs hũanis naturis: pp hoc pisciũ hoꝝ spẽs: laudabilior ꝛ digestibilior magisqꝫ cib⁹ ad saluté regẽdã est efficax pp eoꝝ tẽperamẽtũ. nõ. n. sunt subtiles aquosi nec terrestres grossi: sꝫ aliquãtulũ hũiditatis pp humoré naturalé in eis dominãté. post hos sũt qdé aliqd bonitatis ha bẽtes lutosa ꝛ mollia loca maris inhitãtes dulcib⁹ aquis vicinã tes: nõ adeo puri sicut q harenosis ꝛ petrosis locis pelagi morã tur pret̃ putrediné ꝛ sorditaté terre. In tertio loco sũt q in ha renosis ꝛ petrosis locis ripe habitãt peiores ceteris q hitant in ripis maris ꝛ lutosis ꝛ mollib⁹: pcipue si fluia ꝛ paludes eis vi cina sunt. Pisces aũt aquaꝝ dulciũ vl'r sũt grossiores ꝛ visco siores tardioresqꝫ ad digerẽdũ: facili⁹ ꝛ stõ egrediũt̃ qꝫ marini sed tñ nutribiliores sũt. Sũt etiã duob⁹ modis: quidã gnãt̃ i flu mine: quidã in paludib⁹ ꝛ lacub⁹: pterea sũt fluminei multis mo dis. Sũt qui in magno fluie creant̃ ꝛ clarissimo sup petras ꝛ ha renas nimis ĩpetuose fluente. clarissimum enim est propter lon ginquitatem sordiciei ciuitatis. Sunt ꝛ qui nascũtur in paruo flu mine debilit̃ fluẽte sup lutũ ꝛ putrediné ꝓpter ciuitatis sordiciei sibi vicinitatem. Pisces autem lacuales sunt diuersi. sunt enim

quidã i quibusda lacub⁹ nascétes ab vna pte mare ingredienti bus ⁊ ab alia pte flumina ad eos intrãt. sut ⁊ alij q i lacub⁹ ori unt lõge a mari remotis: flu/ia tñ in eis decurrũt. sunt ⁊ alij nec ipsi in mare nec flu/ia in eis sũt ingred/etia verũtñ pisces dulciũ aquaꝝ bi sũt meliores q magna ĩhabitãt flu/ia impetuose fluẽtia quoꝝ fũdus ẽ lapide⁹ ⁊ lõginqua sũt a ciuitatis sordicie q² forti tudiné cursus aq̃ cõprimũt pisces sup lapidé. vñ caro eoꝝ tene rat fitqꝫ cã sue digõnis ⁊ ab eis viscositas ⁊ odoris grauitas ex pellit pcipue si nõ sit altitudo aquaꝝ ut pisces terre sint ꝓping q² quãto paucitaté aq̃ habuerint tãto a terra frequẽti⁹ pcutiunt ⁊ aque claritate oi horibilitate carebũt. ĩõqꝫ sũt quasi pisces pe trosa loca pelagi inbitãtes. Pisces aũt parui fluminis sũt luto sa loca debilit currétis ⁊ sordiciei ciuitatis vicinãtis sũt viscosio res ⁊ horribilé habét odoré: sũt ⁊ grauiores ad digeredũ ⁊ de teriores sũt saporis: vñ malũ dãt nutrimẽtũ: q² debilitas cursus aque quietos reddit pisces clanditqꝫ in eoꝝ corpib⁹ copiosos hũores: quare fit cã viscositatis ⁊ horribilis odoris: difficilis di gestiõis. Pisces v̄o lacuales ceteris sũt peiões: grauioris eni sunt odoris ⁊ grauit digerũt. maxie si sũt lõge a mari ⁊ fluibus hñt. n. requié: nec flumé intrat in eos ut eoꝝ putrediné lauet. vñ pisciũ hũores augmẽtãt eoꝝqꝫ pori claudũt. qđ sic certificatur q² cũ aquas exierit: cito in putrediné ꝯuertũt. eoꝝ viscositatis multitudo claudit poros ⁊ suffocat ⁊ extinguit calorem intrin secus locatum.

Dixim⁹ aũt in p̄ma pticula hui⁹ libri pisciũ huiõi dispu tationé. Fuerat. n. qdã lacus artificiose fact⁹ cui⁹ lon gitudo erat. ccl. brachioꝝ: latitudo v̄o. cc. eiusqꝫ sordi cies semp spacio decé dieꝝ purificabatur: nõnunq̃z. xx. qua pur gatiõe facta per duos annos amiserũt multo tẽporis interuallo illotũ. vñ multis ramis fuit repletus sordicie: nimiaqꝫ putredine

tandē p solitū foramē eo mūdificato: inuenerunt multa gnā ibi pisciū qui adeo erāt crassi ꝛ viscosi ꝛ lubrificati ut manibꝰ nulla tenus possent teneri. mox etiā a lacu exierūt: moriebāt. quorum viscositas ꝛ lubrificatio fuerāt ex putredine ꝛ sordicie ipsiꝰ lacꝰ vñ postq̄ coquebant nullo modo poterāt māducari pp putredinē ꝛ horribilitatē odoris ꝛ saporis eoꝝ. Quibꝰ itaqꝫ piscibus meliores qui habitāt in lacubꝰ a mari remotis quos sp fluuia intrant q̄ partim lauāt fluminis aqua. Itē meliores sūt lacꝰ mare ingredientes ꝛ fluminibꝰ eos ingredientibꝰ. sūt eni pisces eoꝝ vicini piscibꝰ pua fluuia inhabitātibꝰ ciuitati vicināti a. vñ ysaac. yp. pisces inquit marini vl'r minorē habēt viscositatē ꝛ humiditatem ceteris. Post hoc sunt pisces magni fluminis fortiē fluētis ꝛ pisces lacuū mare introeū tiū deteriores ceteris q i lacubꝰ habitāt a mari ꝛ a fluuie remotis: sūt eni viscosiores ꝛ oībꝰ indigestibiliores. Rursus ē vnū genꝰ pisciū mare ꝛ flumina atqꝫ lacꝰ inhabitātium. Sꝫ marini meliores ꝛ laudabiliores: vtriqꝫ tñ laudabiliores. Alia aūt pisciū est diuersitas que in quinqꝫ modis ē. Prima eoꝝ videlꝫ generis varietas: eorūqꝫ cōplonis ineq̄litas. Secūda ciboꝝ est differētia. Tertia vētoꝝ distātia. Quarta rerū nāl'r a vētis ductaꝝ est impuritas. Quīta artificij sui māducādi est dissilitudo. Diuersitas ergo generis pisciū eorūqꝫ cōplonis ē biformis. sūt eni qdā habentes squamas alij mime. Squama aut est grossa dura ꝛ multa. uel ē subtilis ꝛ mollis ꝛ pauca. Sed pisces squamas habētes sunt meliores: squama eni significat humoꝝ paruitatē ꝛ aquositatis indigentiā. q̄ natura supfluitates humoꝝ ab interioribꝰ ad exteriora expellit ad nutriēdas squamas: sicut aīalium natura tertiā finiens digestionē exterioribus mūdat membris quecūqꝫ sunt conueniētia ad nutrimentū lane pilorūqꝫ ꝛ similiū. Unde pisces squamas habētes duras ꝛ grossas meliores sunt habentibus molles ꝛ subtiles. Squamaꝝ. n.

grossicies paruitaté innuit humoꝝ. Ecõtrario habẽtes copiam habent humoꝝ. Et per hoc testat̃ q̄ grossicies squamarũ piscium marinoꝝ maioꝛ est squamis piscíũ fluminũ. Squama iteꝝ dorsi maioꝛ est squamis ventriũ. doꝛsu eni siccius est vẽtre. Diuersitas v̄o pisces nutrẽtium est multiformis. Sũt eni qdã olera pascentes uel radices aut grana que oĩa sunt bona: vnde bonũ dant nutrimentũ. fitq̄ʒ illoꝝ genus piscíũ ad cõmedendũ vtile. Ecõtrario sunt cõtraria pascentes. Sunt iterũ pisces lutum ꝛ imũdiciã edentes. ideo coꝛꝛuptibiles sunt malũ habentes sapoꝛé ꝛ hoꝛꝛibilé odoꝛem digestioni male obedientes

Diuersitas v̄o piscium ꝑpter vẽtos multimoda ẽ. pisces eni in plaga septentrionali habitãtes: si insufflati fuerint septẽtrionali vẽto erũt melioꝛes. ab occidentali ꝛ meridionali insufflatis: qm̃ oꝛientalis ꝛ septẽtrionalis sicciores sunt. vñ sunt cã grossã expellẽs ꝛ dissoluẽs fumositaté a terra ascendenté. Meridionales ꝛ occidẽtales humoꝛes sunt: idcirco sunt cã fumose grauitatis a terra saliẽtis ꝛ claudũt poros cõpoꝛis aĩaliũ. Siľr ꝛ pisces fluminũ a ventis perflatoꝛũ melioꝛes sunt piscibus fluminũ a ventis coopertoꝝ: q̄ foꝛtitudine ꝛ impetu ventoꝝ mouentiũ fluminũ vacillat̃ aqua. quo circa q̄ aqua mouet̃ ꝛ pisces necio mouẽt̃ inuicẽ se allidẽtes ꝛ ꝑfricãtes: q̄re supfluitas humoꝝ ab eis excludit̃. fiũtq̄ʒ teneriores ꝛ visco sitatis ꝛ odoꝛis saporisq̄ʒ hoꝛribilitas q̄ʒ habuerit ab eis excludit̃. Qꝫ si venti puluerẽ uel aerẽ clarissimũ ꝛ siccissimũ poꝛtauerint melius est q̄ʒ si turbidus sit ꝛ humidus

Diuersitas ergo piscium pꝛo artificio coctionis multipharíã diuidit̃: aut eni assi cõmedunt̃ aut cũ oleo: frixi aut cocti cũ oleo ꝛ aq̃ ꝛ cõdimẽtis: aut sola aq̃ elixi assi qdẽ cũ oleo frixi mioris sũt huidítatis ꝛ viscositatis: vñ non sũt vẽtriũ hũectatĩ q̄ duriores ad digerẽdũ utpote siõʒ grauan

testa: assi tñ frixis sūt laudabiliores. qꝛ frixi quiddā hñt viscositatis ppē oleū. Pisces aūt cū aq̄: oleo: poris aneto ꝛ silib⁹ ppa rati sūt ceteris digestibiliores ꝛ ventriū solutiui. Cū aceto cocti erūt refrigeratiui in n⁹tñ bñectatiui: Qui vo cū aq̄ sola elixant sūt oib⁹ laudabiliores: qm̄ eoꝝ viscositatē aqua in q̄ fuerāt cocti abstulit: pcipue si māducēt cū oleo obsomagoro: mēta: apio: ruta: carui: pipere: .33. ꝛ silib⁹. Cācros ꝛ oēs pisces hñtes squamas sūt solubiliores: ꝛ h testat̄. G. solubiles eē pp salsitatē eoꝝ q₃ acumē. pinde nō sunt nociui: maxie sue neruositati.

Phisici videt̄ eē ꝯcordati: maxie Hypo. ꝛ. G. q aq̄ sit cōposita de duab⁹ q̄litatib⁹ simplicib⁹. i. fritate ꝛ humiditate. pīde nullū dat nutrimētū corporib⁹ hūanis nec augmētū nisi cōposita cū varijs cibarijs fuerit ꝯpositis scd̄o ꝯ ꝯpōne 4 elemētoꝝ. Aqua. n. qꝛ frigida ē ꝛ hūida nāliť ꝛ eēntialiť ꝛ nō ad aliaꝝ rerū cōparationē necio nullū dat nutrimētum calide ꝛ sicce cōplexioni. qꝛ ꝯria ē ꝛ repugnat oib⁹ calidis ꝛ siccis nālr. qd̄ cū ita sit necē est i eis opet nihil nisi ꝑm qd̄ opať ꝯrium ꝯrio ꝛ actio cuiuslib₃ ꝯrij nō est rei sibi ꝯrie augmētatia uel nutritiua s₃ repugnatia ꝛ destructia: sicut videm⁹ aquā igni resistere: albedinē nigredini. aqua. n. ignē extinguit. ignis vo aquā calefacit. silr albedo vult albā reddere nigredinē: ꝛ nigredo nigrescere albedinē. nō cōmiscēt: s₃ poti⁹ inimicādo vnū minuit alterum palā ergo ē aquā nullū dare nutrimētū corporib⁹. Propterea dicētes aquā eē simplicē ꝛ corpa nr̄a cōposita ꝛ simplex nō opatur in cōposito sicut cōpositū in cōposito uel in cōpositū. simplex eni cōposito dissimile: cōpositū cōposito sile; cōpositū a cōposito suū sile crescere facit. simplex aūt ecōuerso facit illud decrescere Nutrimētū nihil aliud ē q₃ cibi assilatio in corporib⁹ edentiū: qꝛ simile est potestate. s₃ aq̄ nō ē nutribilis qꝛ neq₃ potestatie neq₃ accñtaliť est silis calori ꝛ siccitati nr̄i corpis. Qꝛ si reprehēderēt

sopbiste dicētes: Si aq̄ est sic dixisti q̄ necitas fuerat,ut aqua da
ret̄ nē hūane cū nos videmꝰ alia aīalia nullo mō posse regi nisi
rarissime absq; aq̄. Quibꝰ rn̄dendū ē: aque necitas duobꝰ mo-
dis fit. vno q: portat cibū ꝑ totū corpꝰ cū sui subtilitate ⁊ liquore
dissoluit aūt ⁊ attenuat cibū ut possit venas penetrare ⁊ ceteras
vias corpis. Alio mō q: cū fritate ⁊ sui humectatiōe refrigerat
⁊ extinguit caloris extranei nālis acumē ⁊ sitim ab eo gnātā mi
tigat: pp ꝯrietatē quā vtraq; habet. ⁊ dissoluit fumum circa cor
acumulatū: qm̄ ꝯfortat nām in actiōe sua. s; tn̄ si īuenerit fortē ca
loris qualitatē adeo ut neq̄at ei repugnare mutat̄ in ipsū patien
do. sicut videmꝰ in exteriorībꝰ aquā in igne trāsire. mutat̄ eni in
igneā nā; ꝓ sui subtilitate. vn̄ ignis ꝯfortat̄ ⁊ augmētat̄. vn̄ nos
ō; ut preuideamꝰ si h̄ infirmo tribuat̄ ingeniare illā admiscēdo
ei v; rē grossam ⁊ eā grauātē q̄ sit in secūda cōplone cōposita:
sic psiliū: panis: locꝰ: ⁊ silia ut fiat grossior ⁊ grauior: neq; calori
obediat extraneo: s; ꝑ eā extinguat̄ sitis ab eo gnāta ⁊ calor mi
tiget̄. Laudabilis aqua duo ī se ꝯtinet. vnū ē ex sui eēntia. aliō
est ex sui cursus origine: ex sui essentia: claritas ⁊ hūiditas nullū
hn̄s colorē ⁊ saporē nec odorē nec fetorē. q: color sapor ⁊ odor
significat quatuor cōpositiōes q̄litatū ab actiōe nē cōpositas in
corporībꝰ in secūda cōpositiōe de hūiditate ⁊ fritate. Nō g° de-
bet habere saporē colorē neq; odorē. q: si hoc habeat significat
aliā rem in ea esse adunatā. Si v̄o habuerit colorē: necē est ut sit
albꝰ clarissimus ⁊ nitidꝰ. h̄ eni demōstrat aquā eē clarissimo ⁊ te
nuissimo aere cōm xtā. Si v̄o habeat saporē: necē est ut sit acce-
ptabilis: cōmunis ⁊ facilis sensui. Qꝫ si odorē hēat necē est ut sit
odorifera oī carēs putredine ⁊ grauitate. Quecūq; aqua talis
est bonū habet saporē: venarū erit penetratiua ⁊ ciboꝝ portatia
⁊ nullā auget ventositatē: rugitū uel grauitatē. Origo ui cursus
necesse ut sit contra orientē aliquātulū septētrionali pertingens

plage ut septētrionalis ⁊ orientalis vētus eā pflet. Flux⁹ ei⁹ necē ē ut sit fix⁹ ⁊ velox currēs sup lapidē puū ⁊ barenas clarissimas nullā babēs imundiciā: aut cursus sup cretā sapidā nimisqꝫ mūdā: colorqꝫ rube⁹ aut niger. huiōi eni aq̄ subtilis ē ⁊ leuis: q̄ posita ad ignē seu solē citissime calefit. calefacta vō ad aerē ponat: velocit refrigerat: qꝛ citissima ei⁹ in vtero de q̄litate in q̄litatē sui ē significās leuitatē: nec oñdēs illā quispiā terrestre babere. Sꝫ oib⁹ aūt aquis pluuialis est electioꝛ q̄ vicine ab aere sūmitate cecidit: mūda tñ si fuerit ab oī putredine ⁊ ponat in cisterna optime lota. talis eni aqua min⁹ ceteris būida: ⁊ quiddā stipticitatis bꝫ. vnde nō nocet stō sꝫ potius eū ꝯfortat. Post bāc cōmendam⁹ aquā fluis magni lōge a ciuitate remoti cui⁹ liquoꝛ ē clarissim⁹ sup barenas nitidas uel lapides currēs tamē meli⁹ si fluit sup lapides q̄ꝫ sup barenas: lapides eni illidūt aquā eiusqꝫ grossiciē attenuāt. Que vō sup barenas fluit nitidas melioꝛ q̄ꝫ pluuialis in cisterna lōgo moràs tpe. Morās aqua in cisterna malā suscipit qual tatē a fumositate terre. Preterea ē fontina in q̄dā bonitate q̄ fluit ex parte oriētis uel septētrionalis. meliō etiā si ex oriēte q̄ꝫ septētrione fluat. sicut Hyp. ⁊ G. attestant plaga inquit oriētalis ca. ⁊ sic. ⁊ oī mane ibi orit sol qui est causa aerē extennādi ⁊ fumū mūdificādi atqꝫ grossiciē i modico tpis subtiliādi. Sꝫ volētes aquā ꝓbare q̄ sit grauis aut leuis: lineos tenues accipiāt pānos ⁊ veteres eosqꝫ medios diuidāt equalr ⁊ madefaciāt eos duab⁹ aqs diuēsꝫ: deide vtriqꝫ pāni eq̄lit aqs expressis ⁊ vno loco suspēdāt eodē tpe: qui vō prim⁹ erit siccus aquā in qua idē missus fuerat sciāt eē leuioꝛē ⁊ tenuioꝛē. Sꝫ tñ si volūt clarificare aquā ⁊ mūdificare ꝑꝑ colericos ⁊ iuuenes ceterosqꝫ calidas nās bñtes: accipiāt eā cū puluere boli ⁊ chimolee: spodij ⁊ siliūꝫ decet purificari. Hūidas vō nās bñtib⁹ donet cū amigdalis amaris ⁊ ossib⁹ crisomilloꝝ ⁊ alumine mixtā

Temperatā vo naturā habētib⁹ donet cū amigdalis dulcibus τ tritici farina. Qz si neccē est ut aqua poter frigidissima aut turbida ōz eā misceri vino albo sincero acerbo τ clarissimo. qđ si negle ctum fuerit in stomacho ꝯuertet:stomachoqz defectionē tribuit τ cum stō⁹ deficit:malos hūores recipit ad eos fluētes sic vide mus assidue ieiuniū ferētes in virtute deficere stō ꝑ ieiuniū cale facto. qꝛ si h aqua misceat cū supradicto vino:fit tenuis τ dige/stiua τ malos humores dissoluit ad stōm vēturos. stōm eni ꝯfor tat τ adiuuat ad expellēdū malos hūores cū egōne. Porro aq̄ frigidissima pluriū est neruoꝝ pectoris intestinoꝝ ꝑcussiua: gnātqz dolorē in vētre τ stricturā in pectore τ oib⁹ instrumētis spūs et crepaturaꝝ in suis venis. Quā q assuete biberit incidet spasmū τ mēbroꝝ dormitationē patiet τ tbetbanū atqz epilepsiā. Vn ōz ut cū supradicto misceat vino ut tēperet. Necē ē ergo oib⁹ na/turalit uel accñtalit hūidas nās hñtib⁹ cauere aquā: qꝛ si aliud nō po sunt misceant eā cū aliquāto mastice τ coquat ea quousqz ad tertiā uel dimidiā partē redierit. Rursus decet oēs cauere aquā salsuginē uel vitrositatē habentē:talis eni aq̄ corpora cale facit τ desiccat: ventremqz accidentaliter constipat: eius enim actio in initio dissoluit humores grossos τ pungit intestina. vn/de fit solutio ventrium. In fine vo humectationem ventris cō stipat eiqz resistit ne per secessum exeat. fit ergo causa constipan di ventris accidentaliter.

Nix frigidior est τ minus aqua humida. quia non est aliud nisi aqua pre nimia frigiditate coagulata. vn̄ sua humiditas occultatur:siccitas autem palam est ꝑ sua intela trutate. Proinde omnibus corpis neruis nocet τ dētib⁹ maxie senib⁹ pp defectionē suoꝝ neruoꝝ:ꝑcutit.n. stōm etꝑ pe ctus τ oia viscera. generat spūs instrumentis angustiam:spasmū paralesim τ oia h in senibus cito apparētia. Pueris vo τ iuue

nibus vo cito talia eueniũt ꝓ·nã lieoꝝ calore frĩtati repugnãte ʒ tñ si ea assuescãt nocet eis: pcipue nerui eoꝝ in hanc incidunt passionẽ de qua nullo mõ possũt euadere. idcirco assuetãtibꝰ ea oportet medicũ succurrere cũ balneo: ⁊ postq̃ʒ sudauerint: cũ ie releon: sansuceleon: anetileõ: ⁊ silibꝰ vngant: bibãt fortissimũ vi nuʒ vetus clarissimũ. Aqua vo q̃ sup niuẽ ẽ refrigerata melior est niue minusq̃ʒ nociua. est etiã melior ceteris que ad aerẽ refri gerãt: q: nõ est mẽbris uel neruis nociua. Cũ aũt in aqua mari na seu salsa exerceri multos reperimꝰ: necẽ est ordinẽ huiꝰ aque teneamꝰ: q̃ lʒ diuerse qualitatis sint ab aquis dulcibꝰ: tñ vnũ et idẽ esse in essentia videt. Dicimꝰ eni q aqua marina nimis est salsa incidẽs ⁊ pungẽs. ꝓinde ventrẽ soluit ⁊ flatica grossa ⁊ vi scosa mũdificat: nõnũq̃ʒ potui damꝰ aut solã: aut. n. melle mixtã aut cũ forti vino ⁊ veteri aut dulci ⁊ pꝰ vẽtris solutionẽ: damus crasse galline ius ut solidet pũcturã ⁊ asperitatẽ quã acumẽ cole re ru. fecerat. Et lʒ gloriosissimꝰ Hypo. in peritoneon noxina ton absolute dixisset eã nõ eẽ laxatiuã hñ tñ eẽ dixisse fatemur. q: si quodãmodo ẽ laxatia ⁊ alia rõne põt esse ꝯstipatia. si enim ĩ initio sue actiõis naturalit soluit ⁊ diuidit hũorẽ: pungit intesti na ut expellat hũores quos eliquauerat: postea vo q: nõ iuenit qd liquefaciat ⁊ desiccat corporis hũiditatẽ: fitq̃ʒ causa ꝯstipatio nis. Antiqui vo preceperũt dari ius galline crasse in fine egesti onis ut humectet ⁊ solidet asperitatẽ quã acumẽ aque marine fecerat. Ualet etiã ßm medicinã exterioribꝰ corpis: q: balneati in ea pori aperiũt ⁊ aqua pforãs vsq̃ʒ ad interiora trahit intrin secam supfluitatẽ ad exteriora. morsus scorpionũ ⁊ aranee curat qd etiã iuuat dolorẽ ꝺ flate i capite patiẽtes ⁊ grauitatẽ auditꝰ: si fumũ eiꝰ odorãdo sumãt. qd silĩ mõ facit fumꝰ aq̃ sup ignẽ posi te: ⁊ si clistere faciamꝰ valet ꝯ sciam de flate grosso ⁊ viscoso ge neratã: ⁊ inferiora intestina lauat ab vlceribꝰ.

Jnũ bonũ dat nutrimẽtũ corpi:sanitatẽ reddit ⁊ custo
dit si sic accipiat̃ ꝫm qđ õz: ⁊ quãtũ nã valebit suffer-
re: ꝯfortat ṽtutẽ nõ solũ in stõ: veꝝ etiã secũdã q̃ ẽ i epe
Quare ꝓculdubio phisici ꝯcordati sũt ꝙ impossibile sit actionẽ
ṽtutis digestiue ꝯfortari absq̃ caloris nãlis fortitudie. neq̃ nul-
lus cibꝰ inuenit̃ aut potꝰ q adeo sit nãlis caloris ꝯfortatiuꝰ ⁊ au
gmẽtatiuꝰ ꝓut vinũ ꝓpt̃ familiaritatis ꝯsortiũ. qđ cũ nã hz ⁊ qꝛ
hũanis ẽ ꝯueniẽs corporibꝰ: eiꝰ calor silis ẽ calori nãli atq̃ cito
ꝯuertit̃ in nãlẽ ⁊ mũdissimũ sanguinẽ: qđ h̃ ꝓbat̃ expimẽto. ṽbi
grã. Si duo hoies in nã fra ⁊ etate equales ⁊ vno tẽpe eq̃liter
ſtomẽt̃ ⁊ vni det̃ vinũ ad potãdũ alteri aq̃. aquã bibẽs in ṽtute
⁊ digõe debilitat̃ alt̃ ṽo ꝯfortat̃. vñ Ruph. Vinũ nõ solũ ꝯfor-
tat calorẽ nãlẽ: veꝝ ⁊ turbidũ clarificat sanguinẽ ⁊ aditꝰ totiꝰ cor
poris: maxie venaꝝ apit. tenebrosã fumositatẽ tristicie gnãt̃ uaꝫ
a corde expellit: totiusq̃ corpis mẽbra corroborat: ⁊ nõ solũ sua
bonitas in corpe oñdit̃: sꝫ etiã in aia operat̃: facit. n. illã obliui-
sci tristiciã ⁊ angustiã. datq̃ sibi leticiã: ꝯfortat eã ad inuestigãdã
subtilitatẽ ac difficilẽ rẽ: eiq̃ tribuit sollicitudinẽ ⁊ audaciã: neq̃
ei sentire dolorẽ neq̃ laborẽ dimittit. palã eni ẽ sensus ⁊ labores
aieq̃ motus nec nẽ ꝑturire. qꝛ actio nẽ nõ ẽ aliud nisi ꝑ̃patio in
strumẽtoꝝ ut opet̃ cũ eis aia. qđ testat̃: qđ videt̃ in arboribꝰ: nã
videmꝰ eas nãlr dare fructꝰ ⁊ attrahere sibi nut̃mẽtũ ⁊ augmen
tari absq̃ sensu sensibili motu. Patet g° iuuamẽtũ vini aiam ⁊
corpꝰ vna cõꝑ̃hẽdere. Qđ cũ ita sit: necẽ est ut sit ꝯueniẽs oibus
etatibꝰ: tpibꝰ ⁊ regiõibꝰ. tñ cũ sumptũ fuerit ꝫm vim ⁊ ꝯsuetudi-
nẽ bibẽtis ⁊ qđ nã ferre poterit. qꝛ videmꝰ adolescẽtulos ⁊ pue-
ros quãdã vini quãtitatẽ sustinere. iuuenes ṽo ⁊ viros maiorẽ.
Decrepitis ãt lꝫ eis optimũ eẽ videat̃ ad ꝯfortãda corpa eoꝝ ⁊
ꝯfortãdũ eoꝝ nãlẽ calorẽ ⁊ excludẽdã suoꝝ hũoꝝ supfluitatem
multo minꝰ tñ q̃z iuuenes tolerãt vini quãtitatẽ: ꝓpt̃ defectio n

eoꝝ capitis ꝛ suoꝝ neruoꝝ mollicie͂. actio g° vim nõ eodẽ mõ opat̃ in senib⁹: q̃ȝ in iuuenib⁹ pueris adolescẽtib⁹. In senib⁹ vͦo ẽ ẜm medicinã qꝛ caloꝛ vini repugnat eoꝝ frĩtati. In iuuenib⁹ vͦ ↄ ẜm cibũ: qꝛ vini nãa iuuenũ naturis sĩlis ẽ. Adolescẽtib⁹ ꝛ pue ris est ẜȝ cibũ ꝛ medicinã: qꝛ caloꝛ eoꝝ nãlis lȝ subãlit̃ sit fortis nõdũ tñ est ĩ pfectiõe ꝑpt̃ abũdãtiã eoꝝ hũiditatis. ꝓide vinuȝ nãli caloꝛi dat augmẽtũ ꝛ nutmẽtũ ꝛ eoꝝ desiccat hũiditatẽ. Ju uenib⁹ ẜm cibũ: qꝛ vini nãa iuuenũ nẽ sĩlis est. vñ est ẜȝ cibũ ꝛ me dicinã. Palã g° est vinũ eẽ bonũ oib⁹ si ẜȝ qd̃ õȝ accipiat̃. qd̃ null phisic⁹ in aliqb⁹ hoib⁹ seu tpib⁹ laudat nec vitupat nisi ẜm quãtitatẽ quã bibũt uel cõmixtionẽ aq̃ cũ eo. qꝛ si multũ ꝛ purũ fuerit. ↄuenit hyemali tpe ꝛ frã regiõe. In estate vͦo cal̃aqȝ re gione vini paucitas multũqȝ cõmixti necio ↄgruit: coꝛpa eoꝝ re frigerat ꝛ humectat ꝑpt̃ aquã q̃ cũ eo mixta est. repugnat enim aereo caloꝛi ne cal̃a ꝛ sicca fiãt coꝛpa: poꝛtat aquã vinũ cũ sui sub tilitate ad toti⁹ mẽbra coꝛpis velocit̃. Ĩõqȝ ãtiq assĩlare vinum tyriace magne nẽ: qꝛ cõpererũt eã duaꝝ ↄ̃riaꝝ rerũ eẽ iuuatiũ vñ vinũ sĩlr repererũt eẽ duoꝝ ꝓficiũ. Calefacit. n. frã ꝛ infri gidat cal̃a: hũectat sicca: extenuat hũida. ei⁹ tñ calefactio ꝛ d̃sic catio ẽ nãlr. humectatio ꝛ ĩfrigidatio accñlr: qꝛ cũ sui subtilitate ꝛ pfoꝛatiõe poꝛtat aquã ad mẽbra q̃ necẽ ẽ refrigerari ꝛ hũecta ri. multotiẽs. n. sitis priusq̃ȝ ab aq̃ extinguit̃ ꝑserti si cã sitis ca loꝛ ẽ ꝛ siccitas ĩ mẽbris a stõ remotis. qm̃ cũ sui tenuitate ducit̃ aquã ad eadẽ mẽbra. vñ humectãt̃ ꝛ refrigerãt̃: sitisqȝ extiguit̃ Sȝ tñ lȝ h̃ dixerim⁹ de actiõe vini. adbuc dicem⁹ illud diuersum ẜm sui generis diuersitatẽ.

Diuersitas. n. vini gnãlr ẽ triplex. aut. n. recẽs vni⁹ ãni uel paꝝ pri⁹. aut p⁹. aut vet⁹ a. 4.° vsqȝ ad. 7. trãsiẽs an nos aut mediocre. i. a duob⁹ vsqȝ ad. 4. Recẽti vͦo est caloꝛ ĩ pmo ĝ. vñ ptinet frĩtati ꝛ hũiditati. idcirco ceteris ẽ nu-

tribili⁹:malos gnāt hūores:īordinata sonia ꝛ vētositatē stoī ꝛ in testinoꝝ.vñ.G.Uinū qd̄cūqȝ recēs fuerit nō hȝ vim ducēdi ci bū p corp⁹:neqȝ vrinā ꝓuocādi.dȝ frigidas ꝛ hūidas hñtes nās illud cauere:vētositatē.n.ꝛ īflationē fastidiūqȝ gnāt. Jōqȝ si ne cessitas fuerit vinū eligat̄ clarissimū:aquosū:subtile:diu torculari expssū.Uet⁹aūt vinū qd̄ trāsit vsqȝ ad.7.ānos uel plus calidū ē ꝛ siccū in.3.ḡ.ꝛ hȝ quiddā amaritudinis.huiōi vinū paꝝ nutꝛ citoqȝ caput ascēdit ꝛ mētē pcutit ꝑpt̄ sue pūctiōis acumē.ma- xime si multū ex eo bibat̄ ꝛ paꝝ aque ibi misceat̄:ꝑpt̄ hoc igit̄ caueāt illud neruos debiles hñtes ꝛ q sensus acutos habuerint magnū i eis pstat nocumētū.nisi tātā in suis corporib⁹ habeant hūiditatē q̄ hñ resistat vini acumini.vñ.G.multū inquit vinū ve tus ꝯueniens his quoꝝ vasis multitudo humoꝝ crudoꝝ ē acu mulata.Uinū v̄o inť nouuȝ ꝛ vet⁹ mediocre est bonum:utpote tēperatū hȝ qd̄ est ab vtraqȝ extremitate noui.s.ꝛ veteris remo tum.Jn hac mediocritate vinū ꝯsistēs dicit̄ calidū ꝛ sic.in.ij.ḡ. ꝓinde huiōi vinū eligat̄. Uetustissimū v̄o qd̄ ꝓpꝛiū pdit sapo rem ꝛ amaritudinē hȝ spernat̄.Silr̄ vinū caueāt qd̄ vicine a tor culari exierit:qꝛ adhuc ē idigestuȝ ꝛ a bullitiōe nō quieuit: neqȝ terrestria ad suū locū descēderunt naturalē:nec ēt aereū ad suuȝ locum saliuit:sȝ ad supiora neqȝ liuor ei⁹ clarissim⁹.mediocriter stās mundificat̄ ꝛ lucidissimus apparet. Sȝ tñ debemus intelli gere q̄ vinum vetustissimuȝ augmētat calorē vltra tēperamētū nocetqȝ pelliculis cerebri ꝛ mētē pcutit:nōnunqȝ extinguit natu ralē calorem cum acumine suiqȝ siccitate.Recens v̄o vinum ꝓ sue humiditatis abundantia ꝛ caloris puitate:ꝑpter ebulitionē suiqȝ turbitatē malos generat,humores: terribilia somnia indu cit:ventositatē ꝛ inflationē stomacho nociuam ꝛ opilationem in vrinalib⁹creat vijs.vñ.G.decet inqt,vini diuersitates quia re- cens qd̄ vicinuȝ est torculari calīm ē in pmo gradu.Uet⁹v̄o.7.

annos trāſiēs: calīm in.3. Mediocre qđ ē a duob⁹ vſq₃ quatuor calīm in.ij. quāto.n. vinū h₃ calor ꝫ paucitatē tāto būidi⁹ approbatᷣ: ⁊ quāto calidi⁹ tāto ſicci⁹. Uini g° laudabilis alia diuerſitas q̄ ē qntupla. vna eſt color. ſcđa ſapor. tertia odor. q̄rta liquō qnta đbilitas ei⁹q₃ fortitudo. Color gnāl'r diuidiᷣ q̄drifariā. duo eni colores ſūt ſimplices.i. alb⁹ ⁊ niger. ⁊ duo ex qb⁹ cōpoſiti.i. aure⁹ ⁊ rube⁹. Sūt ⁊ alij colores inᷣ hos duos inᷣ extremitates ſuas.i. glauc⁹ ⁊ roſe⁹: q ſūt inᷣ rubeū ⁊ albū: ⁊ palme⁹ ⁊ ſubalbidus q ſūt inᷣ aureū ⁊ citrinū. qđ poſſum⁹ intelligē ſenſualiᷣ ⁊ intellectualiᷣ. vinū.n. de albis vuis factū in p̄mordio ē albū ꝑpter aquoſitatē ⁊ cruditatē ⁊ detractionē ſui caloris nālis. ſ₃ cū aliquātiſper inueterauerit ⁊ vinū ānū trāſierit calor ei⁹ confortatᷣ ⁊ ipſi⁹ būiditas minuiᷣ: f itq₃ caloris ſubpallidi. q₃ ſi pl⁹ īueterauerit ut duos trāſeat ānos: multopl⁹ calor ei⁹ augmētatᷣ: ſuiq₃ būiditas minuit: fitq₃ ſu⁹ color palme⁹. q₃ ſi iteꝝ pl⁹ fuerit vet⁹ ⁊.4. annos trāſierit: ināq₃ digōnē cōpleuerit ⁊ nālis calor in ſtatu venerit color ei⁹ fit cicorin⁹. Siſr vinū de rubeis vuis in initio cū adhuc eſt crudū ei⁹ calor defect⁹ colorē hēbit albedini vicinum: cūq₃ vinū trāſierit annū ⁊ ꝯfortatᷣ calor eiuſq₃ digō ⁊ deſcēdunt terrena ad ſuū locū nālē ⁊ icipit clarificari ⁊ fit mediocre inᷣ rubeū ⁊ nigrū. ſi āt duos ānos trāſeat ⁊ calor ei⁹ fit ꝯfortatior ſuāq₃ cōpleuerit digōnē ⁊ deſcēderit terreſtre ad inferiora ⁊ clarificatᷣ: fit rubei coloris. Palā g° intelligim⁹ vinū albū ⁊ nigrum eſſe min⁹ ceteris calīm: ſ₃ albū magiſq₃ nigrū būitati ptinet ꝑ ſui ſubtilitate ⁊ aquoſitate ſibi dn̄ante: ⁊ groſſitate atq₃ terreſtritate nigro dn̄antib⁹. Hoc teſtari videᷣ nigri videl₃ pōticitas. albi inſipiditas q in ſapore aq̄ videᷣ vicinari. vn̄. G. nullū inquit vinū inueniᷣ pōticū ⁊ groſſū niſi nigrū uel nigredini vicinū. Siſr non īuenim⁹ vinū ſubtile ⁊ aquoſū niſi albū ⁊ albedini vicinū. ꝑpter hoc albū eſt ſubtili⁹: min⁹q₃ cōmixtionē ſuſcipit: eſt ⁊ ſenſu facile

cito digestiuũ: ⁊ velocit̃ venaꝝ pforatiuũ ⁊ vrinã ꝓuocatiuũ: pa
rũ tñ nutrit ꝓꝓ sui leuitatẽ. vñ cito in caput ascẽdit debilẽ ⁊ facit
ebrietatẽ cito dissoluẽdã. Nigrũ vͦo 9riũ ẽ isti q꞉ grossi⁹ ẽ ⁊ duri⁹
ad digerẽdũ ⁊ difficile ad penetrãdũ viã venaꝝ vrinã ꝓuocan
dam grossũq꞉ dat nutrimẽtũ. ꝓide ad caput ascẽdit: ſ꞉ cũ ascẽdit
facit fortẽ ebrietatẽ ad dissoluendũ tãrdã. Uina vͦo colores me
diocrit̃ int̃ vtrãq꞉ extremitatẽ hñtia: quãto sint ab vtrisq꞉ extre
mitatib⁹ remota albi videl꞉ ⁊ nigri tãto sũt calidiora. ⁊ ecõuerso
quãto illis extremitatib⁹ vicinãt̃ tãto frigidiora intelligũt̃. ꝓꝓ h̃
rufũ qđ ẽ de vuis nigris ⁊ aureũ qđ ẽ de albis sũt calidiora: q꞉
calor eoꝝ ẽ in. 3. g̃. atq꞉ sũt ab vtrisq꞉ extremitatib⁹ satis remo
ta: 9stãtq꞉ i media mediocritate. Rubeũ vͦo ẽ i grossicie ⁊ duricie
vicinũ. idcirco nut̃bili⁹ ẽ oib⁹ excepto nigro. paꝝ tñ ꝓuocet vri
nã: ⁊ tarde caput ascẽdit ⁊ durã facit ebrietatẽ dissoł̃oni difficili
mã. Roseũ vͦo de rubeis vuis fac̃ũ ⁊ palmeũ đ albis sũt vicina
vuis albis in leuitate ⁊ digõis facilitate: ſ꞉ albũ ceteris ẽ leuius
q꞉ nihil ab aq̃ differt nisi i aliquãtula põticitate. vñ nõ suffert ali
quã cõmixtionẽ. Palmeũ vͦo melioris est saporis ⁊ odoris q̃꞉
cet̃a. Proide vasoꝝ ẽ pforatiuũ: pectoris ⁊ pulmõis cũ screati
b⁹ mũdificatiũ. Subalbidũ nõ adeo laudãdũ i actiõe. albũ vͦo ⁊
aquosũ ꝓꝓ h̃ secur⁹ dat̃ febricitãtib⁹ ⁊ facile cũ vrina fumo ⁊ su
dore egredit̃. Jõq꞉ Hypo. iussit volẽtib⁹ mũdificare pectora
subalbidũ dare vinũ: ⁊ dulce vinũ meli⁹ ẽ i hac actiõe q̃꞉ subalbi
dũ. qm̃ dulce vẽtrẽ hũectat. vrinã tñ nõ ꝓuocat: grossũ. n. ẽ ⁊ du
rũ ad apiẽdos poros. ſ꞉ sbalbidũ apit poros citoq꞉ venaꝝ vias
apit ⁊ velocit̃ ad vesicã veniẽs foras eijcit̃. cet̃is g͂. ad ꝓuocã
dã vrinã 9ueniẽti⁹ ẽ. Citrinũ g͂. ⁊ glaucũ q꞉ sũt ab extremitatib⁹
.i. albo ⁊ nigro quãtũ õ꞉ remota: ceteris st̃ caliora ⁊ leuiora: fa
cili⁹q꞉ caput ascẽdẽtia ⁊ magis cet̃is caput ꝑcutiẽtia. iplet. n. ca
put pũgitio fumo facileq꞉ cõmouet ad ebrietatẽ. ſ꞉ tñ leuissime

dissoluit. Oppositio talis nobis sit a sophis: Cur dixistis vinū citrinū τ glaucū ceteris eē subtili⁹ τ leuius. cū albū videat' subtilius τ quasi aqua. Quib⁹ sic respōdet' i multis locis hu⁹ libri dictū ē subtile multis modis. aliquādo. n. aliqd dicit' subtile ꝓpter sue actiōis velocitatē τ fortitudinē sue penetratiōis. sicut pip: cinamomū. zinz. τ silia. hec. n. in suis actiōib⁹ sūt fortissima. nā subtiliāt hūores: eoꝝq3 feces mūdificāt. Est τ alio mō subtile: sic res facillime passiua ad obediēdū nē τ virtuti digē veluti sic laudabiles pisces τ oua mollia. Est τ alia subtilitatis intētio: quēadmodū eēntia τ nutmētū laudabilis cibi: ceu panis bn̄ coctus τ mūdus: τ starna: τ pulli gallinacei. h eni laudabilē gnānt sanguinē. Uinū g° albū lз sit subtile ꝓpt' sui liquoris tenuitatē τ sue facilitatē digōnis. Rufū vo τ glaucū τ citrinū subtilia sunt i suaꝝ actionū fortitudie: feces hūoꝝ attenuātia τ expellētia τ mūdificātia clarūq3 faciētia. qđ plani⁹ in suo loco dicturi sum⁹. Diuersitas aūt vini pp saporē multiplex ē: gnālr aūt quatuor modis. ē eni dulce: ē τ acerbū: τ qđ abusiue dicit' insipidū: τ forte in sapore τ odore. Sūt etiā hoꝝ int' extremitates alia mediocria đ eorum saporib⁹ cōposita sūt τ occulta ad cōphēdēdū eoꝝ nomia. Dulce calidū in. ij. gradu. siccū in pmo. aliquātulū humiditati ptinet ꝓpterea est grossū τ illaudabile in sua actiōe: nisi q: ventrē soluit: q: in oi re dulci vis laxatia τ collatia inenit'. Qđ vinū si aliqd inenerit in corpe qđ illi⁹ vini ɔ̄riū sit actiōi τ cohibet' ad exeūdū. calefacit τ bullit ascēditq3 ad supiorē partē stōi ɔuertit' in colericos humores: sitimq3 gnāt τ vētositatē: τ supiori parte τ lateri nocinā: opilationē in epe τ splene gnāt: lapidē in renib⁹ creat: maxie si inuenerit h mēbra talib⁹ passionib⁹ ꝑparata. aut digestiuā vtutē debilē. Propt' h caueāt illud qb⁹ grossa τ humida donat' dieta. q: si assueuerit eo ꝓfecto in hydropicā incidūt passionē: q: cū sui viscositate τ grossitate liquoris implet ve

nas ꝺ grosso sanguie ⁊ turbido: ⁊ oiuȝ carniū raritate grossā ac cumulat vētositatē q̄ ē cā gnāndi opilationē. vñ. G. dulce inqt vinū nō solū ē oplatiuū. sȝ iflatie vētositatis gnātiuū: in epe vȝ ⁊ splene: oib⁹qȝ mēbris excepto pl'one. ei⁹qȝ opil'onē. apit cā epar opilās ⁊ pl'onis ꝯstipationē apiēs fit ꝑꝑ vias eoꝝ: q: cum venit ad epar ꝑ largas vias ⁊ magnā viā. i. venā q̄ vocat̄ porta trāsit qȝ ibi digerit̄. deide ad subtilissimas veniēs vias q̄ sūt i sua ꝯca uitate: nō pōt fex trāsire ꝑ āgustas vias q̄ ibi ꝑmanēs opilatio- nē facit ⁊ apata creat b̄ȝ sui nām: pulmonē āt nō sil'r ꝯtigit: quia ꝑmū venit ꝑ āgustas ⁊ subtiles venas: cūqȝ ibi digerat̄ venit in pulmōis canales q sūt largi ⁊ portat secū quātū feces habuerit ꝑ vie largitatē: eā expellit cū sputis ⁊ screatu. ꝑꝑ hoc dulce vi- nū adiuuat ad mūdificādā ⁊ expellēdā ab eo fecē: ei⁹qȝ dissol- uit opil'onē. Illud tñ caueāt qbus gnāt̄ sitis: eoꝝ. n. calorē au- gmētat: ⁊ hūiditate salue desiccat ⁊ igrossat: fitqȝ q̄si creta ⁊ an nectit̄ canalib⁹ pulmōis: vñ idurat̄ ad exeūdū. Ruroi etiā vinū dulce diuersū ē sapore: odore: atqȝ liquore. sȝ tñ huic vino ꝓpriū ē dulcedo cū nigredine grossicie ⁊ turbitate. vñ. G. Nūqȝ inue nit̄ vinū dulcissimū qꝺ nō sit nigrū ⁊ grossū: ⁊ quāto a nigredine ⁊ grossicie remouet̄: tāto min⁹ ē dulce ⁊ vineū bȝ saporē. Ideoqȝ qꝺcūqȝ vinū dulce rubori ⁊ claritati ꝑtinet ⁊ bibitū quātū opor tet ⁊ ꝺm qꝺ nature sufficit: sit ꝯueniēs egritudinē exeūtib⁹: ⁊ qui bus fuerat necessaria multitudo nuт̄mēti. sȝ tñ eoꝝ corpa q̄ sunt debilia nō possūt ea sustinere. sic Hyp. dixit: Facile repleri po tu q̄ȝ cibo. iteꝝ. G. Nō ōȝ cauere vinū qb⁹ grossitudo cibi ꝯue nit: maxie si vinū ꝑtineat rubori ⁊ claritati. sȝ tñ q patiūt̄ i visce rib⁹ descōm epe vȝ splene ⁊ renib⁹: ⁊ quoꝝ corpa hydropisi ap parata sc̄ ab oi gnē dulces vini sc̄ cohibēdi. Pōticū v̄o vinū q̄ acerbū dr̄ duri⁹ ē ⁊ ꝗ ni⁹ tardiusqȝ digerit̄: venasqȝ difficili⁹ dul ci ꝑforat q: dulce calidi⁹ ē acceptabiliorē saporē bȝ. pōticū v̄o. i.

acerbũ videť eẽ terrestre auť parũ hñs saporẽ. vñ difficile ẽ ad
pforãdũ venas neq3 vrinã neq3 egõnẽ aut sudorẽ ꝓuocat. nõ gᵒ
bonũ sanguinẽ gnãt: vẽtrẽ inde ꝛ itestina ꝯfortat. strigit gᵒ egõnẽ
de stõ defectiõe maxie si solo cã caloris fiat. cuiꝰ signa sũt rasura
itestinoꝝ: vñ. D. vinũ inqt acerbũ diureticũ ẽ ſ3 nescimꝰ q̃ intẽ-
tiõe h̃ dixit. qd̃ tñ sic possumꝰ itelligẽ: qꝛ si paꝝ fuerit põticũ: cla-
rũ ꝛ subtilissimũ i liquore: multũq3 cõmixtũ nõ est nocinũ pecto-
ri ꝛ capiti: stõi calorẽq3 extiguit ꝛ vrinã ꝓuocat. Uinũ aũt insipi
dũ meliꝰ est põtico: qꝛ tẽperatũ ad cõpatiõnẽ stiptici. vñ cõgruit
calĩas hñtibꝰ cõplones: maxie tñ stõ: paꝝ tñ nutrit citoq3 ꝑ vri-
nã eijciť. Uinũ qd̃ fortissimũ ẽ ceteris ẽ calidiꝰ ꝛ fortioris actio
nis citoq3 caput ascẽdit ac bullire ꝛ feruere facit corpis humo-
res. vñ fumus caput ascendẽs nocet cerebro: mentẽq3 percutit.
Necẽ est ergo ut caueãt illud quibꝰ dñať cõplo calida nisi mĩtũ
fuerit cõmixtũ: qꝛ si cõmixtũ fuerit quãtũ õ3 ut decet accipiať. i.
ſm qd̃ ꝯuenit etatibꝰ: tpi: regionibꝰ: ꝯsuetudini. est laudabile. qꝛ
grossos dissoluit hũores. vias venaꝝ de putredine mundificat:
atq3 putredinẽ ꝛ sanguinẽ clarificat. Senibꝰ aũt ꝛ q eoꝝ etati vi
cinãť. ꝓpť coadunationẽ supfluitatis i eoꝝ corporibꝰ fit huiõi
optimũ vinũ maxie si puritati fuerit vicinũ: qꝛ eoꝝ calorẽ ꝯfor-
tat: crudoꝝq3 ãbũdãtiã dissoluit hũoꝝ. Proinde ꝯuenit qbus
collecti fuerit grossi ꝛ crudi hũores. Diuersitas aũt vini ꝑꝑ li-
quorẽ ẽplex ẽ. aut. n. subtile aquosũ. aut terrestre grossũ. aut me
diocre. Uinũ autẽ subtile aquosum semp inuenit cum albedine
ꝛ claritate. vnde facile est in stomacho: cito eni digeritur ꝛ ve-
nas perforat: vrinamq3 prouocat. Ideo vtile febricitantibus qꝛ
non fortiter calefacit neq3 mentem ꝑcutit. nullũ etiã cerebro uel
neruis infert nocumẽtũ. Si vᵒ fuerit mixtũ erit meliꝰ: maxie ad
extinguẽdã sitim. Uinũ vᵒ terrestre ꝛ grossũ oppositũ ẽ subtili
ꝛ aquolo: vñ qꝛ grossũ ẽ plꝰ cefis stõ3 g̃uat duꝝ eni ẽ ad digõnẽ

faciēdā τ difficile ad pforādas venas: vrinā nō puocat: tardeq3 ad caput aſcēdit ꝓpē ſui fumi grauitatē atq3 groſſiciem. idcirco nō facit ebrietatē. q̄ tñ ſi fuit nō cito diſſoluit.

Diuerſitas vini ꝓpē odorē q̄drifariā diuidit. aut eni3 ē odorifer̄ cito ſēſū pforās odorabilē τ i pellicul' cerebri ſtātē. qd̄ fit p ſui leuitate τ q2 aromaticū ē. Eſt τ vinū nulli⁹ odoris p groſſitate ſuiq3 grauitate. Tertiū eſt inē ſubtile τ groſſū leue τ graue mediocre. Quartū v̄o horribilē hab3 odorē ſenſuiq3 corrup. iōis illatiuū. Vinū odorifer̄ ſuū liquorē ſi ḡt eē ſubtilē: tēpatū τ oiq3 ſordicie mūdificatū penit⁹q3 digm̄ vñ clar̄ ſāguinē gnāt τ laudabilē τ mūdū: cordis g° ꝯfortatiuu3 aiamq3 letificat τ āguſtiā expellit: qm̄ mūdificat ſanguinē a ſordicie in corpe exiſtēte. expulſaq3 ſanguis ſordicie fum⁹ groſſus turbid⁹ τ obſcur⁹: ſolut⁹ nālis caloris lumē obſcuritate expellit: vñ fit cā leticie: ꝓpē h̄ g° huiōi vinū oib⁹ etatib⁹ τ cōplexiōib⁹ cōueniēs ſi accipiat ut ōz τ qd̄ a nā ſuſtinet. vñ Hyp. vinū inquit odorifer̄ ſubtili⁹ leui⁹ digeſtibili⁹ ceteris ē ac nutbili⁹: q2 ſi ḡt naturā ſuā cōpleuiſſe actiōnē τ oē ꝯtrū ab eo eſſe ablatū. ꝓpē de vrinā puocat citoq3 ad caput aſcendit τ faciliime ab eo i briat: ſ3 tñ cito ab ea liberabit. Vinū quoq3 qd̄ nulli⁹ odoris ē inuit ſue fumoſitatis groſſitatē: ḡuitatē τ idigeſtibilitatē. idcirco illaudabilis ē nutrīmēti. pp h̄ g° nec mūdificat nec ſanguinē clarificat neq3 ꝯfortat cor: nec creat leticiā: groſſos etiā augmētat hūores τ fumu3 turbidū gnāt τ obſcur̄. q̄re fit cā triſticie. ſ3 tñ ꝓpē ſuā ḡuitatē τ groſſitatē nō cito i caput aſcēdit τ ebrietatē gnāt. qd̄ ſi fecerit dure tardeq3 diſſoluit. Vinū inē ſubtile τ groſſu3 eſt mediocre cui⁹ odoris mediocris fit actio τ paſſio ei⁹ ſm qd̄ ē ꝓpinquū uel remotū ab eor̄ extremitatib⁹: ſi. n. remotū fuerit a bonitate malū erit. ſi v̄o a malignitate bonū erit. q̄ ſi ſteterit i medio eor̄ erit mediocre. Vinū qd̄ graue τ horribile3 h3 odore3

est pessimū: z ƀʒ sui odoris horribilitatē z grauitatē nocet cerebro z grauat z perturbat mētē: pelliculisqʒ cerebri infert lesionē z pessimū generat sanguinē: maxie si ē pōticū. vñ. G. ōʒ inquit caueri a vino horribilē naturā z grauitatē hñte: maxie si pōtic. est qz durū ē digōni: digestum etiā generat sanguinē malū.

Vinū diuersū ē. aut eni fortissimū uel debilissimū aut mediocre. sunt. n. inter hoꝝ quedā extremitates q̄ sensus discernē neq̄t. Fortissimū vo ceteris ē calidi⁹ citoqʒ ad caput ascēdit z mētē perturbatqʒ: caput ō mltis z calis iplet fumis: qd Hyp. vocauit ingueneū vinū. Vinū qd ē debilissimū actionē hʒ superiori oppositā. vinū qd Hyp. dixit aquosū vinū mediocrē hʒ actionē ƀʒ qd ē vicinū vel remotū a bonitate malignitate extremitatū illoꝝ. Porro qꝛ cōplenim⁹ singlr z simplr vini diuersitatē: z min⁹ quoqʒ ꝓprietatē ōʒ nos totū finire vini cōpositi disputationē. Impossibile. n. vinū inueniri aliquo sapore colore et odore carēs. Incipiēdū g° ē ab albo z nigro q̄ sūt oiuʒ extremitates z oēs colores quos iuenim⁹ sūt ex istis cōpositi.

Albo vino ptinet defcō odoris z saporis nullā suffert cōmixtionē z raro iuenire possum⁹ ut sit dulce uel pōticū z grossū. Vinū qd ē subtile debile insipidū z nullā sustinēs cōmixtionē min⁹ ceteris calm ē faciliorisqʒ digōis z cito venas oēsqʒ corpis penetrat poros z velocit expellit. ꝓpterea min⁹ ē ceteris nutribile z pl⁹ alijs īfrigidat z calorē z sitim extinguit z vrinā ꝓuocat. Qꝫ si pōtic fuerit necē ē ut sit grossū: ipossibile. n. est vinū pōtic ut sui⁹ liquor nō sit subtilis. qꝛ vinū talit existēs illaudabile dat nutrimētū: duꝝ ad digerēdū. vrinā nō ꝓuocat: vētrem ꝯstipat: tarde ad caput ascēdit: stōʒ z cerebꝝ ꝯfortat: z ꝓdest malas bibētib⁹ aq̄s figurā corpis disturbātes. eos etiā iuuat q frigidissimā potauerit aquā uel niuē: qꝛ si corruptibilis aq̄ bibat in malos ꝯuertet hūores sic supius i tractatu aq̄ dixim⁹: vñ sit cā

corrūpēdi ⁊ debilitādi stō3.cūq3 stō9 defecerit a toti9corpis ptī/
b9currūt ad eū mali hūores colerici sic in stomaticis videm9 ie
iunijs assuetātib9:ca.esit.n.sto9 ppē ciboꝝ idigētiā.stō9 g9 eoꝝ
neccō deficit:q2 hūores ad stōm sunt veniētes: qdā ab eis fumo
sitates caput ascēdit ⁊ dolorē ibi gnāt:sed si aqua cū vino albo
⁊ pōtico bibim9 mixtā subtiliat ⁊ attenuat illa suūq3 acumē miti
gat.sic aqua vinū meꝝ trāsqllat:osq3 stōi ꝯfortat ⁊ adiuuat ad
deponēdū oēm suā lesionē interi9. S3 aq̄ frigidissima absq3 oi cōmi
xtiōe bibita maximū dat nocumē ū sicut iā dixim9. Neru9 enim
stōi ⁊ pectoris ⁊ siliū3 nocet q̄ si cū p̄dcō misceat vino tēpabit
aq̄ frītas stōmq3 ꝯfortabit. S3 cū calam hn̄tib9 nām nō ō3 cōmi
sceri:q2 frītas aq̄ calorē eoꝝ tēpat.vñ.G.calas hn̄tib9nās nāl'r
uel accn̄l'r plus fit ꝯueniēs aq̄ frigidissima vino:⁊ si i aliquo tpe ne/
cessariū fuerit eis vinū albū ⁊ pōticū potēt. Qd si vinū albū dul
cedinē h3 mediocre erit ad digerēdū inf albū ⁊ tenuē ⁊ pōticū
duri9.n.⁊ tardi9erit ad digerēd q̄3 subtile facili9 vo pōtico ꝓin
de vtraq3 est nutbili9:vētrē humectat:stō tn̄ nocet:ventositatem
ac rugitū creat.s3 tn̄ oē nocumentū qd facit est debile ⁊ leue sui
eni dulcedo nō est magna.nā cū albo vino dulcedo nō est ꝯue/
Vino nigro ptinet grossi/ ⁊niens:⁊ si est neccio est pua
cies liquoris g̃uitas odoris.vñ difficile est ad digerē
dū:tarde ad caput ascēdit:multū nutt:venas.n.d gros
so sanguine implet ad dissoluendum tardum. vñ.G. Vidi ho
mines pallestribus ludis vtentes:hoc vinum frequenter ⁊ con
suete bibere ut ingrossarentur ⁊ fortitudinem acciperent:quod
eos ingrossauit ⁊ magnam vim eis tribuit ⁊ dedit eis nutrimen
tum carni vicinum porcine. Proinde bonum est si iuuenibus
ante cibum datum fuerit. Senioribus est inconueniens.⁊ h ante
cibum ⁊ post cibum: quia ꝓpter defectionem caloris naturalis
eoꝝ generat opilationem ⁊ in renibus lapides si illo asuescant

Hoc quoqꝫ vinū est multis modis. aliqñ ē dulce: nōnūqꝫ pōticū aliqñ vtraqꝫ sūt i eo: pōticitas vꝫ τ dulcedo. ſꝫ nūqꝫ nigrū inuenitur forte. vñ. G. oē inqt dulce lꝫ sit nigrū necō: tñ nō oē nigrū necessario ē dulce. Nigrū vō inuenimꝰ dulce τ nigrū pōticū: τ aliqñ dulce τ pōticū. Nigrū vō solā hñs dulcedinē calidiꝰ τ nutribilius τ plꝰ ceteris vētrē hūectat τ vrinā nō ꝓuocat: vētositatem τ inflationē creat. qđ si ꝓpt̃ medicinā paꝝ inbibit̃ erit ꝯstipatiuū colonis τ intestinoꝝ defectionē gnāns: fitqꝫ nō adeo nocumētū capiti τ neruis ꝓpt̃ sue fumositatis grossitatē τ grauitatē. vñ tardius ad caput ascēdit ꝓpt̃ h̃ tardissime ab eo qui inebriat̃ diu ab ebrietate nō liberat̃. vñ. G. vinū inqt nigredini ꝑtinēs nō hꝫ tātū caloris quātū glaucū τ citrinū: neqꝫ tātā facit ebrietatē. Uinum vō qđ dulce ē τ pōticū grossiꝰ duriusqꝫ digōi τ magis vētositatē τ inflationē gnāt. lapidē ēt i renibꝰ τ opilationē in splene et epe. magisqꝫ ceteris vomitū ꝓuocat τ dolorē i capite τ neruis facit. Uinū vō rubeū necē ē dulcē uel pōticū habere saporē τ liquorū int̃ grossū τ subtilē mediocrē. odor eni eiꝰ sit int̃ odoriferū τ grauē. vtusqꝫ eiꝰ forti vicina ē vino. ꝓide mediocre ē inter leuitatē rufi τ grossitatē nigri. hac ō cā ad nutriēdū ceteris ē tēperātiꝰ τ mutat̃ in sanguinē faciliꝰ ꝓpt̃ silitudinē quā hꝫ cū eo i liquore colore τ sapore. pp h̃ nigrū dulcē hñs saporē ēt ꝯuertitur i sanguinē: lꝫ tñ sāguis quē gnāt turbidꝰ est τ grossus mlico ꝑtinēs hūori: pꝰ h̃ ꝯuertit̃ i sāguinē nimiū rubeū subtilē τ claꝝ qꝛ ꝓpt̃ sui liquoris subtilitatē necē ē ut moret̃ ad coquēdū ut igrossescat τ i sāguinē mutet̃: ſꝫ tñ sāguis ex eo subtilior τ leuior atqꝫ laudabilior. vñ. G. inquit: Lucēs claꝝ τ rubeū mediocre ē int̃ roseū τ subtile: τ nigrū grossū τ dulce. ꝓpt̃ h̃ nō adeo grossos gnāt hūores sic̃ nigrū. nec subtiles ut album. quod est huiusmōi fuerit forte τ odoriferū necē est fumꝰ eiꝰ sit subtilis citoqꝫ ad caput ascēdēs. Caueāt g° illud quoꝝ capita uel corpa sūt debilia

Dulce v̂o ⁊ rubeũ multũ iuuat infirma diu hn̄tes pectora ⁊ pul
monē: maxie quos necē ē mũdificari cũ ſputis ⁊ qb⁹ ſputũ ē du
rum ⁊ viſcoſũ: huiõi .n. ſputũ necē ē p̄mo expelli cũ mediocriter
calefaciēte. deide humectātia. poſtea ſubtiliatia ⁊ mũdificatiua:
ne hũores duri ⁊ viſcoſi repugnãdo v̂tuti nõ obediãt expulſiue
ſ; poti⁹ gnēt groſſã ⁊ durã tuſſim ⁊ ꝑ eã venaꝝ pectoris fiat cre
patura. ꝓide ſi cũ vino dulci ⁊ rubeo res fuerit mixta pectoris
purgatia ꝑfecta ⁊ opatia medicina erit eidē paſſioni. Vinũ v̂o
roſeũ de vuis rubeis ⁊ palmeũ de citrinis: ⁊ huiõi ſũt mediocria
inter citrinũ ⁊ glaucũ ſubtile ⁊ albũ. idcirco ad compatiõnē eoꝝ
ſũt nutribiliora ⁊ i ſanguinē ꝯuertibiliora. Roſeũ tñ facili⁹ in pal
meo in ſanguinē mutat̃ pp ſuũ calorē ſanguini vicinãtē: que q̃
nũq̃; inueniri poſſũt niſi clara in colore ⁊ odorifera in odore ne
ceſſario caput leuit̃ petũt: cerebro tñ ⁊ ſuis pelliculis nõ ſũt no
cētia pp eoꝝ leuitatē q̃; facile qs ex eis inebriat̃ ⁊ leuiſſime ex
inde curat̃. Vinũ aũt aureũ ⁊ ruſũ q̃ medſocris ſũt tp̄is tp̄ata
ſunt in ſeptimo gradu cal'a: cũ aũt ſũt vetuſta dñat̃ eis in .3. gra.
calor. Sũtq; eoꝝ ſapores acuti ⁊ clari liquoris ⁊ ſubtilis aroma
ticũ hñs odorē: citoq; caput petũt ⁊ implēt de calido purgatio
fumo. pelliculis etiã cerebri oſſib⁹ neruis nocēt. iõ ſi huiõi vina
dent̃ eis q nãlit̃ uel accñl'r ſũt colerici. triſtib⁹ uel laborãt h⁹ uel
reumãtib⁹ nõ modicũ inferũt nocumētũ q̃ corpa eoꝝ calefaci
unt: ad febrē ea cõmouēt: dolorē capiti gñãnt pp nocumētũ qđ
cerebro neruiſq; faciũt: maxie ſi eſtiuũ fuerit tēp⁹: regioq; cal'a.
ſ; tñ nõ debem⁹ arbitrari nec nocumēti faciãt ex mali ſanguinis
gnãtiõe. ſ; pp calores q caleſiũt ⁊ deſiccãt eoꝝ corpora q̃ necē
eſt infrigidari ⁊ hũectari. Aliqñ tñ h̄ vina dolorē capitis đ groſ
ſis hũorib⁹ in ſtõ placãt q̃ diſſoluũt ⁊ attenuãt ⁊ expellũt humo
res q ſũt cã doloris. Propt̃ h̄ ſi donēt̃ hũidas hñtib⁹ cõpl'o
nes nãl'r ſiue accñl'r uel q delectationē ⁊ requiē amauerit ſi eis

data fuerit quoꝝ corpa multitudinē grossoꝝ hūoꝝ sūt accumu
la:atēpus etiā sit hyemale:regioqꝫ frida erit.iuuamentū opti/
mū erit.q꞉ humores inquiūt venas ꝛ vasa corpis ab oi mūdifi/
cāt putredie cū vrina ꝛ sudore.G.bonū ē inquit venas plenas
hn̄tib⁹ grossoꝝ hūoꝝ colori ꝑtinētiū dari vinū subtile ꝛ album
aut subalbidū uel roseū aut palmeū mediocre tēp⁹ hn̄tia.verꝫ tn̄
si hūores sūt grossi ꝛ fri bonū ē vinū citrinū ꝛ rufū: q̄ sūt medio
cris tpis nec ꝉnō roseū ꝛ palmeū cū sūt vetusta.

Vinū vꝉr tēpate bibitū ɓm etatē tēp⁹:regionē:ꝯsuetu/
dinē atqꝫ nām ꝛ quātū nā ferre valebit sanguinē lauda
bilē augmētabit ꝑꝑ sui nām liquorē calorē sanguini si
milantē bonū saporē cibis ꝛ potib⁹ p̄stat:cibiqꝫ desideriū exci/
tat:libidinē ꝛ coitū irritat:q꞉ vitalis ꝛ aialis virt⁹ ꝑ illud ꝯfortā
tur ꝛ nālis q̄ est in toto corpe tēpat vigorē ꝛ fortitudinē suscipit
stōm adiuuat ad cibū retinēdū ꝛ ad digerēdū ꝛ ad feces excludē
das:cōpositiōes etiā cōplone aie ꝛ corpis cū sui odore ꝛ mūdi
ficatiōe regit ꝛ corroborat.qd̄ testaṫ ei⁹ actio q꞉ palā ē.nā ꝯspici
mus illud tolerare tristiciā:aie ꝓuocare leticiā:ꝛ mutat vitiū nē
aie in v̄tutē.v̄tit eni ab ipietate ad pietatē ab auaritia i largitatē
a supbia i humilitatē:a pigricia in sollicitudinē:de timore ad au
daciā mētis:etiā desidiā ꝛ taciturnitatē ꝛ ignauiā in astuciā fa/
cundiā ꝛ mutat ingeniū.Rursus testaṫ persos ꝛ elenos ſp vino
vti volētes disputare uel cū alio rōcinari seu ꝯsiliū dare ad regē
dā rēpublicā ꝛ cognoscebāt q꞉ vinū ē mētis ꝯfortatiuū ꝛ rectitu
dinis ꝛ veritatis d̄mōstratiuū.Heleni tn̄ eo vtebāṫ cū volebāt
v̄sus cōponere seu ludere cū instrumētis musice arti ꝑtinētibus
q꞉ expimēto īueniebāt mētē eoꝝ acui vino. est rōnē augmētari
eā eē de ꝑtāte i actū ꝓuehi.hoc vō fit cū ꝓut oꝫ bibiṫ.Sꝫ si vsqꝫ
ad ebrietatē bibitū fuer ꝉ gnābit p̄dictis ꝯria.q꞉ ebrietas rōnalis
aie lumē extiguit:bestialis eteni vis ꝯfortaṫ.vn̄ ꝑmanet corpus

velut navis stans in mari absq3 gubernatorib⁹:τ militia idigés vitare. pp h fanet rei nō ānuēde τ laudet qđ illaudādū est. imo qđ diximⁿ sapiētib⁹ facit. Si stultis τ malignis cū ebrietas generat in pmordio facit irrōnabilia loqui cū furore ira atq3 supbia τ mouet eos de loco ad locū vbi solét eē τ tādē incidūt in adulteria:īfuria:homicidia τ cetā vitia. Joq3 volētes familiā custodire ōz ut se a vino custodiāt nisi qđ expedit nē. Sz tñ valet fm medicinā. Est.n.cōpetés oib⁹ sana hñtib⁹corpa sanitatē custodit. De eo tñ dicim⁹ q̄ de vite ē:τ q̄ mediocris tpis.i.a duob⁹ ānis vsq3 q̄tuor cui⁹ color inē rubeū τ citrinū est mediocris odorq3 aromatic⁹. Post h vinū cociū ē bonū:calidi⁹ tñ τ grossius τ multū nutriēs τ difficile ad penetrādū:tarde facit ebrietatem:que si fuerit diu durabit.

Sapa grossior ē τ durior iflatiua:q̄ si digerat multum dat nutrimētū τ ē ɔgrua patiētib⁹ in pectore τ pulmone τ vulnerātib⁹in renib⁹τ vesica:ē.n. mūdificatia et ɔsolidatia. Sūt τ alij pot⁹nō de vitib⁹:sicē de melle τ vuis passis uel ficub⁹:dactilis τ silib⁹. Uinū de melle iflatiuū ē vētositatis gnātiuū ep̄is τ ēt splenis opilatiuū. Uinū de vuis passis ɔfortat stōm sua pōticitate. Uinū de ficub⁹iflat vētrē:dissoluit τ malos hūores gnāt flātico humori ptinētes. Uinū de dactilis mlīcos creat hūores:mētē percutit:dure digerit: opilat splenē τ epar. Uina dē frumēto τ ordeo sunt inacceptabilia τ indigestibilia: malos hūores generātia:cōstipant epar τ splenē τ lapidē in vesica creant.

Hic tractatulo de particularibus dietis: excellentissimi medici Ysaac modus imponitur: cura solerti padue impressus: per magistrū Mattheum Cerdonis de windischgretz.die.23.Marcij.1487.

Incipit tabula siue registrū caploꝝ sequētis libri.

Hece de oleribꝰ ꝯdimēt꜡ carnibus ⁊ piscibus.

Finis

